

Ročník 1982

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 9

Vydána dne 6. května 1982

Cena v 30.00

OBSAH:

47. Nařízení vlády České socialistické republiky, kterým se zrušuje vládní nařízení č. 53/1931 Sb., o ochraně zdraví a života dělníků při živnostenském provádění staveb, ve znění vládního nařízení č. 97/1948 Sb., a vládní nařízení č. 41/1938 Sb., jímž se vydávají všeobecné předpisy na ochranu života a zdraví pomocných dělníků
48. Vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce, kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení
- Oznámení o vydání obecně závazných právních předpisů
-

47

NAŘÍZENÍ VLÁDY

České socialistické republiky

ze dne 14. dubna 1982.

kterým se zrušuje vládní nařízení č. 53/1931 Sb., o ochraně zdraví a života dělníků při živnostenském provádění staveb, ve znění vládního nařízení č. 97/1948 Sb., a vládní nařízení č. 41/1938 Sb., jímž se vydávají všeobecné předpisy na ochranu života a zdraví pomocných dělníků

Vláda České socialistické republiky nařizuje podle zákona č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, zákona č. 20/1968 Sb., o péči o zdraví lidu, a zákona č. 18/1958 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů:

§ 1

Zrušují se

1. vládní nařízení č. 53/1931 Sb., o ochraně zdraví a života dělníků při živnostenském provádění staveb, ve znění vládního nařízení č. 97/1948

Sb., kterým se mění a doplňují předpisy o ochraně zdraví a života dělníků při živnostenském provádění staveb.

2. vládní nařízení č. 41/1938 Sb., jímž se vydávají všeobecné předpisy na ochranu života a zdraví pomocných dělníků.

§ 2

Toto nařízení vlády nabývá účinnosti dnem 1. července 1982.

Kardák v. r.

48

VYHLÁŠKA

Českého úřadu bezpečnosti práce

ze dne 15. dubna 1982,

kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení

Český úřad bezpečnosti práce stanoví podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, v dohodě s Českou odborovou radou a příslušnými ústředními orgány:

PRVNÍ ČÁST

VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

První oddíl

§ 1

Rozsah platnosti

(1) Vyhláška stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení, které jsou organizace podléhající dozoru orgánů státního odborného dozoru nad bezpečností práce ve své výrobní i nevýrobní činnosti povinny zabezpečit.

(2) Vyhláška se nevztahuje na činnosti, pracoviště a technická zařízení podléhající podle zvláštních předpisů dozoru orgánů státní báňské správy¹⁾ na technická zařízení podléhající podle zvláštních předpisů dozoru orgánů na úseku národní obrany, dopravy a spojů a na vybrané objekty ministerstev vnitra.²⁾

Druhý oddíl

§ 2

Bezpečnostně technické pojmy

Pro účely této vyhlášky se stanoví některé bezpečnostně technické pojmy vyjadřující charakteristiku předmětů, činností, opatření nebo požadavků týkajících se zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení. Bezpečnostně technické pojmy jsou uvedeny v příloze této vyhlášky, která je její součástí.

Třetí oddíl

Všeobecné požadavky bezpečnosti práce

§ 3

Technická dokumentace pro výrobu, přepravu,

montáž, provoz, údržbu a opravy strojů a technických zařízení, jakož i technická dokumentace technologií musí obsahovat požadavky na zajištění bezpečnosti práce. Neoddělitelnou součástí technické dokumentace musí být zásady pro vykonávání kontrol, zkoušek a revizí.

§ 4

O strojích, technických zařízeních a technologiích musí být vedena předepsaná provozní technická dokumentace.

§ 5

Změny na strojích, technických zařízeních a technologiích musí být zaznamenány do jejich technické dokumentace.

§ 6

Stroje a technická zařízení mohou být uvedeny do provozu jen odpovídající příslušným předpisům a po provedení předepsaných kontrol, zkoušek a revizí.

§ 7

Stroje a technická zařízení musí být po dobu svého provozu podrobována pravidelným předepsaným kontrolám, zkouškám, revizím, údržbám a opravám.

§ 8

(1) Pracoviště, stroje a technická zařízení s nebezpečím ohrožení osob musí být opatřeny bezpečnostním označením, popřípadě signalizačním zařízením (bezpečnostní barvy, značky, tabulky, světelné a akustické signály). Bezpečnostní označení a signály nenahrazují ochranná zařízení a musí být rozpoznatelná.

(2) Výrobní a provozní prostory, u kterých v důsledku výskytu hořlavin a jiných médií je zveřejněno nebezpečí výbuchu a havárie, musí mít stanoveny konkrétní opatření na likvidaci následků výbuchu nebo havárie.

¹⁾ Zákon č. 41/1957 Sb., o využití nerostného bohatství horní zákon].

Zákon České národní rady č. 24/1972 Sb., o organizaci a o rozšíření dozoru státní báňské správy

²⁾ § 3 odst. 4 zákona č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce.

DRUHÁ ČÁST

PRACOVNÍ A PROVOZNÍ OBJEKTY A PROSTORY

První oddíl

Dokumentace staveb

§ 9

V dokumentacích staveb musí být stanoven způsob zajištění bezpečnosti při práci pro výstavbu i budoucí provoz.

Druhý oddíl

Výrobní a provozní budovy

§ 10

Výrobní a provozní budovy musí být udržovány ve stavu, který neohrožuje bezpečnost osob.

§ 11

Podlahy

(1) Podlahy musí být rovné a odolné proti poškození.

(2) Ve skladištních místnostech musí být na dobře viditelných místech umístěny tabulky určující maximální přípustné zatížení podlahy.

(3) V místnostech, kde se volně skladují sypké materiály, musí být na obvodových stěnách a nosných pilířích, popřípadě na kontrolních tyčích barevně označena skladovací výška nad podlahou.

(4) Podlahy v mokřích provozech nebo vystavené povětrnostním vlivům musí být provedeny tak, aby se na nich nemohla hromadit voda.

(5) Podlahy v místnostech, kde se manipuluje s nebezpečnými látkami, musí být z nehořlavého materiálu, nepropustné, snadno omyvatelné a beze spár.

(6) V místech, kde hořlavé páry, plyny nebo prachy mohou se vzduchem vytvořit výbušnou směs, musí být podlahy z nejliskřivějšího materiálu.

§ 12

Stěny a dělicí přčky

(1) Povrch stěn v prostorech, kde je nebezpečí výbuchu prachu, musí být hladký s omyvatelnou povrchovou úpravou.

(2) V provozech, kde se vyrábějí výbušné látky a kde se mohou vyskytnout výbušné plyny (páry, kouř) nebo prach, musí být alespoň jedna stěna provedena jako lehce vyhořitelná (výfuková), přičemž ostatní stěny musí být odolné proti účinkům výbuchu.

(3) Nesměřuje-li výfuková stěna do volného nezastavěného prostoru, musí se před ní zřídit ochranný val-nebo ochranná stěna.

§ 13

Stropy a střechy

(1) Nosné konstrukce stropu musí být chráněny spolehlivou izolací tam, kde se vyskytují nebezpečné látky, které by mohly konstrukci narušit.

(2) Střechy výrobních nebo skladištních prostor, kde je nebezpečí výbuchu, musí být konstruovány tak, aby kladly co nejmenší odpor tlakové vlně. Nelze-li tomuto požadavku vyhovět, musí být alespoň strop konstruován tak, aby bezpečně odolal účinkům případného výbuchu; tlaková vlna musí být nasměrována proti obvodovým lehce vybořitelným (výfukovým) stěnám.

(3) Stropní nebo střešní podhledy v provozech, kde při výrobě vznikají výbušné nebo hořlavé prachy, musí být hladké, bez trhlin a snadno čistitelné.

(4) Ke každému světlíku musí být zajištěn z vnitřní i vnější strany bezpečný přístup.

§ 14

Otvory v podlahách, ve stropech a zdech

(1) Všechny otvory nebo nebezpečné prohlubně v podlahách musí být zakryty nebo ohrazeny. Nosnost poklopů musí odpovídat nosnosti okolní podlahy. Poklopy musí být osazeny tak, aby se nedaly samovolně odsunout nebo uvolnit, a musí být zapuštěny do stejné úrovně s okolní podlahou.

(2) Průlezné otvory nesmějí mít žádný rozměr menší

a) než 0,7 m ve stropech,

b) než 0,6 m u málo používaných vstupních otvorů do šachet nebo kanálů.

Uvedené rozměry vstupních otvorů nesmějí být zužovány žebříky ani stupadly.

(3) Všechny otvory ve zdech musí být zabezpečeny proti pádu osob, pokud by mohlo dojít k pádu do větší hloubky než 1,5 m.

§ 15

Vrata budov

(1) Vrata musí být ve všech polohách bezpečná a snadno ovladatelná, musí být umístěna tak, aby otevřená křídla neohrožovala provoz na přilehlých komunikacích a prostorech a aby při otevření byla křídla zajištěna proti samovolnému zavření.

(2) Otočná vrata pro průjezdový provoz, při němž se křídla otevírají nárazem nebo tlakem vozidel, musí mít v obou křídlech průhledová okénka a musí být konstrukčně zajištěna jejich zastavení v krajních polohách.

(3) Vedení zdvižných, sklopných a posuvných vrat musí být upraveno tak, aby se vrata nemohla z vedení uvolnit. Sklopná vrata vystavená větru musí být opatřena zajištěním proti samovolnému

zavření. Zdvíhací a sklopná vrata musí být opatřena zajištěním proti náhlému spadnutí. Síla potřebná k zadržení vrat nesmí záviset na pružinách.

(4) Závaží vyvažující hmotnost vrat musí být spolehlivě vedena ve vymezené dráze a dráha musí být v místě přístupném pracovníkům zakryta.

(5) Je-li ovládací zařízení vrat provedeno tak, že se jeho vypojením nebo uvolněním pohyb vrat ihned nepřerušuje, musí být vrata opatřena zajištěním proti sevření.

(6) U samočinně ovládaných vrat musí být provedena taková opatření, aby nedocházelo ke srážkám dopravních prostředků. Jsou-li tato vrata neprůhledná a příjezdová cesta k nim jen pro jedno vozidlo, musí být na obou stranách cesty zřízena signalizace.

(7) Okraje sklopných a samočinně ovládaných křídlových vrat musí být opatřeny bezpečnostním označením.

Třetí oddíl

Komunikace ve výrobních a provozních budovách

§ 16

Společná ustanovení

(1) Při zřizování všech komunikací (pro pěší i pro dopravu nákladů apod.) se musí postupovat se zřetelem na výrobní proces, organizaci vnitrozavodní dopravy, včasnou a dostatečně rychlou evakuaci všech pracovníků v případě nebezpečí a pohodlné a bezpečné procházení mezi stroji i zařízeními. Komunikace musí být stále volné a nesmějí být zužovány stavebními konstrukcemi, výrobním a provozním zařízením, materiálem, výrobky apod. a musí být udržované a čistěné.

(2) Komunikace musí mít rovný povrch, který nesmí být kluzký.

(3) Komunikace musí být v jedné úrovni. Ve výjimečných případech lze spojit komunikace o různých výškových úrovních rampami nebo schody nejméně o 3 stupních. U společných komunikací pro kolejová a nekolejová vozidla, popřípadě pro pěší, musí být kolejnice zapuštěny do úrovně povrchu komunikace. Komunikace provedené jako mosty, lávky, galerie a ochozy musí mít po celé ploše pevnou, rovnou a tak upravenou podlahu, aby jí nemohly propadávat předměty.

(4) Šachty nebo jiné nebezpečné otvory povrchu komunikací musí být zakryty poklopy nebo mřížemi, jejichž šířka otvoru nepřesáhne 30 mm a jejichž nosnost musí odpovídat jejich provoznímu zatížení. Poklopy a mříže musí být zajištěny proti samovolnému uvolnění.

(5) Jsou-li komunikace přerušeny kývavými dveřmi, musí dveřní křídlo umožňovat průhled. Celoskleněná dveřní křídla s čirým sklem bez rá-

mů se nesmějí ve výrobních prostorách používat. Celoskleněná křídla v rámu musí být viditelně označena.

(6) Vedou-li nad komunikacemi nebo nad pracovišti jiné komunikace nebo visuté dráhy, musí být zajištěny tak, aby osoby neohrožoval padající materiál nebo dopravované předměty.

(7) Všechny komunikace musí být od ostatních ploch se stejnou úrovní barevně odlišeny ohraňujícími pruhy nebo jinou barvou povrchu.

(8) Komunikace pro pěší musí být technicky řešeny s ohledem na počet osob, které je budou používat; vždy však musí být nejméně 1,1 m široké.

§ 17

Hlavní a vedlejší schodiště

(1) Všechna hlavní schodiště musí mít přímá ramena. Vedlejší schodiště může mít ramena kombinovaná.

(2) Nejmenší šířka schodišťových ramen musí být 1,1 m. Volné strany schodů a odpočívadel musí být opatřeny zábradlím. Každé schodišťové rameno musí mít záchytné madlo alespoň na jedné straně.

(3) Šířka mezipatrového a patrového odpočívadla se musí rovnat nejméně průchozí šířce přilehlých ramen.

(4) V jednom schodišťovém rameni nesmějí být méně než 3 stupně. První (nástupní) a poslední (výstupní) stupeň v každém rameni musí být rozeznatelný od okolní podlahy.

(5) Povrch stupnic musí mít protiskluzovou úpravu. Příčný spád (klopení ve směru sestupu) schodišťových stupňů je zakázán.

(6) Schodišťové rameno nesmí začínat přímo za dveřmi. Mezi ramenem a dveřmi musí být plošina, jejíž délka musí být nejméně 0,75 m zvětšená o šířku schodišťového stupně.

§ 18

Pomocná schodiště a žebříkové schody

(1) Pomocná schodiště, tj. schodiště používaná pouze občas malým počtem osob (například pro výstup na obsluhovací plošinu nebo do kabiny jeřábové dráhy), mohou být výjimečně i zakřivená.

(2) Průchozí šířka ramen pomocných schodišť musí být nejméně 0,55 m.

(3) Stupnice žebříkových schodů musí mít protiskluzovou úpravu a jejich nejmenší půdorysná šířka musí být 0,15 m.

(4) Otvory v plochách stupňů a odpočívadel z perforovaného materiálu nesmějí mít žádný rozměr větší než 30 mm.

§ 19

Pevné žebříky

(1) Pevné žebříky musí být zhotoveny z takového materiálu a zakotveny tak, aby nemohlo dojít k jejich deformacím ani k výkyvům.

(2) Žebřík musí mít jednotnou vzdálenost příčlů, nejvíce 0,33 m.

(3) Mezi žebříkem a jakoukoliv konstrukcí na straně výstupu musí být ponechán volný prostor nejméně 0,65 m.

(4) Mezi příčlemi a stěnou nebo jinou konstrukcí na straně odvrácené od výstupu musí být ponechán volný prostor nejméně 0,18 m.

Čtvrtý oddíl**Komunikace mezi výrobními
a provozními budovami**

§ 20

Komunikace pro vozidla

(1) Šířka, nosnost a pevnost komunikací musí odpovídat používaným dopravním prostředkům a intenzitě dopravy.

(2) Nejmenší šířka přímé jednosměrné komunikace při použití motorových dopravních prostředků se musí rovnat šířce dopravního prostředku, popřípadě nejširšího nákladu, k níž se připočte ještě 1,1 m.

(3) Nejmenší šířka obousměrné přímé komunikace při použití motorových dopravních prostředků se musí rovnat dvojnásobné šířce dopravního prostředku, popřípadě nejširšího nákladu, k níž se připočte celkem 1,6 m.

(4) Nejmenší světlá výška nad komunikacemi pro vozidla se řídí

- a) výškou stanoviště řídiče nad úrovní komunikace zvětšenou o 2,1 m, je-li náklad nižší než stojící řídič,
 - b) výškou stanoviště řídiče nad úrovní komunikace zvětšenou o výšku nákladu s připočtením 0,3 m, je-li náklad vyšší než stojící řídič,
- vždy však alespoň 2,4 m nad úrovní komunikace, a používá-li se jí též pro automobilový provoz, alespoň 3,8 m nad touto úrovní; tyto výšky nesmějí být snižovány konstrukcemi, potrubími nebo jinými překážkami.

(5) Povrch komunikací musí být tvrdý, s příslušným spádem k odvádění srážkových vod. Veškeré komunikace musí být opatřeny předepsanými dopravními značkami. V místech, kde se u jednosměrné komunikace předpokládá stání vozidel pro nakládání a vykládání, musí být komunikace v dostatečné délce přiměřeně rozšířena. Pro pěší je třeba zřídit chodníky.

(6) Nadjezdy musí být vybudovány tak, aby osoby pod nimi se nacházející nebyly ohroženy

jejich provozem, a musí být opatřeny bezpečnostním označením s vyznačením nejvyššího dovoleného zatížení.

§ 21

Průjezdy

(1) Je-li průjezd používán současně pro vozidla i pro pěší, musí se v něm zřídit vyvýšené chodníky, popřípadě prostor pro pěší oddělit zábradlím. Ústí-li do průjezdu budovy východy nebo průchody, musí mít chodník zábradlí označené bezpečnostním označením. V průjezdu pro vozidla je zakázáno zřizovat příčnou komunikaci.

(2) Dveře do průjezdu musí být osazeny tak, aby při otevření neuzúlily šířku chodníku.

§ 22

Podchody a průchody

(1) Podchody a průchody musí mít výšku nejméně 2,1 m a šířku nejméně 1,1 m; tato šířka nesmí být zmenšována otevřenými křídly dveří, konstrukcemi apod. Podchody a průchody musí být viditelně označeny bezpečnostním označením a dostatečně osvětleny.

(2) Pod vystupujícími konstrukčními prvky, zejména pak pod závěšeným potrubím, kabelovými lávkami, svítidly atd. musí být ve všech prostorech, kde se zdržují nebo procházejí osoby, udržena výška stanovená pro podchody.

§ 23

Lávky pro pěší

Lávky pro pěší musí být technicky řešeny s ohledem na počet osob, které budou po nich přecházet. Povrch lávek nesmí být kluzký.

§ 24

Nakládací a vykládací rampy

(1) Šířka ramp musí umožňovat bezpečný pohyb osob a manipulaci.

(2) Volné okraje nakládacích a vykládacích ramp včetně schodiště musí být opatřeny bezpečnostním označením.

(3) Rampy, které slouží také jako komunikace pro pěší, musí být z volné strany vybaveny snímatelným zábradlím.

Pátý oddíl

§ 25

Pracoviště

(1) U jednotlivých strojů a zařízení musí být dostatečný pracovní a manipulační prostor umožňující bezpečné provádět všechny obvyklé pracovní operace včetně seřizování, údržby, přisunu materiálu a odkládání obrobků nebo výrobků.

(2) Revizní a kontrolní lávky, plošiny a galerie kolem zařízení musí být alespoň 0,50 m široké.

(3) Jsou-li podlahy obslužných plošin a lávek nad pracovišti, kde se zdržují osoby, zhotoveny z perforovaného materiálu, nesmějí mít otvory žádný rozměr větší než 30 mm.

(4) Nezakryté nádrže kapalin bez trvalé obsluhy, kromě nádrží na vodních tocích, musí být opatřeny vhodným ohrazením proti pádu osob. Pokud tyto nádrže obsahují kapaliny, které mohou být zdrojem nebezpečí pro osoby, musí být nejmeně do výše 1,8 m oploceny a na přístupných místech opatřeny bezpečnostním označením.

(5) Kominy budov se musí vymetat z míst, na nichž je zajištěn bezpečný výkon práce.

(6) Vstupovat do kominů a jejich čistících otvorů, do topenišť a pracovat v nich smějí pracovníci jen, za dozoru dalšího pracovníka, který vždy musí zůstat mimo ohrožený prostor.

Šestý oddíl

§ 26

Zábradlí

(1) Zábradlí musí být zřízena

- a) u komunikací a nestejné úrovni (§ 16 odst. 3), je-li rozdíl úrovní větší než 0,5 m,
- b) na volných okrajích lávek a galerií, okolo nezakrytých otvorů a na schodištích a vyrovnávacích rampách.

Zábradlí není třeba, je-li bezpečnost osob spolehlivě zajištěna jiným způsobem (například parapety, zdivem, jinou konstrukcí).

(2) Hrozí-li nebezpečí podklouznutí osob, popřípadě pádu předmětu, musí být zábradlí u podlahy opatřeno ochrannou lištou o výšce nejmeně 0,1 m.

Šedmý oddíl

§ 27

Průmyslové rozvody a vedení

(1) Potrubí musí být chráněna proti mechanickým vlivům, korozi a jiným chemickým vlivům. Ústí-li potrubí pro nebezpečné látky do volného prostoru, musí být uzavírací zařízení zdvojená.

(2) Potrubí musí být opatřeno bezpečnostním označením podle druhu dopravovaných látek.

(3) Vyústění pojistných ventilů musí být vyvedeno do prostoru, kde nemůže dojít k ohrožení osob.

(4) Kolektory musí být opatřeny na obou koncích a v trase po každých 100 m výstupními otvory. Všechna vedení, izolace a podpěrné konstrukce v kolektorech musí být z nehořlavého materiálu.

(5) Potrubí, jímž se rozvádějí nebezpečné látky, musí být pod komunikacemi a při přechodu dutých podzemních prostor uložena v ochranných trubkách.

(6) Je-li potrubí vedeno v průlezném nebo průchodném kanálu a v kolektorech, musí být tyto prostory větrány a zajištěn dostatek místa pro práce v nich.

(7) Na vykonávání prací spojených se zásahem do potrubí, jímž se rozvádějí nebezpečné látky, musí být vypracován speciální technologický postup.

Osmý oddíl

Pracovní prostředí

§ 28

Společná ustanovení

(1) Pracovní prostory uvnitř budov musí být osvětleny tak, aby prostředí odpovídalo druhu a bezpečnosti vykonávané práce.

(2) Komunikace, pracoviště a nebezpečná místa musí být po setmění nebo za snížené viditelnosti osvětlovány z umělých zdrojů.

§ 29

Osvětlení

(1) Všechna zařízení umělého osvětlení musí být bezpečně přístupná a snadno čistitelná.

(2) U denního osvětlení musí být zajištěna možnost řádné a bezpečné údržby všech osvětlovacích otvorů (okna, světlíky).

(3) Nouzové osvětlení z jiného zdroje než je zdroj používaného umělého osvětlení musí být zřízeno

- a) v prostorech bez denního osvětlení, v nichž může dojít k výbuchu, požáru, otravě apod.,
- b) v průchozích prostorech, v požárních průjezdech, na chodbách a schodištích určených pro nouzový východ osob.

(4) Náhradní osvětlení se zřizuje v provozovnách a provozních budovách, v nichž při poruše hlavního osvětlení může nastat nebezpečí požáru, výbuchu nebo ohrožení bezpečnosti osob.

§ 30

Větrání

(1) V místech s nebezpečím výbuchu nebo požáru musí být všechna vzduchotechnická zařízení zhotovena z nehořlavých hmot a v nejiskřící úpravě a trvale udržována v provozuschopném stavu.

(2) Do společného odsávacího potrubí se nesmějí odvádět škodliviny, které mohou po smísení tvořit nebezpečnou směs, popřípadě vzájemnou reakci narušovat větrací zařízení.

(3) Potrubí k odvodu vzduchu znehodnoceného škodlivinami musí být těsné a pro případ kondenzace spádované a odvodnitelné.

(4) Havarijní větrání musí být zabezpečeno na pracovištích, kde v případě havárie nebo poruchy technického zařízení hrozí nebezpečí úniku látek ohrožujících bezpečnost osob. U ručního spouštění musí být nejméně jeden ovládač umístěn mimo ohrožený prostor a jeho umístění musí být označeno.

§ 31

Vytápění

(1) Systém vytápění a druh vytápěcího zařízení nesmí být zdrojem nebezpečí úrazu, výbuchu nebo požáru.

(2) Vytápěcí zařízení musí být snadno, popřípadě samočinně regulovatelné.

§ 32

Odstraňování odpadních látek

(1) Odpadní látky musí být odstraňovány z místa vzniku, a to podle jejich povahy tak, aby se zabránilo jejich nepříznivému vlivu na bezpečnost při práci.

(2) Jsou-li odpadní látky látkami nebezpečnými, musí být provedena potřebná opatření k zajištění bezpečnosti práce v místě jejich vzniku, hromadění a odvádění.

(3) Kapalně odpadní látky vznikající při výrobě, zpracování nebo skladování musí být s ohledem na jejich chemické nebo fyzikální vlastnosti zachycovány do nepropustných sběrných nádrží apod.

(4) Při pneumatickém a hydraulickém odvádění odpadních látek musí být příslušná potrubí těsná a odolná proti působení dopravovaných látek, přístupná, opatřená kontrolními a čistícími uzávěry, a je-li nebezpečí výbuchu, též explozními uzávěry.

TŘETÍ ČÁST

STROJE A STROJNÍ ZAŘÍZENÍ

První oddíl

Společná ustanovení

§ 33

Stroje musí být konstruovány a vyrobeny tak, aby byly dostatečně stabilní, aby bezpečně snesly předpokládané zatížení a namáhání v předpokládaných provozních podmínkách a aby nikoho neohrožily vibracemi, hlukem, uvolněním, pádem, sklopením, sjetím apod., ani při poruše nebo při přerušení dodávky energie.

§ 34

(1) Ke sbíhavým, sřizným, tlačným a jiným nebezpečným místům strojů, která by ohrožovala pracovníky, kdyby zůstala volně přístupná, musí být zamezen přístup nebo musí být použito ochranného zařízení.

(2) Při osvětlení strojů, jejichž části se otáčejí, musí být zabráněno stroboskopickému jevu.

(3) Automatické a programově řízené stroje musí být vybaveny zařízením k informaci o probíhající pracovní fázi.

§ 35

(1) Stroje nebo jejich části, které se pohybují i po odpojení hnací síly, pokud by mohly být zdrojem úrazu, musí být vybaveny účinnou brzdou.

(2) Stroje s rotujícími nástroji musí být zabezpečeny proti samovolnému uvolnění nástrojů.

(3) Stroje nebo jejich části musí být při ruční výměně nástrojů zastaveny, pokud stroj nebo jeho upínací zařízení není konstruováno pro bezpečnou ruční výměnu za pohybu.

§ 36

(1) Stroje musí být konstruovány a vyrobeny tak, aby byly snadno čistitelné a umožňovaly při údržbě bezpečnou demontáž i montáž.

(2) Rozvody na strojích musí být barevně označeny podle druhu použitého média.

§ 37

(1) Stroje nebo jejich části musí být zajištěny proti překročení nebo poklesu hodnot, pro které jsou konstruovány, jestliže by překročení nebo pokles hodnot měly za následek ohrožení bezpečnosti osob.

(2) Části strojů nebo materiál strojů zpracovávaný, pokud jsou v blízkosti pracovníků a ohrožují svým pohybem, akumulovanou energií, polohou, elektrickým stavem, teplotou, tvarem nebo jinak bezpečnost práce, musí být zajištěny vhodným ochranným zařízením. Není-li možné takové technické řešení, musí být nebezpečné části a místa trvale a výrazně vyznačeny a v návodu k obsluze musí být na tuto skutečnost výslovně upozorněno.

(3) Části strojů, které vyžadují častý a přímý zásah pracovníků (ovládače, maznice, seřizovací elementy apod.), musí být snadno a bezpečně přístupné. Části strojů, ke kterým je nutný přístup a které za provozu zvýšenou měrou ohrožují bezpečnost pracovníků, musí být chráněny zařízením, které umožňuje přístup k nim jen za jejich klidu.

(4) Pohybující se části strojů, které nelze zcela zakrýt z technologického důvodu, musí mít zakrytu co největší část svého povrchu a ponechat jen nezbytně nutnou mezeru pro přísun zpracovávaného materiálu.

(5) Nevvážené části strojů musí být zajištěny proti nežádoucímu pohybu.

§ 38

(1) Zásobníky, síla, drtiče, míchačky, nádrže, šachty, násypky apod., kde je nebezpečí pádu pracovníků, musí být zakryty nebo ohrázeny.

(2) Mazací oleje, chladicí a mazací kapaliny odkapávající nebo odstříkující od strojů musí být zachycovány. Mazací místa musí být výrazně označena.

(3) Stroje musí být konstruovány nebo zajištěny jiným opatřením tak, aby bylo zabráněno usazování přelítých hořlavých kapalin ve vybráních a prohlubních.

§ 39

(1) Je-li při práci nebezpečí úletu částic materiálu nebo nástrojů nebo nebezpečí odstříku kapalin, musí být stroje vybaveny ochranným zařízením.

(2) Pracuje-li stroj s nebezpečnými látkami, popřípadě vznikají-li takové látky při jeho provozu, je třeba zajistit, aby nedošlo k překročení nejvýše přípustných koncentrací těchto látek na pracovišti.

§ 40

(1) Stroje i jejich jednotlivé části musí být konstruovány a vyrobeny tak, aby umožňovaly jejich bezpečné nakládání, přemísťování a ustavování při výrobě, provozu, montáži a údržbě.

(2) U všech částí strojů, které se dopravují v rozloženém stavu, musí být v dokumentaci a přímo na jednotlivých částech nebo obalech udána jejich hmotnost.

§ 41

Při používání strojů a technických zařízení v blízkosti elektrického vedení musí být splněny zejména tyto požadavky:

a) samojízdné stroje a zařízení, jejichž vnější rozměr se při práci nebo přepravě nemění, se mohou používat při práci (podjezdu) pod elektrickým vedením a v jeho blízkosti, jen pokud budou dodrženy předepsané bezpečné vzdálenosti stroje nebo zařízení a pracovníka od elektrického vedení;

b) jeřáby a jiná podobná zařízení (bagry, nakladače, hydraulické ruce apod.) musí být umístěny tak, aby v kterékoliv poloze byly všechny jejich části mimo ochranné pásmo elektrického vedení, pokud není jiným způsobem zajištěna bezpečnost práce (vypnutí vedení, signalizace pracovníkem apod.).

Druhý oddíl

Spouštění a zastavování strojů

§ 42

(1) Zařízení strojů určená k jejich uvedení do chodu a vypnutí (ovládače) musí být ovladatelná ze stanoviště obsluhy strojů tak, aby jejich funkce byla spolehlivá a nepřipouštěla samovolné, popřípadě náhodné uvedení stroje do chodu. Hlavní vypínače musí být snadno dosažitelné ze stanoviště obsluhy a musí být opatřeny bezpečnostním označením.

(2) Stroje, které obsluhuje více osob, musí být opatřeny ovládačem na vypnutí stroje nebo jeho jednotlivé části z každého stanoviště obsluhy a na současné blokování ostatních spouštěcích ovládačů a musí být předem určeny signály pro spouštění a zastavení stroje.

(3) Nelze-li přehlednout celý stroj, popřípadě linku z řídicího stanoviště obsluhy, musí být instalována účinná signalizační zařízení uváděná v činnost před spouštěním.

§ 43

(1) Stroje, které jsou poháněny vlastním se stroji spojenými motory (energetickými jednotkami), musí mít hlavní ovládač (uzávěr nebo vypínač), kterým se stroje odpojí od všech zdrojů energie při přerušení práce, čištění, opravách, haváriích apod.

(2) Stroje poháněné dvěma nebo více motory se samostatnými spouštěcími ovládači musí být vybaveny jedním nebo několika zastavovacími ovládači, kterými lze zastavit celý stroj nebo jeho části, jež by mohly způsobit ohrožení osob nebo havarijní situaci.

Třetí oddíl

Samojízdné stroje a traktory

§ 44

(1) Při použití samojízdných strojů k zemním, zemědělským nebo lesním pracím se musí před zahájením těchto prací stanovit jejich technologický postup zajišťující bezpečnost práce se zřetelem na sklon terénu.

(2) Samojízdné stroje určené pro plošné rozmetávání materiálů, které svým charakterem mohou ohrozit obsluhujícího pracovníka, musí být vybaveny ochranným zařízením proti zesazení pracovníka rozmetávaným materiálem.

§ 45

Kabiny samojízdných strojů musí splňovat zejména tyto požadavky:

a) musí umožňovat dobrou viditelnost na pracovní části stroje, na komunikace, na boky i na zadní část stroje, na případný záves nebo návěs;

- b) dveře kabin musí být zajištěné v zavřené a otevřené poloze, uzamykatelné a snadno ovladatelné. Okna musí být vybavena bezpečnostním sklem.

Čtvrtý oddíl

§ 46

Ochranná zařízení u strojů

- (1) Ochranná zařízení musí bránit přístupu osob do nebezpečného prostoru.
- (2) Ochrannými zařízeními jsou zejména
- a) ochranné kryty (pevné a pohyblivé),
 - b) zařízení vymezující polohu těla,
 - c) bezdotyková ochranná zařízení,
 - d) blokovací a pojistná zařízení.
- (3) Ochranná zařízení nesmějí znemožňovat mazání, prohlídky, seřizování nebo opravy strojů.
- (4) Ochranná zařízení musí plnit své ochranné funkce i při poruše dodávky energie.

(5) Ochranná zařízení musí být stále v provozuschopném stavu.

(6) Ochranné kryty s otvory musí mít velikost otvorů volenou s ohledem na ochrannou vzdálenost od zdroje ohrožení.

Pátý oddíl

§ 47

Přeprava, opravy a údržba strojů

(1) Při přepravě, opravách a údržbě musí být stroje zajištěny proti nežádoucímu uvedení do chodu, popřípadě proti samovolnému pohybu. Má-li se oprava provést na stroji, jehož některá část je pohyblivá i bez hnací energie, musí být taková část bezpečně zajištěna. Pojízdné nebo přenosné stroje smějí být přemístěny jen tehdy, jestliže je nástroj v klidu.

(2) Stroje se smějí čistit za chodu, jen je-li zabráněno styku pracovníka s pohyblivými se částmi strojů. Mazání pohyblivých se částí strojů za chodu je dovoleno jen tehdy, je-li mazací zařízení na stroji vyvedeno na bezpečné místo.

Šestý oddíl

Pracovní stanoviště

a zařízení

§ 48

Společná ustanovení

(1) Pracovní stanoviště musí být provedena tak, aby odpovídala ergonomickým požadavkům (přehledná, bezpečná, pohodlná, uspořádaná ap.).

(2) Kde to vyžadují podmínky pracovního procesu, musí být pracovní stanoviště obsluhy stroje chráněno před nepříznivými vlivy.

(3) K pracovním stanovištím umístěným výše než 0,5 m nad úrovní podlahy nebo terénu musí být zajištěn bezpečný přístup.

§ 49

Pracovní sedadla

(1) Pracovní sedadla musí být provedena tak, aby

- a) zajišťovala stabilitu a pohodlné sezení osob při práci,
- b) umožňovala bezpečný pracovní úkon,
- c) umožňovala vhodné pracovní pohyby trupu a končetin,
- d) u dopravních prostředků a samojízdných strojů co nejvíce omezila přenášení jejich otřesů.

(2) Pracovní sedadlo musí být vybaveno zádyšním opěradlem a jeho sedací plocha musí být nastavitelná.

§ 50

Pracovní stůl

Plocha pracovního stolu a její výška nad podlahou musí být přizpůsobena druhu vykonávané práce, velikosti předmětu, s kterým se manipuluje, pracovní poloze a potřebám zrakové kontroly.

Šedmý oddíl

Sdělovače a ovládače

§ 51

Společná ustanovení

Sdělovače a ovládače musí být na panelech seskupeny podle těchto hledisek:

- a) funkční souvislost,
- b) pořadí čtení sdělovačů a sled použití ovládačů,
- c) četnost čtení sdělovačů a manipulace s ovládači,
- d) typ nebo vnější tvar sdělovačů a konstrukční přibuznost ovládačů,
- e) význam a důležitost sdělované informace a funkce ovládačů,
- f) umístění a funkce ovládaných zařízení a jim odpovídajících sdělovačů.

§ 52

Sdělovače

(1) Sdělovače musí být konstrukčně upraveny, uspořádány a umístěny tak, aby umožňovaly bezpečnou orientaci, přesné a srozumitelné předání informací.

(2) Varovné sdělovače musí být provedeny tak, aby rychle, jednoznačně a důrazně informovaly o hrožícím nebezpečí.

(3) Sdělovače havarijních situací musí být uspořádány a umístěny tak, aby jejich signály byly výrazně odlišeny od svého okolí a od varovných signálů.

(4) Signály sdělovačů musí výrazně kontrastovat s okolím.

§ 53

Ovládače

(1) Ovládače musí mít tvary odpovídající jejich funkcí a manipulaci s nimi.

(2) Konstrukce, umístění a uspořádání ovládačů musí umožňovat jejich snadnou a bezpečnou dosažitelnost a použití; u každého musí být jasně vyznačena jeho funkce. Ovládač ani jeho část nesmí v žádné poloze zakrývat sdělovač a nesmí ztěžovat manipulaci se sousedním ovládačem. Ovládače musí být zabezpečeny proti samovolnému vychýlení a zapnutí (například při otřesech) a nesmějí dovolovat současně zapojení nežádoucích funkcí.

(3) Ovládače určené pro použití v havarijních situacích musí mít výrazný vzhled a musí být snadno a rychle dosažitelné ze stanoviště obsluhy.

ČTVRTÁ ČÁST

ÚPRAVA A ZPRACOVÁNÍ MATERIÁLU

První oddíl

Obrábění kovů

§ 54

Společná ustanovení

(1) Rotující upínací zařízení a nástroje použité u strojů k třískovému obrábění kovů musí být provedeny tak, aby při brzdění nebo při opačném smyslu otáčení nedošlo k jejich samovolnému uvolnění.

(2) Pneumatická, hydraulická nebo elektromagnetická upínací zařízení musí být opatřena ochranným zařízením, které znemožní, aby při přerušení dodávky energie došlo k ohrožení bezpečnosti práce nebo k provozní nehodě.

(3) Ruční ovládací části — pokud je netvoří hladká plná ovládací ruční kola bez rukojeti — musí být opatřeny samočinným vypínáním, které zabrání jejich nucenému otáčení při strojním pohonu.

(4) Upínání a snímání přípravků, přístrojů, nástrojů a obrobků, které pro svoji hmotnost, tvar nebo rozměry neumožňují bezpečnou ruční manipulaci a jejich ustavení ve stroji, musí být zajištěno buď použitím vhodného zařízení pro manipulaci, nebo pomocí další osoby.

(5) Vzduchové pistole používané k očištění strojů a obrobků a upínacích přípravků musí být opatřeny ochranným zařízením, které zabrání úrazu pracovníka odlétajícími látkami.

(6) Vstupovat na upínací plochu stolu, desky nebo do jiného nebezpečného prostoru při obrábění velkých obrobků za účelem měření, kontroly nebo provedení jiných podobných úkonů se smí jen tehdy, jsou-li tyto části stroje v klidu.

(7) Při kontrole jakosti povrchu, při upínání a snímání obrobků a měření, nejsou-li tyto činnosti prováděny automaticky, se musí zastavit včetně (smykadlo) a nástroj odsunout do bezpečné vzdálenosti.

(8) Není-li obráběcí stroj vybaven ochranným zařízením proti odletujícím třískám nebo není-li možno tohoto zařízení používat, musí se používat při práci osobní ochranné pracovní prostředky.

(9) Při odstraňování třísek z obráběcího stroje za provozu a při úklidu se musí používat předepsaných pracovních pomůcek; odstraňovat třísky ze sběrných van za chodu obráběcích strojů se smí jen u strojů, které jsou k tomuto účelu přizpůsobeny.

§ 55

Soustruhy

(1) Tyčový materiál vyčnívající při obrábění z vřeteníku mimo stroj musí být po celé délce zakryt pevným ochranným krytem.

(2) Svislé soustruhy musí být zajištěny tak, aby

- a) upínací zařízení obrobků mělo pojistné zařízení, které zabrání vymrštění upínacích elementů,
- b) spouštěcí zařízení pro trvalý chod upínací desky, která je zapuštěna do podlahy, bylo možno zajistit proti náhodnému uvedení do chodu.

§ 56

Frézky

Frézky musí být opatřeny snadno seřiditelným ochranným krytem zamezujícím přístup k částí nástroje, která se při obrábění nedotýká obrobku nebo krytem zabraňujícím přístup do nebezpečného pracovního prostoru stroje.

§ 57

Vrtáčky

(1) Vrtáčky s posuvným vřetenem musí být zajištěny proti samovolnému posuvu vřetená do dolní polohy.

(2) Vrtaný předmět musí být zajištěn proti pootočení.

§ 58

Hoblovky a obrážky

(1) Hoblovky musí být opatřeny pojistným zařízením, které při selhání vratného ústrojí, koncových spínačů nebo podobných zařízení zachytí nebo alespoň zabrzdí stůl vyjíždějící z lože.

(2) Pokud stůl hoblovky při práci přejíždí přes okraj lože musí být oba konce lože opatřeny zařízením znemožňujícím přístup ke stolu.

(3) Smykadlo se musí zajistit tak, aby se dalo ovládacím a brzdicím ústrojím spolehlivě zastavit v libovolné poloze a aby se jeho poloha nemohla samovolně měnit.

(4) Vodorovné obrážky musí být opatřeny zařízením bránícím přístupu k pohybující se zadní části smykadla.

§ 59

Pily

(1) Všechny pily musí být opatřeny snadno přestavitelnou podpěrou k podepření dlouhého řezaného materiálu.

(2) Pilové pásy a pilové kotouče musí být uzavřeny v konstrukci stroje nebo opatřeny ochrannými kryty.

§ 60

Brusky

(1) Na vhodném místě brusky musí být trvanlivě vyznačen smysl otáčení broušícího nástroje.

(2) Broušící vřeteník musí být opatřen blokovacím zařízením, které zabráňuje při změně otáček broušícího vřeteníka zařazení tak vysokých otáček, při nichž by byla překročena nejvyšší dovolená obvodová rychlost broušícího kotouče.

(3) Brusky, u nichž nelze použít blokovacího zařízení a u nichž se změna otáček broušícího vřeteníka provádí výměnou řemenic, přehazováním řemenů nebo podobným způsobem, musí být opatřeny na dobře viditelném místě štítkem s uvedením přiřazení průměru řemenic k průměru broušícího kotouče a jeho obvodové rychlosti.

(4) Broušící nástroje musí být zajištěny proti samovolnému uvolnění při broušení z vřeteníka nebo z upínacího zařízení.

(5) Brusky s broušícími nástroji z umělého brusiva s obvodovou rychlostí větší než 10 m/s musí být opatřeny, pokud broušící nástroj nepracuje uvnitř obráběného předmětu, takovým ochranným krytem, který se při roztržení nebo uvolnění broušícího nástroje neroztrhne.

§ 61

Broušící nástroje z umělých brusiv

(1) Broušící a řezací kotouče, broušící segmenty, tělíska a jiné broušící nástroje musí být

označeny základními technickými údaji (například přípustná obvodová rychlost, průměr kotouče).

(2) Skladované broušící nástroje musí být chráněny před mechanickým poškozením, vlhkem a mrazem a při přepravě musí být vyloučena možnost jejich poškození.

(3) Před upnutím broušícího nástroje se musí překontrolovat vhodnost jeho použití podle štítku a nástroj se musí prohlédnout, zda není poškozen.

(4) Broušící nástroje se smíjí upínat pouze do vhodných upínacích přírub a lepit je lze pouze prostředky a způsobem, který stanovil výrobce brusiva.

(5) Po upnutí broušícího nástroje na brusku se musí uvést každý nástroj do zkušebního chodu; při zkušebním chodu nesmí být nikdo v nebezpečném prostoru brusky a po jeho skončení se musí ořovnat broušící nástroj předepsaným způsobem.

§ 62

Rychlostní broušení

(1) U broušících kotoučů určených pro rychlostní broušení musí být vyzkoušena jejich mechanická pevnost.

(2) Ochranný kryt broušících nástrojů musí být vyhotoven tak, aby úhel otevření byl co nejmenší a aby jeho konstrukce umožnila úplné uzavření broušícího nástroje po dobu zkoušení.

(3) Funkce a účinnost prototypu ochranného krytu a jeho částí musí být prověřena destrukčními zkouškami.

(4) Na ochranném krytu nebo na broušícím vřeteníku musí být trvale vyznačena nejvyšší pracovní obvodová rychlost.

(5) Seřizovací a upevňovací části ochranných krytů u broušících nástrojů s velkou kinetickou energií musí být opatřeny deformačními prvky, které pohltí energii rotujícího broušícího nástroje.

Druhý oddíl**Obrábění dřeva**

§ 63

Společná ustanovení

(1) Pojistné stroje a zařízení musí být zajištěny proti nežádoucímu pohybu při jejich provozu.

(2) U kombinovaných (sdružených) strojů musí být nepoužívané nástroje odstraněny nebo zakryty.

(3) Přisouvat materiál k nástroji se nesmí dřívě, než nástroj dosáhne stanovené obráběcí rychlosti; obráběný materiál se nesmí tlačit k nástroji přímo tělem.

(4) Při dořezávání materiálu a řezání válcovitého materiálu se nesmí pracovat bez použití stanovených pracovních pomůcek nebo přípravků.

[5] Piliny, třísky a jiný odpad se musí odstraňovat ze stolu stroje za chodu nástroje pouze vhodnou pomůckou.

[6] Při obrábění materiálu delšího, než je délka pracovního stolu, se nesmí pracovat bez opěrných stojánek.

[7] Doběh otáčejících se nástrojů se nesmí zkracovat po vypnutí stroje brzděním rukou, tlakem dřeva nebo jiným nevhodným způsobem.

[8] Dokud je nástroj v pohybu, nesmí se pracovník od stroje vzdálit.

[9] Na stacionárních strojích trvale používaných v uzavřených prostorách musí být instalováno zařízení na odsávání nebo mechanické odstraňování odpadu.

[10] Na každém řezném nástroji musí být trvale vyznačeny jeho nejvyšší dovolené otáčky.

[11] Upínací příruby u jednoho pilového kotouče musí mít stejný průměr a stejné dosedací plochy.

[12] Stroje s posuvem materiálu musí mít zařízení proti nebezpečnému vymrštění obráběného materiálu (zpětný vrh apod.)

[13] Vodicí pravítko musí být při řezání upnuté.

[14] Řezné nástroje, u nichž se materiál do řezu posouvá rukou, musí být chráněny kromě činné části ochranným krytem.

§ 64

Rámové pily

[1] Rámové pily musí být opatřeny zařízením zajišťujícím rám před samovolným klesnutím.

[2] Brzda rámových pil musí být konstruována tak, aby udržela rám v kterékoliv poloze.

[3] Podávací zařízení rámové pily musí být provedeno tak, aby bylo možno za chodu pily podávání zastavit a zapnout zpětný chod.

[4] Upínací vozíky musí být vybaveny zařízením, které zabraňuje, aby pracovník mohl zasunout nohy pod kola nebo plošinu.

[5] Řízení všech operací, které vykonávají poloautomatické vozíky bez obsluhy, musí být upraveno tak, aby bylo blokovatelné ručně ovladatelným zařízením.

[6] Při vyrážení klínů ze závěsů musí být klíny bezpečným způsobem zachyceny.

[7] Před výměnou pilových listů se musí zajištit rám pily proti sjetí a zastavit pohon; horní válce musí být při této práci zajištěny v horní poloze proti spadnutí.

§ 65

Pásové pily

[1] Pásové pily musí mít pásovnice zakryté; část pilového pásu pod stolem nebo vozíkem i vratná část pilového pásu, pokud nejsou zakryty konstrukcí stroje, musí být opatřeny ochranným krytem.

[2] Rezná větev pilového pásu musí být nad jeho vodičkou zakryta ochranným krytem, který se dá ručně výškově přestavovat nebo se samočinně otvírá.

[3] Univerzální pásové pily musí být opatřeny přestavitelným vodicím pravítkem, které musí být v nastavené poloze zajištěno proti posuvu.

[4] V pracovním prostoru pilového pásu se nesmí vkládat materiál do přípravků a nesmějí se ručně odebírat obrobky.

§ 66

Kotoučové pily

[1] Délka stolu před pilovým kotoučem nesmí být u stabilních pil menší, než průměr použitého pilového kotouče, nejvíce však 0,5 m.

[2] V místě, kde prochází pilový kotouč, musí být stůl opatřen vyměnitelnou vložkou z vhodného materiálu, který nepoškodí pilový kotouč a jehož šířka odpovídá prořezu pilového kotouče.

[3] Rameno přeřezávacích kotoučových pil, po kterém se pila pohybuje, musí mít v krajní poloze záložku k zabránění vypadnutí pily z pojízdné dráhy a v základní poloze záložku proti samovolnému pohybu. Tyto pily nesmějí být používány k podélnému rozřezávání obrobků.

[4] Pilový kotouč na vahadle pily na výřezy musí mít ochranný kryt, z kterého se při sklopení vahadla vysouvá jen část pilového kotouče potřebného k řezu.

[5] Pilový kotouč horní kyvadlové a vahadlové přeřezávací kotoučové pily musí být zabezpečen dvojdielným ochranným krytem, jehož vrchní pevný díl musí zakrývat celou vrchní část pilového kotouče a spodní, pohyblivý díl musí zamezit přístupu k přední části pilového kotouče; v zadní výchozí poloze musí být pilový kotouč zajištěn z obou stran stěnami upevněnými ke stolu pily.

[6] Pilový kotouč u horní kyvadlové a vahadlové přeřezávací kotoučové pily nesmí přejet přes přední okraj pracovního stolu a musí se samočinně vracet do výchozí polohy.

[7] Kotoučová pila s podávací koléškou musí mít pilový kotouč opatřen dvoudílným ochranným krytem. Jeho část se musí při podávání dřeva do řezu k pilovému kotouči otevřít a po řezu a odklopení opět uzavřít. Část vyčnívajícího pilového kotouče musí být při přeřezávání zakryta ještě dalším krytem.

(8) Podávací kolébka musí být vybavena při-
držovačem řezaného dřeva a zařízením na omezení
výkyvu.

(9) Přenosné ruční kotoučové pily musí být
opatřeny rozvracím klínem pro podélné rozřezá-
vání materiálu.

(10) Kotoučové pily s ručním posunem pro
podélné rozřezávání materiálu musí být opatřeny
rozvracím klínem.

§ 17

Ruční řetězové pily

(1) Plynová páka motorových řetězových pil
se po uvolnění tlaku ruky musí samočinně vra-
cet do nulové polohy a chod pílivoého řetězu se
musí samočinně zastavit po snížení otáček.

(2) Spínač proudu u elektrických řetězových
pil musí být umístěn tak, aby umožňoval vypnout
proud, aniž by bylo třeba přemísťovat ruce.

§ 68

Srovnávačky

Pracovní část nožového hřídele musí být za-
bezpečena mechanickým posouvacím zařízením
nebo ochranným krytem; nepracovní část nožo-
vého hřídele musí být chráněna krytem, který se
samočinně posouvá s vodícím pravitkem.

§ 69

Troušřovačky

(1) Na přední vstupní straně musí být za-
chycovače proti zpětnému vržení obráběného mate-
riálu.

(2) Nožový hřidel, posouvací a přřřlačné vál-
ce musí být opatřeny pevnými ochrannými kryty.

(3) Obráběné kusy nesmí být kratší než je
vzdálenost mezi předním a zadním válcem.

(4) Současné obrábění více kusů materiálu
nestejné troušky je zakázáno.

§ 70

Svislé spodní frézky

(1) Při ručním podávání materiálu do řezu
musí být nástroj zajištěn ochranným krytem a stroj
musí být vybaven zařízením proti zpětnému vržení
materiálu.

(2) Při frézování krátkých kusů materiálu a
při dokončování pracovního úkonu, není-li frézka
vybavena zařízením na posuv materiálu, musí se
používat vhodných přípravků s držadly pro posou-
vání materiálu.

(3) Při použití přípravků se smí upínat jen
jeden kus.

(4) Na strojích s ručním posuvem je zakázá-
no používat dvouřezné frézovací nože.

Třetř oddřl

Lisování a střřhání

§ 71

Společná ustanovení

(1) Stroje se dvěma nebo více systémy
ochranného zařízení nebo stroje, které lze spouš-
tět jak ručně, tak i nožně nebo bez použití někte-
rého z instalovaných ochranných zařízení, musí
mít přřpřnání jednotlivých druhů ochranného nebo
ovládacího zařízení zajištěno proti zásahu nepovo-
laných osob.

(2) K vypnutí a zapnutí spojky, pokud je její
funkce závislá na pružinách, musí být použito
tláčných pružin; pokud to není možné, musí být
použito dvou tažných pružin, z nichž každá je
schopna samostatně plnit požadovanou funkci.

(3) Brzda, kromě brzdy hydraulického lisu,
musí být provedena a seřřzena tak, aby při vy-
pnutě spojky zabřřnila samovolnému pootočení
hřřdele stroje hmotností pohyblivé části stroje a
přřřždění horní krajní polohy v obou směrech.

(4) U strojů s elektromagneticky, elektro-
pneumaticky nebo jinak ovládanou spojkou, kromě
hydraulického lisu, musí brzda působit sa-
močinně při každé poruše v přřvodu energie do
ovládacího systému.

(5) Pojistka proti opakování zdvihu, kromě
pojistky hydraulického nebo třecího vřřtenového
lisu, musí umožňovat jen jeden pracovní zdvih při
jednom nebo při opakovaném ovládnutř spouštěcí-
ho ovládače během pracovního zdvihu nebo při
trvalém ovládnutř spouštěcího ovládače; další
zdvih může následovat jen tehdy, uvolní-li se
spouštěcí ovládač, nejpozději před koncem otáčky
hlavního hřřdele, a k novému ovládnutř spouště-
cího ovládače může dojřt teprve tehdy, až nástroj
dosáhne své výchozí polohy.

(6) Pojistka proti opakování zdvihu, kromě
pojistky hydraulického nebo třecího vřřtenového
lisu, se smř vyřadit z činnosti jen při práci, u
které se smřjí konat za nepřerušeného chodu
u strojů s automatickým nebo poloautomatickým
podáváním nebo s bezpečně upraveným a seřřze-
ným nástrojem.

(7) Přřpřnací zařízení pojistky z činně po-
lohy do vypnutě nebo naopak musí být uzamyka-
telné.

(8) Šlapka nožního ovládače musí být shora
i z bočních stran chráněna krytem nebo konstruk-
cí stroje.

§ 72

Společná ustanovení pro lisy

(1) Lisovací nástroje a jejich seřřzení musí
vylučovat možnost vsunutř prstů do nebezpečných
mřst.

(2) Nástroje, které nezajišťují bezpečnost obsluhy v plném rozsahu, musí být jako nebezpečné trvanlivě označeny na přední straně výrazným písmenem „N“ a smějí být používány jen na lisech s ochranným zařízením v pracovním prostoru lisu, popřípadě nástrojů; lisovací nástroje o hmotnosti vyšší 20 kg musí být opatřeny vhodnými držadly, čepy nebo obdobným zařízením.

(3) Při použití pohyblivého krytu k ochraně pracovního prostoru musí být poloha krytu vázána na spouštěcí zařízení lisu tak, aby lis bylo možno uvést do chodu, jen jestliže je kryt v ochranné poloze; kryt musí setrvat v této poloze, pokud trvá nebezpečí zranění rukou; je-li v průběhu zdvihu pracovní prostor otevřen, musí se pohyb beranu zastavit dříve, než se může ruka dostat do nebezpečné blízkosti lisovacího nástroje.

(4) Dvouruční spouštěcí zařízení nesmí odjišťovat nožní spouštěč lisu. To neplatí u třecích lisů.

(5) Každý lis, na němž se manipuluje ručně v nebezpečném pracovním prostoru lisovacího nástroje, musí být seřizen jen pro jednotlivé zdvihy.

(6) Lisy určené k práci jednotlivými zdvihy, pokud nejde o lis hydraulický nebo třecí včetně nový lis, musí mít spojku provedenu tak, že vyloučí nebezpečí úrazu při jejich poruše nebo jejich samovolné spouštění v době, kdy je stroj v klidu.

§ 73

Mechanické tažné lisy

Na mechanických tažných lisech s ruční manipulací v pracovním prostoru se smí pracovat jen při přerušovaném chodu lisu; u pomaloběžných lisů se smí pracovat při nepřerušovaném chodu jen tehdy, jsou-li vybaveny ochranným zařízením.

§ 74

Ohranovací lisy

(1) Pracovat a zdržovat se za provozu ohranovacího lisu na jeho zadní straně je zakázáno.

(2) Pracuje-li u takových lisů s nožním spouštěním více pracovníků, musí stroj spouštět alespoň dva z nich. Ovládače musí být provedeny tak, aby bylo možno uvést lis do chodu jen při současném jejich ovládní oběma pracovníky.

§ 75

Vřetenové třecí lisy

(1) Smykadlo se smí pohybovat jen v rozmezí dovolených poloh; při dojíždění smykadla k dovolené poloze se musí nezávisle na ovládní spouštěcího ovládače lisu odpojit pohon setrvačnicku a uvést v činnost zařízení, které zastaví pohyb smykadla.

(2) Lisy musí být vybaveny brzdou, popřípadě záchytným zařízením, které zabrzdí pohyb smy-

kadla v horní poloze a zabráni jeho samovolnému sjetí.

(3) Záběr pracovního třecího kotouče se setrvačnickem se musí přerušit nejpozději před ukončením tvářecí operace a lis musí být opatřen vhodným záchytným zařízením proti pádu setrvačnicku.

(4) Odjišťování spouštěcího ovládače musí být provedeno tak, aby jeho ovládní bylo nutno znovu opakovat pro každý pracovní zdvih. U lisů s jednoručním spouštěním se smí použít odjišťovacího zařízení, které je ovládáno druhou volnou rukou po celou dobu nebezpečného pracovního zdvihu; u lisů s nožním spouštěním smí být k odjišťování použito dvouručního odjišťovacího zařízení.

§ 76

Hydraulické lisy

(1) Lis musí být opatřen v každém hydraulickém obvodu tlakoměrem umožňujícím spolehlivou kontrolu pracovního tlaku a hydraulické obvody každého lisu s jednotkovým pohonem musí být opatřeny pojistnými ventily proti překročení stanovených tlaků.

(2) Při pracovním zdvihu nesmí dojít k přejetí dovolené polohy lisovacího pístu.

(3) Lisy se svislým pohybem lisovacího pístu musí být opatřeny zařízením zabráňujícím jeho nežádoucím samovolnému pohybu v důsledku úniku provozní tlakové kapaliny z prostoru zpětného chodu.

(4) Lisy s vodorovným pohybem lisovacího pístu, u nichž se z ústřední tlakové stanice vyvíjí stálý tlak v prostoru zpětného chodu, musí být provedeny tak, aby bylo zabráněno samovolnému pohybu lisovacího pístu.

(5) Lisy poháněné z ústřední tlakové stanice musí být opatřeny zařízením k zamezení rychlého poklesu tlaku.

§ 77

Etážové hydraulické lisy

(1) Konstrukce lisu musí vyloučit náhlé otevření lisu.

(2) Vhodně upraveným krytem musí být pracovník ochráněn při otevírání lisu před popálením nebo opařením; přívody topného média musí být kryty tak, aby při jejich poruše nebo jiném poškození nedošlo k úrazu.

§ 78

Paketovací hydraulické lisy

(1) Paketovací lis musí být opatřen zařízením, kterým je možno kdykoliv přerušit prováděnou operaci, a signalizací, která upozorňuje, že je lis v provozu.

(2) Víko paketovacího lisu s hydraulickým uzavíráním se nesmí samovolně uzavřít.

(3) Paketovací lis s hydraulickým uzavíráním víka musí být opatřen vypínačem, kterým se blokuje ovládání lisu po dobu přenosu materiálu do lisovacího prostoru a zavření víka.

(4) Při provozu paketovacího lisu se nesmějí osoby zdržovat u násypky ani do ní vstupovat.

§ 79

Hydraulické lisy na zpracování hmot teplem netvrditelných

(1) U lisů s vertikálním vstřikovacím zařízením musí být prostor před vstupem materiálu do tavicí komory zakryt tak, aby nemohlo dojít k úrazu výfukovým par z tavicí komory.

(2) Plnicí násypky musí být provedeny tak, aby nebylo možno vložit ruce do prostoru plastifikačního šneku a vstřikovacího pístu.

§ 80

Vulkanizační lisy na pneumatiky a vzdušnice

(1) Provedení lisu musí vyloučit možnost otevření vulkanizační komory v průběhu vulkanizace.

(2) Lisy musí být opatřeny pojistným zařízením proti zvýšení tlaku a teploty vulkanizačních médií nad předepsané hodnoty a zařízeními, které při otevření poloze zabrání samovolnému sklopení horní části vulkanizační komory.

(3) Vulkanizační komory lisu musí být opatřeny ochranným zařízením, které znemožní zranění obsluhy unikající párou nebo vodou při poruše těsnění mezi horní a dolní polovinou vulkanizační formy.

(4) Lisy s hydraulicky nebo pneumaticky ovládaným zařízením pro otvírání a zavírání vulkanizační komory musí být opatřeny pojistným zařízením proti nejvýše dovolenému přetlaku v ovládacím systému.

§ 81

Rotační bubnové vulkanizační lisy

(1) Lisy musí být opatřeny pojistným zařízením, které chrání přítlačný pás proti přetížení.

(2) Lisy s otevřeným způsobem vulkanizace musí být opatřeny bezpečnostním vypínacím zařízením, které musí zabezpečovat uvolnění přítlačného pásu a zastavení otáčení vulkanizační tvárnice.

(3) Při motorickém napínání vulkanizovaných materiálů musí být lis opatřen pojistným zařízením proti překročení přípustné napínací síly.

§ 82

Příklopné tiskařské, ohybací a drážkovací lisy

Lisy musí být opatřeny automatickým podáváním nebo ochranným zařízením, které zabrání uzavření příklopu v okamžiku, kdy má pracovník ruce nebo jinou část těla v prostoru mezi příklopem a ložem.

§ 83

Společná ustanovení pro nůžky

(1) Nůžky musí být opatřeny na místě viditelném ze stanoviště obsluhy štítkem označujícím největší dovolenou tloušťku stříhaného materiálu nebo střížnou sílu.

(2) Nůžky musí být opatřeny pojistkou proti opakovanému zdvihu, kromě nůžek zařazených v automatických linkách a ovládaných dálkově.

(3) Spojky, které neumožňují během pracovního zdvihu přerušení jejich záběrů, smějí být používány jen u nůžek vybavených ochranným zařízením nezávislým na činnosti spojky.

(4) Strojní tabulové, pásové a okrajovací nůžky musí být opatřeny spojkou a brzdou.

(5) Ruční a nožní tabulové a pákové nůžky, u kterých není zabráněno samovolnému sklopení ovládací páky, musí být opatřeny zajišťovacím (záchytným) zařízením páky.

§ 84

Strojní tabulové nůžky

(1) Nůžky musí být opatřeny pevnými ochrannými a podle potřeby průhlednými kryty tak, aby byly trvale uzavřeny vylehčovací a průhledové otvory v přidržovači.

(2) Bočními kryty otočnými v pevných závěsech musí být zabráněn přístup do nebezpečného pracovního prostoru, pokud není z boku nůžek tento přístup zamezen již jejich bočnicí.

(3) Stoly nůžek musí mít drážky pro snížení možnosti poranění rukou při manipulaci se stříhaným materiálem.

(4) Nůžky s úzkým stolem musí být doplněny pro spolehlivé uložení a vedení stříhaného materiálu dostatečným počtem podpěrných ramen nebo zvláštním podávacím stolem nebo podobným zařízením.

(5) Na zadní stranu nůžek se nesmí vstupovat v době, kdy jsou v chodu nebo kdy je v chodu hnací motor.

§ 85

Okružní a křivkové nůžky

Nůžky, u nichž se stříhaný materiál ručně přidržuje a vede do stříhu, musí mít ochranné zařízení, které bez omezení viditelnosti čáry stříhu umožní posun materiálu a znemožní přístup prstů až k nožům.

Čtvrtý oddíl

Zakružování a rovnání materiálu

§ 86

Zakružovačky

(1) Zakružovačky, jejichž zařízení pro vyklápění hlavy jsou v prostoru pod úrovní podlahy, musí mít tento prostor ohrazený nebo zakrytý; zařízení nad úrovní podlahy musí mít vyklápěcí hlavu opatřenou bezpečnostním označením a na podlaze vyznačený půdorys prostoru potřebného k vyklonění hlavy.

(2) Zakružovačky s motorickým pohonem musí být vybaveny spolehlivým a účinným brzdícím zařízením.

(3) Zakružovačky, které jsou vybaveny stop-tlačítkem pro zastavení stroje, musí mít zařízení umožňující okamžité částečné zpětné pootočení válců.

§ 87

Rovnačky

V místě možného styku plechu s postranicemi musí být na rovnačkách umístěna stoptlačítka, u menších rovnaček kalené chrániče.

Pátý oddíl

Kování bucharem

§ 88

Společná ustanovení pro buchary

(1) Ochranné kryty pracovního prostoru musí umožňovat v průběhu práce dotahování klínů zápustek z obou stran; je-li to technologicky nutné, mohou kryty uzavírat pracovní prostor bucharu pouze částečně, avšak v tom případě musí jejich horní okraj přesahovat dělicí rovinu zápustek alespoň o 50 mm.

(2) Závěsy k otáčení kovaného materiálu jeřábem musí mít zařízení k odpružení úderu bucharu a na jeřábovém háku pojistku proti vyklouznutí závěsu z háku.

(3) Spouštěcí páky bucharů musí být zajištěny proti náhodnému uvedení bucharu do činnosti.

(4) Buchary musí mít vzpěru, čep nebo jiné zajišťovací zařízení, které drží beran spolehlivě ve zdvižené poloze, je-li nezbytné pod ním pracovat, a musí umožňovat spouštění beranu na toto zařízení pomalým chodem.

(5) Není-li buchar v provozu, musí beran spočívat na kovačtině.

(6) Při kování se nesmí používat sešikmených klínových podložek.

(7) Za chodu beranu se nesmí klást materiál na zápustky nebo jej upravovat, vysypávat piliny

ze zápustky a vymazávat zápustky rukou, uvolňovat zaseknutý materiál z horní části zápustky, provádět tvrdé údery zápustky na zápustku bez vložení ohřátého materiálu.

§ 89

Parní, vzduchové a pružinové buchary

(1) Parní nebo vzduchový buchar musí mít dostatečný parní nebo vzduchový polštář nebo stejně účinnou tlumicí pružinu, která zabrání nárazu pístu na hlavu válce.

(2) Pružiny beranu musí být uzavřeny do ochranných krytů.

(3) Válec parního bucharu musí mít vypouštěcí kohout spojený trubkou buď s jímkou, nebo s vypouštěcím potrubím, nemá-li samočinné vypouštění; pokud se pára vypouští do vzduchu, musí být vypouštěcí kohout umístěn tak, aby při vypouštění nebyl ohrožení pracovníci.

§ 90

Hydraulické padací buchary

(1) Přívod provozní tlakové kapaliny se musí dát uzavřít samostatně ke každému bucharu a uzavírací ventil zajistit před otevřením nepovolnou osobou.

(2) Expanzní nádoba umístěná v pracovním válci v horní části bucharu musí být zřetelně označena a nesmějí se nad ní přepravovat břemena.

(3) Jako expanzní médium musí být používán výhradně vzduch nebo dusík; použije-li se jako provozní kapalina oleje, který se může dostat do přímého styku s expanzním médiem, smí se používat výhradně jen dusíku.

§ 91

Zápustky

(1) Kořeny zápustek musí mít dostatečný úkos umožňující spolehlivé upnutí zápustky.

(2) Upevnění zápustek na strojích musí vylučovat možnost jejich uvolnění a poškození během kování.

(3) K upevňování kovádel a zápustek se smí používat jen dobře licující klíny, které nevyčnívají z beranu nebo ze šaboty bucharu.

(4) Vytloukat a zatloukat klíny se smí jen beranidlem, které je spolehlivě upevněno na kovačtině stroji.

Šestý oddíl

Válcování materiálu

§ 92

Válcovací stolice

(1) Převáděče vývalků musí zajistit bezpečné převedení vývalků do dalšího pořadí.

(2) Válcovací stolice u mechanizovaných tratí musí být opatřeny zástenami, které zabrání vývalku uniknout mimo pracovní prostor.

(3) Průchody a řídící kabiny musí být chráněny proti odletujícím okujím.

§ 93

Papírenské stroje

(1) Stroje s rychlostí vyšší než 2,5 m/s musí být vybaveny samočinným zaváděním papíru mezi sušící válce.

(2) Při zavádění papíru do stroje ručně musí na postup práce dozorovat další pracovník.

(3) Vyrovnávat plst při výměně plstí se smí jen z boku stroje a úprava mokrých plstí se smí provádět jen za nejpomalejšího chodu stroje.

(4) Čistění v mokré části stroje se smí provádět pouze postřikováním vodou; škrabák se smí čistit jen tehdy, když je stroj v klidu.

(5) Za chodu stroje se nesmí ručně odebírat nebo uvolňovat papír nebo jeho zbytky na stroji, ani se nesmí vyrovnávat plst v lisovací části pod strojem.

Sedmý oddíl

§ 94

Protiskování materiálů

(1) Otvory v rámech tiskových strojů a prostory mezi segmenty a stojany registrů musí být zakryty.

(2) Hořáky u tiskových strojů vyhřívaných plamenem musí být seřizeny tak, aby se přívod plynu při zastavení stroje samočinně uzavřel.

(3) Před spuštěním tiskových strojů musí být formy bezpečně uzavřeny a všechny nástroje z nich musí být odstraněny.

(4) Rotační tiskové stroje musí být opatřeny zařízením pro natáčení každé části stroje, aby byly přístupné desky na každém válci, a opatřeny ochranným krytem včetně nástrojů k nanášení barev.

Osmý oddíl

Formování materiálů

§ 95

Formovací stroje

Manipulovat s formou, upravovat ji nebo provádět jiné manipulace se smí jen tehdy, je-li lisovací rameno odkloněno od pracovního stołu.

§ 96

Vstřelovací a foukací stroje

(1) Pracoviště vstřelovacích strojů musí být oddělena zástenami od okolních pracovišť a prů-

chodů tak, aby nemohlo dojít k úrazu odraženým pískem.

(2) Jaderník nebo rám musí stát na tuhé podložce, která snese plné zatížení včetně tlakového nárazu při vstřelování.

(3) Pro sériovou výrobu jader smí být použito jen kovových jaderníků; dřevěných jaderníků náležitě vyztužených ocelovými pásy se smí používat jen pro kusovou výrobu.

(4) Dělicí roviny jaderníků musí být řádně zabroušeny a předem musí být vyzkoušeno správné umístění odvodušňovacích otvorů.

(5) Před započetím foukání nebo vstřelování musí jaderník nebo rám těsně přiléhat k foukací nebo vstřelovací hlavě a plnicí otvor jaderníku musí být přesně nastaven proti nastřelovacímu nebo foukacímu otvoru stroje.

(6) Údržba strojů, zejména čistění a mazání se smí provádět jen tehdy, není-li ve stroji tlakový vzduch a je-li vypnuto jeho elektrické zařízení.

(7) Jaderník se smí vyjmout až po zastavení stroje.

§ 97

Pískomety

(1) Pojízdné pískomety musí být opatřeny zařízením, které vydává varovný zvukový signál při pojezdu, a konce pojezdové dráhy pískometů musí být opatřeny koncovými vypínači pohonu pojezdu.

(2) Pracovní prostor pískometu musí být vyznačen.

(3) Podlaha v pracovním prostoru stroje musí umožňovat propadávání písku.

(4) Pracoviště pískometu musí být odděleno od jiných pracovišť.

§ 98

Obracovací stroje

(1) Prohlubně u obracovacích strojů musí být zakryty nebo chráněny zábradlím a musí být u nich označen zákaz vstupu.

(2) Způsob upínání obracovaného jaderníku nebo formy ve stroji musí zaručovat, že nedojde k jejich uvolnění nebo k vypadnutí při obracení a v případě náhlého zastavení stroje.

Devátý oddíl

Slévání

§ 99

Společná ustanovení

Licí pánve, licí zařízení a nářadí a dezoxidční prostředky používané při odlévání musí být před započetím práce suché.

§ 100

Pánve na tekutý kov a strusku

Pánve na tekutý kov a strusku

- a) musí mít sklápěcí zařízení samosvorné, chráněné proti rozstříku kovu a strusky; je-li jejich jmenovitý objem větší než 40 litrů, musí být opatřeny sklápěcím převodovým ústrojím.
- b) musí být pro přepravu zajištěny proti překlopení zvláštní pojistkou,
- c) musí mít náležitou vyzdvíhku, jejíž stav musí být po každém použití kontrolován.

§ 101

Pánve pro litií spodem

(1) Funkce uzavíracího zařízení pánví pro litií spodem musí být před každým litiím přezkoušena.

(2) Zárovzdorná ochrana zátkové tyče nesmí mít mezi jednotlivými částmi spáry.

(3) Zátkové tyče i zátky smějí být použity jen k jedné tavbě.

§ 102

Bubnové pánve

(1) Bubnové pánve musí být opatřeny sklápěcím zařízením, které umožňuje, aby kov byl vyléván zvolna, a nedovoluje samovolné sklápění pánve.

(2) Pánve nezajištěné proti překlopení nesmějí být přepravovány.

(3) Po vyprázdnění musí být pánve zajištěny ve svislé poloze.

§ 103

Licí stroje pro vysoké pece

(1) Licí stroje musí být opatřeny řídicí kabinou.

(2) Během litií se v odlévací hale a v blízkosti licího pásu na volném prostranství nesmějí zdržovat nepovolané osoby.

(3) Spuštění a zastavení licího pásu musí být oznámeno signálem.

§ 104

Odlévací vozy

(1) Odlévací vozy musí být opatřeny řídicí kabinou.

(2) V době pokládání nebo vyjímání pánve jeřábem nesmějí být na odlévacím voze pracovníci a na jeho plošinách nesmějí být žádné předměty.

§ 105

Licí zařízení

(1) Licí vozy používané při práci s kokilami musí být opatřeny kryty na ochranu podvozku.

(2) Každá kokila musí být před použitím prohlédnuta; v případě, že je prasklá nebo jinak narušena, musí být vyřazena.

(3) Při přípravě k litií musí být každá kokila ohřáta na předepsanou teplotu.

(4) Ingoty nebo odlitky z forem nesmějí být vytahovány dříve, než kov úplně ztuhne.

(5) Ingoty z kokil smějí být vytloukány pouze na vyřazacích zařízeních a ve vyhrazeném prostoru.

(6) Kokily se smějí ochlazovat vodou jen v zařízeních, která byla k takovému účelu konstruována.

(7) Při používání nálevek pro litií spodem smějí být nástavky stahovány jen po úplném ztuhnutí kovu.

§ 106

Tlakové licí stroje

(1) Tlakové licí stroje (dále jen „licí stroje“) musí být navzájem odděleny plachetovými zástěhami tak, aby jejich střed byl v místě dělicí roviny formy.

(2) Formy pro litií musí být provedeny tak, aby těžiště odlitku leželo co nejbližší ose uzavíracího zařízení.

(3) Formy pro litií na licím stroji musí být upínány tak, aby jejich dosedací plochy v dělicí rovině byly rovnoběžné.

(4) Dělicí rovina licí formy musí být před každou operací náležitě očištěna a její prostor opatřen potřebnými kryty nebo musí být ovládací zařízení licího stroje umístěno mimo nebezpečný prostor roviny formy.

(5) Před započetím práce na licím stroji se musí ověřit jeho funkce chodem naprázdno.

Desátý oddíl

Uvolňování a čištění odlitků

§ 107

Uvolňování odlitků

(1) U pohyblivé části kabiny uvolňovacího stroje musí být spuštění stroje vázáno na zavření kabiny; pohyblivá část kabiny musí být přitom zajištěna proti vyjetí z kolejí.

(2) Pojezd nosných rámců vytloukacích roštů musí být vymezen zádržkami a zajištěn koncovými vypínači.

(3) V případech, kde je elektrická energie vedena trolejovým vedením, musí být trolej vybavena hlavním vypínačem, který lze zajištit ve vypnutém stavu.

(4) Při používání překládacího zařízení u uvolňovacích strojů musí být na pořízdném roštu umístěno prolizávači.

(5) Při ručním čištění velkých odlitků v licích halách se nesmí čistit stlačeným vzduchem a pískem.

§ 108

Čištění odlitků v omílacích bubnech

(1) Vodorovně se otáčející nebo vratné omílačcí bubny musí mít kryty nebo zábradlí provedené tak, aby je nebylo možno otevřít, jsou-li bubny v pohybu.

(2) Bubny se nesmějí samovolně pohybovat při plnění nebo vyprazdňování.

(3) Bubny musí být prachotěsné nebo uzavřeny v prachotěsných kabinách nebo v místnostech napojených na odsávací zařízení.

§ 109

Čištění odlitků tryskáním

(1) K čištění odlitků tryskáním se nesmí používat křemičitého písku.

(2) Čištění odlitků tryskáním se smí provádět pouze v prachotěsných uzavřených kabinách nebo v prostorech opatřených přívodem a odsávacím vzduchem a zařízením, které nedovoluje spustit metací zařízení při otevřených dveřích kabiny nebo prostoru tryskání.

(3) Vstupovat do pracovního prostoru komorového tryskače se smí až po vypnutí všech částí tryskače, po zastavení metacího zařízení a po dokonalém vyvětrání komory.

(4) Smysl otáčení metacího kola musí být viditelně označen.

(5) Při opotřebení lopatek metacího kola musí být vyměněny všechny lopatky najednou a metací kolo znovu vyváženo.

(6) K obsluze vzduchových a metacích komorových tryskačů musí být určení vždy dva pracovníci.

(7) Rolery, popřípadě vrata u komorových tryskačů se smějí dát otevřít až po zastavení metacího zařízení a jeho víko musí být po uzavření spolehlivě zajištěno.

(8) Při uzavřených dveřích kabiny pásového tryskače nesmí být možné spustit pás směrem určeným pro vyprazdňování.

(9) Při pohybu pásu tryskače se nesmí manipulovat ručně s odlitky ani otvírat kontrolní dvířka.

(10) Spuštění vysokotlakých čerpadel vodních tryskačů musí být vázáno na uzavření vrat a dveří k vnitřnímu pracovišti a na chod vibračního síta.

Jedenáctý oddíl

Svařování a termické řezání

§ 110

Společná ustanovení

(1) V prostoru, v němž se svařuje, se nesmějí vyskytovat nebezpečné látky v množství nepříznivě ovlivňujícím bezpečnost při práci.

(2) Pokud by mohla vzniknout provozní nehoda nebo pokud by hrozilo nebezpečí otravy nebo zadušení při svářečských, řezačských nebo páječských pracích, musí být zajištěn odborný dohled na jejich provádění a musí být učiněna bezpečnostní opatření, která musí být uvedena v písemném povolení ke svařování.

(3) V uzavřených nevětraných prostorech nesmějí být při práci umístěny vyvíječe plynů nebo láhve s hořlavými plyny nebo kyslíkem.

(4) Materiál znečištěný olejem, olovnatými barvami, zbytky odmašťovacích prostředků nebo podobnými látkami vyvíjejícími škodliviny se nesmí svařovat.

(5) Osoby v okolí svařování a řezání musí být chráněny před škodlivými účinky těchto procesů.

§ 111

Svařování a řezání plamenem

(1) Láhve na plyny musí být zabezpečeny proti převrnutí nebo skutálení a musí být možno je co nejrychleji uvolnit.

(2) Při současně práci s několika soupravami lahví na jednom pracovišti musí být soupravy od sebe vzdáleny nejméně 3 m nebo od sebe odděleny nehořlavou stěnou.

(3) Pro jednu hořákovou soupravu smějí být na pracovišti nejvýše dvě zásobní láhve každého používaného plynu.

(4) Láhve na plyny musí být chráněny před závalným teplem nebo před otevřeným ohněm; láhve, které byly vystaveny působení ohně nebo se při práci zahřály, musí být neprodleně odstraněny z provozu a zřetelně označeny jako závadné.

(5) Stabilní baterie lahví musí být umístěny v místnostech oddělených od sebe navzájem i od provozních budov; pohyblivě instalované baterie musí být v době, kdy se s nimi nepracuje, umístěny v oddělených místnostech.

(6) Hadice pro přívod hořlavého plynu z rozvodného potrubí nebo z lahví k hořákům musí být opatřeny bezpečnostním označením.

(7) V případě, že láhve na kyslík, armatury, těsnění lahví a ventilů, svařovací přístroje nebo jejich příslušenství přišly do styku s olejem, tukem anebo s jinou nečistotou, nesmějí se používat.

(8) Po skončení práce se musí bezpečně uzavřít přívod plynu a z přechodného pracoviště neprodleně odvézt láhve s plynem.

§ 112

Svařování elektrickým obloukem

(1) Svařovací kabel musí být spojen se svařovaným předmětem nebo s podložkou svařovací svorkou.

(2) Držáky elektrod se smějí odkládat pouze na izolační podložku nebo na odizolovaný stojan a musí být zajištěny proti náhodnému dotyku vodivých předmětů.

(3) Držáky elektrod nesmějí být ochlazovány ponořením do vody.

(4) Před opuštěním pracoviště musí být vypnut zdroj elektrického proudu pro svařování.

§ 113

Svařování a řezání plazmou

Zařízení pro svařování nebo řezání plazmou musí být vybavena pojistným zařízením, které vypíná přívod elektrického proudu, dojde-li k přerušení dodávky chladicí vody, a zařízením, které samočinně a okamžitě vypíná vysokoofrekvenční oscilátor, jakmile se vytvoří plazmový plamen.

§ 114

Svařování a řezání pod vodou

(1) Při svařování a řezání pod vodou se musí zajistit, aby

a) kromě obsluhy zařízení byl přítomen další pracovník s kvalifikací svářeče, pověřený obsluhou svařovacího zařízení na povrchu,

b) při svařování (řezání) elektrickým obloukem

1. nebylo používáno střídavého elektrického proudu,

2. mohl být okamžitě přerušen elektrický proud,

3. výměna elektrod byla prováděna jen po přerušení dodávky elektrického proudu do držáků elektrod,

4. před výměnou elektrody bylo svářeči potvrzeno, že dodávka elektrického proudu je přerušena; dodávka elektrického proudu smí být obnovena až po novém signálu svářeče.

(2) Při použití tekutého paliva se musí zapalovat hořák tak, aby se palivo vytrysklo před zapálením nerozlilo po vodní hladině.

(3) Při práci pod vodou se hořák nesmí zahřívět přebytkem paliva.

§ 115

Aluminotermické svařování

(1) K aluminotermickému svařování musí být používáno zcela suchých forem bez trhlin.

(2) Při svařování uvnitř budov a v uzavřených prostorách musí být formy opatřeny chrániči plamenů.

(3) Zásoby, popřípadě dávky aluminotermických směsí, žárové zápalky nebo jiné rozněcující látky, musí být umístěny v bezpečné vzdálenosti od svařovacího zařízení a musí být chráněny před vznícením od žhavých částic.

(4) Zásoby, popřípadě zásobní dávky aluminotermických směsí musí být uskladněny v suchu, v těsně uzavřených nádobách a odděleně od jiných hořlavých látek.

(5) Spoje se před svařováním musí dokonale vysušit a z prostoru pod formou se musí odstranit voda, sníh nebo led.

(6) Manipulovat se svařovací formou po provedení svaru se smí až po dokonalém vyhoření aluminotermické směsí.

(7) Žárové zápalky a škrátka se musí nosit a uchovávat vždy odděleně.

§ 116

Svařování a řezání laserovým paprskem

(1) Svařování nebo řezání laserovým paprskem smí být prováděno v oddělené místnosti nebo v odděleném prostoru, řezání menších předmětů (částí) alespoň v ochranném krytu.

(2) Při sledování pracovního procesu optickým systémem musí být pracovník chráněn vsazeným ochranným filtrem.

(3) Při řezání musí být pod řezaným materiálem podlaha s nehořlavou úpravou a s difúzním povrchem.

(4) Zařízení k řezání laserovým paprskem musí být řešeno tak, aby bylo zabráněno případnému odrazu paprsku od řezaného materiálu do prostoru obsluhy zařízení.

§ 117

Svařování elektronovým paprskem

(1) Zařízení pro svařování elektronovým paprskem musí být umístěno v oddělené a uzamykatelné místnosti.

(2) Zařízení smí být uvedeno do chodu jen z ovládacího pultu umístěného v bezpečné vzdálenosti.

(3) Průběh svařování musí být sledován nepřímou.

(4) Obsluha zařízení pro svařování elektronovým paprskem musí být chráněna před případ-

nou destrukcí zařízení, zejména u zařízení pracujících s vysokým vakuem.

Dvanáctý oddíl

Tepelné zpracování a moření kovů

§ 118

Kalení a popouštění

(1) Horní okraj olejových van pro kalení a popouštění musí být alespoň 1,1 m nad úrovní podlahy nebo musí být do této výše vhodně zabezpečen.

(2) Olejové výpary musí být účinně odsávány a olejové lázně zajištěny proti přehřátí.

§ 119

Tepelné zpracování lehkých kovů

Při otevření víka elektrické pece se musí samostatně vypnout přívod elektrického proudu.

§ 120

Moření materiálu

(1) Horní okraj mořicích a oplachovacích kádí musí být alespoň 1,1 m nad úrovní podlahy nebo musí být do této výše vhodně zabezpečen.

(2) Mořicí kádě musí být opatřeny účinným odsávacím zařízením.

(3) Podlahy a stěny místností, kde se provádí moření, musí být z omyvatelného materiálu.

Třináctý oddíl

Úpravy nátěrovými hmotami

§ 121

Lakovny

(1) Pokud jsou v lakovně otvory v požárních stěnách nebo ve stropech, musí být provedeny tak, aby nedovolovaly šíření ohně do lakovny nebo z ní.

(2) V místnostech bezprostředně sousedících s lakovnou nesmějí být v blízkosti vstupu do lakovny zdroje jiskření ani otevřeného ohně.

(3) Lakovny nesmějí být používány pro skladování nátěrových hmot.

(4) Dveře do prostorů sousedících s lakovnou musí být otevíratelné ve směru útiku.

(5) Topná tělesa musí být upravena nebo umístěna tak, aby se na ně nemohly stavět nádoby s nátěrovými hmotami ani nalakované předměty k sušení.

(6) Po skončení práce musí pracovníci z lakovny odstranit nátěrové hmoty, hořlavé kapaliny a jejich zbytky.

(7) V zařízeních pro úpravy nátěrovými hmotami musí být zabezpečeno, aby koncentrace výparů v žádném místě nepřesáhla 25 % spodní meze výbušnosti. Výpary kapalin a částice nátěrových hmot rozptýlené při stříkání musí být kromě toho odsávány místně, případně celkově, jestliže použítá technologie zaručuje malý rozptyl.

(8) Odsávací potrubí musí být opatřeno filtry z nehořlavého materiálu nebo jiným zařízením na zachycování částic nátěrových hmot před vstupem do potrubí.

(9) Kromě drážek pro podlahové dopravníky musí být pracovní prostory pod úrovní podlahy lakovny nuceně větrány.

(10) Dojde-li k poruše odsávacího zařízení, musí být nanášení nátěrových hmot ihned přerušeno.

§ 122

Natírání a stříkání

(1) Stříkací pistole s automatickým ovládáním musí být zajištěny tak, aby stříkání mohlo započít až po zapnutí odsávacího zařízení.

(2) Jako rozprašovací látka se nesmí při stříkání používat kyslík ani hořlavé plyny.

(3) Nátěry s obsahem chromanů a olovnatých sloučenin nesmějí být broušeny zasucha ani ručně zamokra.

(4) Ruční stříkání nátěrových hmot s obsahem olovnatých sloučenin je zakázáno. Nátěrové hmoty s obsahem chromanů smějí být nanášeny ručním stříkáním jen v místně odsávaných prostorech.

§ 123

Máčení a polevání

U kontinuálních zařízení musí být zajištěno, aby dopravník nebylo možno uvést do chodu dřív, než je v chodu příslušné odsávací zařízení.

§ 124

Elektrostatické a elektroforetické nanášení

(1) Zařízení pro elektrostatické nebo elektroforetické nanášení musí být umístěno ve zvláštní kabině nebo v odděleném prostoru. Zařízení pro elektroforetické nanášení musí být opatřeno bezpečnostním označením a zařízením, které zamezuje dotýkat se výrobků a závěsů, které jsou vodičvě spojeny se zapnutým zdrojem elektrického proudu.

(2) Kabina nebo oddělený prostor, v nichž jsou umístěna zařízení pro elektrostatické nebo elektroforetické nanášení, musí být vně opatřena červeným signálním světlem, které se samočinně rozsvítí při uvedení zařízení do provozu. Kromě

toho musí být kabina opatřena zařízením, které samočinně vypíná zdroj elektrického proudu při vstupu do kabiny. Kabina musí být opatřena vybíječem statického náboje.

(3) V zařízení pro elektrostatické nandšení se smí používat pouze nátěrových hmot s bodem vzplanutí vyšším než 21 °C.

(4) Otvory pro dopravu předmětů do kabiny musí být řešeny tak, aby se při náhodném vniknutí těmito otvory nemohl nikdo dostat do nebezpečné blízkosti zařízení s vysokým napětím; jinak musí být otvory opatřeny varovným červeným signálem, který svítí po celou dobu provozu zařízení s vysokým napětím.

(5) Spuštění generátoru vysokého napětí musí být vázáno na spuštění odsávacího zařízení elektrostatické kabiny s časovou prodlevou.

(6) Funkce dávkovacího čerpadla, dopravujícího nátěrové hmoty do rozprašovačů, musí být vázána na chod odsávacího zařízení elektrostatické kabiny.

(7) Provedení elektrostatické pistole musí odpovídat požadavkům bezpečnosti práce v prostředí s nebezpečím výbuchu.

§ 125

Sušení a vypalování

(1) Předměty, jejichž povrch byl upraven nátěrovými hmotami, se musí umísťovat při sušení tak, aby výpary z nich byly proudem vzduchu odnášeny mimo dýchací zónu obsluhujícího pracovníka. Dosušují-li se tyto předměty v uzavřených prostorech při teplotě okolního pracovního prostředí, musí být tyto prostory větrány tak, aby v nich vznikl mírný podtlak.

(2) Zapnutí topných systémů musí být vázáno na spuštění odsávacího zařízení sušárny s časovou prodlevou. Dojde-li k poruše odsávacího zařízení, musí být zabezpečeno samočinné vypnutí topných systémů.

(3) Sušicí prostory musí být opatřeny samostatným odvětrávacím potrubím vyústěným do venkovní atmosféry.

(4) Povrchová teplota topných těles musí být alespoň o 50 °C nižší, než je bod vznícení použitých rozpouštědel nebo ředidel; to neplatí pro sušáky používané k vypalování nebo ztvrdnutí nátěrů.

§ 126

Úpravy nátěrových hmot

(1) V místnosti pro úpravu nátěrových hmot musí být nádrže na tyto hmoty nebo ředidla společně uzavřeny, aby se nátěrová hmota nemohla rozlít do okolí. Sběrná jímka musí mít objem alespoň 50 % celkového obsahu všech nádrží v míst-

nosti, nejméně však obsah největší nádrže a nesmí být spojena s kanalizací.

(2) Nádrže na nátěrovou hmotu i ředidla musí být opatřeny bezpečnostním označením upozorňujícím na jejich obsah, třídu nebezpečnosti hořlavé kapaliny, popřípadě i na jiné nebezpečí.

(3) Odvzdušňovací potrubí musí být vždy připojeno k nejvyšší části nádrže, musí mít spád k nádrži a musí být opatřeno neprůbojnými pojistkami.

§ 127

Chemické a elektrochemické povrchové úpravy

(1) Provozovny musí být upraveny tak, aby

- a) rohy a hrany mezi stěnami a podlahou byly zaoblené,
- b) podlahy byly nepropustné, hladké, nekluzké, beze spár, se sklonem alespoň 2 %, opatřené rohožemi z materiálu odolného proti vlivům používaných chemikálií.

(2) Přívod vody do van musí být proveden tak, aby při případném podtlaku bylo vyloučeno nasátí obsahu van do potrubí.

§ 128

Metalizace

(1) Vnitřní řešení místností určených pro metalizaci musí umožňovat pravidelné čištění prachových zbytků postříků.

(2) Pro odlučování prachu olova, kadmia nebo jejich slitin musí být do metalizačního systému zařazen příslušný filtr.

(3) Zařízení, v němž se hromadí odlučovaný kovový prach, musí být umístěno mimo pracovní objekt a ve vzdálenosti nejméně 5 m od metalizačních trysek.

(4) Po skončení směny musí být z metalizačního zařízení odstraněn zachycený kovový prach.

(5) Odloučený prach musí být shromažďován na místě kde nehrozí jeho vznícení a v obalech odolných proti vlhkosti.

(6) Kovový prach musí být likvidován na vyhrazeném místě, pokud se neodevzdává pro další zpracování.

Čtrnáctý oddíl

Drcení, mletí, rozbití a misení

§ 129

Společná ustanovení

(1) Drcení a mletí materiálu, při němž se uvolňuje prach, který ohrožuje bezpečnost osob nebo zařízení, se musí provádět v prachotěsném zařízení nebo musí být provozovna vybavena účinným odsávacím zařízením. U primárního drcení může být použito účinné zvlhčování materiálu.

[2] Mlecí komory i mlecí zařízení pro mletí hořlavých látek v suchém stavu musí být zhotoveny z nehořlavého materiálu nebo musí být učiněna jiná bezpečnostní opatření, která by zamezila vznícení mletých látek.

[3] Mletí materiálu, při němž se tvoří výbušný prach, smí být prováděno jen ve zvláštních zařízeních zabezpečených proti následkům výbuchu.

[4] Zařízení pro drcení nebo mletí hořlavého materiálu musí být provedeno tak, aby materiál před podáním do mlecí části procházel magnetickými separátory odstraňujícími železné částice.

[5] Při poruše separátoru se musí samočinně zastavit další podávání materiálu nebo uvést v činnost signalizační zařízení.

§ 130

Drtiče

[1] Z materiálu určeného k drcení musí být odstraněny nežádoucí předměty.

[2] U drtičů se smí uvelňovat ucpaný pluteč otvor jen ze strany podávče a jen vhodnou pracovní pomůckou a vypouštět do drtiče se smí materiál jen za plných otáček stroje.

[3] Za chodu drtiče je vstup do prostoru pod drtičem zakázán; vstupovat pod drtič se smí jen tehdy, bylo-li vypouštěcí zařízení vypnuto a zajištěno.

§ 131

Mlýny

[1] Spouštěcí zařízení mlýna musí být při vstupu pracovníka do mísy zajištěno ve vypnuté poloze. Vstupovat do mísy se smí jen pod dozorem jiného pracovníka.

[2] Vybírat materiál z kolových nebo kyvadlových mlýnů a vyprazdňovat mlýny za chodu je zakázáno.

[3] Kolem kulových, trubnatých nebo komorových vřecových mlýnů se musí zřídit zábradlí, je-li jejich spodní část níže než 2,8 m nad úrovní podlahy, a musí se zabezpečit, aby průchody pod těmito mlýny byly chráněny ze stran a shora.

§ 132

Zařízení na přípravu uhelného prášku

[1] Zařízení na přípravu uhelného prášku včetně jeho nosných konstrukcí a prostor, v nichž se uhlý prášek usazuje, musí být v provedení umožňujícím oplachování vodou.

[2] Zásobníky na surové uhlí musí být z nehořlavého materiálu s hladkým vnitřním povrchem a musí umožňovat vyprazdňování uhlí mimo mlýn.

[3] Násypné otvory zásobníku musí být opatřeny pevnou nebo uzamykatelnou mříží nebo ji-

ným obdobným zařízením zabraňujícím neoprávněnému vstupu nebo pádu osob do zásobníku.

[4] Ocelové zásobníky uhelného prášku včetně přírub musí být tepelně izolovány.

[5] Zásobníky musí být opatřeny zařízením pro zjišťování zásob prášku a teploměry pro kontrolu teploty prášku v zásobníku.

[6] Do horní části zásobníku uhelného prášku (kromě zásobníku na prášek z antracitu a antracitického uhlí) musí být zaústěn přívod inertních plynů nebo vodní páry.

[7] Potrubí teplých kouřových plynů nasávaných do mlecího zařízení musí být vyhaveno uzávěrem k odpojení mlýna od ohniště.

[8] Teplota nosného plynu na výstupu z parních a plynových trubnatých sušicích zařízení nesmí převyšovat pro tuhá paliva (kromě antracitu a antracitického uhlí) 110° C.

[9] Na vstup před mlýnem pro paliva (kromě antracitu a antracitického uhlí) musí být přivedena voda, sytá pára nebo inertní plyn.

[10] Pojistné zařízení musí být umístěno tak, aby se zamezila možnost zásahu zplodin výbuchu, zejména na pracovní místa obsluhy, na přístupové a únikové cesty.

[11] Mlecí okruh se zásobníkem prášku musí být před uvedením mlýna do provozu provětrán nebo inertizován.

[12] Z prostoru mlýnice musí být pravidelně odstraňován uhlý prášek.

[13] V případě nebezpečí vzniku havárie se okamžitě musí odstavit zařízení z provozu a opustit mlýnice.

[14] Je zakázáno vyprazdňovat uhlý prášek ze zásobníku přes hořáky a topeniště kotlů, které nejsou v provozu.

[15] Otevírat zahlcený mlýn se smí až po jeho vychladnutí.

§ 133

Zařízení na rozbíjení kovového žrotu

[1] Horní činná plocha šaboty nesmí přesahovat okolní úroveň podlahy tlučíště. Mezi šabotou a vnitřní stěnou ochranného hrazení musí být volný pás podlahové plochy nejméně v šířce 0,75 m.

[2] Okolo šaboty musí být ochranné hrazení proti rozletu rozbíjeného kovového odpadu.

[3] U zařízení typu padákové věže musí být prostor tlučíště shora zakryt ochranným hrazením.

[4] Vrata, dveře a jiné vstupy na tlučíště musí vyhovovat požadavkům kladeným na ochranné hrazení.

[5] Pro pracovníky obsluhy rozbíjecího zařízení musí být vybudován u zařízení ochranný

úkryt a musí být umístěn v bezprostřední blízkosti ochranného hrazení.

(6) Každé rozbíjecí zařízení musí být opatřeno zařízením, které vyloučí

- a) zdvižení hrušky nad šabotu a její uvolnění, není-li dokonale uzavřen prostor tlučíště, ochranného úkrytu, a nejsou-li uzavřeny průzory ke sledování práce v tlučíšti,
- b) otevření prostoru tlučíště během činnosti rozbíjecího zařízení.

(7) V prostoru tlučíště musí být umístěn vypínací ovládač.

(8) Zvedání hrušky nad šabotu musí být provedeno tak, aby se hruška nerozhoupala.

§ 134

Michačky

(1) Michačky s protiběžnými míchacími rameny (kopistové a obdobné) musí být opatřeny ochranným víkem nebo roštem, při jejichž otevření nebo zvednutí se automaticky vypne chod michačky. Je-li použito roštu, musí velikost jeho otvorů odpovídat bezpečné vzdálenosti od míchacích ramen.

(2) U michaček, jejichž míchací ramena do sebe nezapadají, smí být vypínání zajištěno vypínacím rámem instalovaným okolo míchací vany.

Patnáctý oddíl

§ 135

Odstředivování

(1) Buben odstředivky se smí uvést do chodu, jen tehdy, je-li víko zavřeno; víko se může dát otevřít, jen je-li buben v klidu, kromě případu, kdy se odstředivka mechanicky vyprazdňuje. Uvedené zajištění víka není nezbytné u odstředivek pro výbušné látky ani u odstředivek s vodorovným hřídelem a mechanickým zarážením, jestliže konstrukce odstředivky vylučuje možnost vniknutí do otáčejícího se bubnu. V případě zvláštních technologií je možné použít odstředivky bez ochranného víka.

(2) Smysl otáčení musí být na tělese odstředivky viditelně označen.

(3) Odstředivky, jejichž náplň je hořlavá nebo výbušná, musí být provedeny tak, aby na žádné části nemohly vznikat jiskry nebo nemohlo dojít k nebezpečnému přehřátí.

Šestnáctý oddíl

Rezáni

§ 136

Společná ustanovení

Stroje se dvěma nebo více systémy ochrany a stroje, které lze spouštět bez použití ochranné-

ho zařízení, musí mít uzamykatelné přepínání systémů ochrany a přepínání na chod bez použití ochranného zařízení.

§ 137

Rezačky a kutry

(1) Rezačky se šnekovými podávači musí mít násypky upraveny tak, aby nebylo možné dosáhnout rukou na podáváč.

(2) Rezačky s podávacími spirálami musí mít kolem násypky ochranný rám k vypnutí pohonu.

(3) Kutry na zpracování masa musí mít nože opatřeny ochranným víkem, které lze zvednout, jen jsou-li nože zastaveny, a zařízením znemožňujícím uvedení stroje do chodu, není-li ochranné víko uzavřeno.

Sedmnáctý oddíl

Máčení, napařování a vaření

§ 138

Společná ustanovení

(1) Kádě, pánve a otevřené nádrže musí mít horní okraj alespoň 1,1 m nad úrovní podlahy, případně pracovní plošiny, nebo musí být spolehlivě zakryty nebo ohrazeny proti nahodilému pádu.

(2) Nadzemní nádrže, pokud jsou naplněny horkými a nebezpečnými látkami, musí být spojeny s jímkami nebo prohlubněmi dostatečné velikosti, aby zachytily veškerý obsah nádrže při jejím případném prasknutí, anebo s jiným bezpečným místem určeným k tomuto účelu, které musí být mimo provozní budovu. Nádrže musí být spojeny s jímkami, prohlubněmi nebo jinými bezpečnými místy přepadovým potrubím.

§ 139

Máčecí nádrže, pánve a kádě

(1) Máčecí nádrže a pánve naplněné hořlavými látkami musí být opatřeny těsně přiléhajícími poklopy se samočinným uzavíráním.

(2) Při používání výkyvných kádí musí být podlaha upravena tak, aby nemohlo dojít k zachycení pracovní mezi výkyvné rameno a kád.

§ 140

Pařící a varné jámy, pařící komory

(1) Přístupové komunikace v prostoru, kde jsou umístěny pařící nebo varné jámy v úrovni terénu (podlahy), musí být opatřeny signalizačním zařízením.

(2) Pařící a varné jámy, které mají vyhlív tělesa uložena na dně jámy, musí být opatřeny snímatelymi rošty, pevně osazenými alespoň 0,2 m nad parním potrubím.

(3) Pačící komory musí být hermeticky uzavíratelné a opatřeny teploměrem, tlakoměrem a pojistným zařízením.

§ 141

Varné kotle

(1) Vypouštěcí kohouty musí být zajištěny proti náhodnému otevření.

(2) Sklápěcí varné kotle musí být opatřeny samosvorným sklápěcím nebo zachycovacím zařízením.

Osmnáctý oddíl

§ 142

Prací stroje a sušicí bubny

(1) Uzávěry pracích strojů a sušících bubnů pro prádelny musí být provedeny tak, aby je nebylo možno otevřít, jsou-li bubny v pohybu; jsou-li uzávěry otevřeny, nesmí být možno uvést bubny do pohybu.

(2) Prací stroje a sušicí bubny, kterých se používá pro práci s nebezpečnými látkami, musí být opatřeny pojistným zařízením pro případ výbuchu v bubnu.

PÁTÁ ČÁST

TEŽBA A SOUSTŘEDOVÁNÍ DŘÍVÍ

§ 143

Těžba dříví ručním nářadím a motorovou pilou

(1) Při kácení stromů se musí stágotvit pracovní postup s ohledem na druh dřeviny, tloušťku, tvar koruny, naklonění a zdravotní stav stromu, na okolní terén a současné klimatické podmínky.

(2) Při kácení stromů se musí zajistit bezpečná ústupová cesta.

(3) Před započatím hlavního řezu musí být z ohroženého prostoru vykázaný všichni nepovoláné osoby. U paty stromu mohou při kácení být mimo kácení pouze jeho pomocník a pracovník pověřený kontrolou kácení.

(4) Zavěšené nebo podříznuté stromy se musí bezpečně uvolnit nejpozději do konce následující pracovní směny nebo do přerušování práce.

(5) V ohroženém prostoru zavěšených nebo podříznutých nepokácených stromů se smí jen pohybovat jen pracovníci určení k jejich uvolnění.

(6) Na svazích, kde je nebezpečí samovolného uvolnění opracovaného kmene, se musí odvětvovat a odkornňovat z horní strany stromu nebo kmene.

(7) Při odvětvování a ručním odkornňování stromů se musí dodržet minimální vzájemná vzdálenost mezi pracovníky 5 m. Současné odvětvování jednoho stromu více pracovníky je zakázáno.

§ 144

Soustředování dříví traktory

(1) Na pracovištích, kde se dříví soustřeďuje a současně kácí, musí být osoby i prostředky soustřeďující dříví během kácení v bezpečné vzdálenosti od místa kácení.

(2) Před započatím práce musí být pracovníci seznámeni se stanovenou jednotnou signalizací pro hlavní úkony.

(3) Po dobu navíjení musí být osoby na bezpečném místě mimo prostor ohrožený lanem.

(4) V terénech, kde hrozí nebezpečí samovolného pohybu dříví, se musí vytahovat dříví lanem po svahu jen pomocí směrové kladky a jen tehdy, stojí-li traktor mimo ohrožený prostor.

§ 145

Soustředování dříví lanovým dopravním

zařízením

(1) Trasy lanového dopravního zařízení musí být v místech křížování lesních cest označeny bezpečnostním označením.

(2) Při práci se musí dodržovat dohodnuté signály; při nezřetelném signálu se musí práce zastavit.

(3) Při navíjení a odvíjení lan se nesmějí osoby zdržovat mezi lany, pod lany nebo zavěšeným nákladem.

(4) Uvolňovat dříví ručním nářadím na svaahu se musí z horní strany.

ŠESTÁ ČÁST

STAVEBNÍ A MONTÁŽNÍ PRÁCE

První oddíl

§ 146

Staveniště

(1) Staveniště a samostatné prostory pracovišť, s výjimkou liniových staveb (dále jen „staveniště“) v zastavěném území obce nebo obvodu organizace, musí být po celém obvodu oploceny do výšky nejméně 1,8 m. Vjezdy a vstupy do oploceného staveniště musí být uzavíratelné a opatřené bezpečnostním označením.

(2) Staveniště mimo zastavěné území obce a obvod organizace, s výjimkou liniových staveb, musí být oploceny do výšky nejméně 1,8 m. jen sousedí-li s veřejnou komunikací; v místech alespoň 30 m vzdálených od veřejné komunikace může být oplocení přiměřeně zmenšeno. Staveniště, kde se konají jen práce menšího rozsahu, nemusí být oplocena, musí však být ohrazena zábradlím.

(3) Pracoviště liniových staveb musí být zabezpečena zábradlím na stranách sousedících s veřejnou komunikací. Zábradlí se nemusí zřizovat v místech, kde je překážka bránící v přístupu na pracoviště.

(4) Při snížené viditelnosti a v noci musí být pracoviště podél veřejné komunikace označeno červenými světly.

(5) Práce v ochranném pásmu elektrického vedení mohou být zahájeny až po provedení opatření k zajištění bezpečnosti práce.

Druhý oddíl

§ 147

Skládání zeminy

(1) K místům výsypu musí řidič zajiřdět podle pokynů pracovníka pověřeného řízením vysypávání. Není-li vysypávání řízeno, smějí se materiály vyklápat přes okraj skládky, jen je-li okraj opatřen pevnou zárázkou nebo ochrannou hrází.

(2) Po vyklacení zeminy z korby dopravního prostředku musí řidič ještě před rozjetím vozidla korbu sklopit a přesvědčit se, zda je ve sklopené poloze.

(3) Je zakázáno vstupovat do korby dopravního prostředku, je-li zvednuta v šikmé poloze.

Třetí oddíl

Zemní práce

§ 148

Společná ustanovení

(1) Před zahájením zemních prací musí být zajištěn v prostoru těchto prací průzkum překážek, jejich vyznačení, a vypracován plán záchranných prací, s nímž musí být pracovníci před zahájením zemních prací seznámeni.

(2) Na odlehlých pracovištích nesmějí pracovat jednotliví pracovníci osamoceně ve výkopech hlubších než 1,3 m.

(3) Po každém použití výbušnin a po náhlých povětrnostních změnách, které by mohly mít vliv na stabilitu stěn výkopu a na jejich pažení, musí být před začátkem práce a po každém jejím přerušení provedena kontrolní prohlídka výkopu.

(4) Při provádění zemních a základových prací se nesmí

- a) podkopávat stěny a vytvářet převisy,
- b) ponechávat ve stěnách a svazích ojedinelé uvolněné balvany,
- c) zatěžovat nezabezpečené okraje výkopů,
- d) zatěžovat rozpěry pažení, pokud nejsou pro takový účel zvlášť podepřeny a zajištěny proti vybočení.

(5) Do stavebních jam a výkopů hlubších než 1,5 m musí být zřízen bezpečný sestup žebříkem nebo pomocným schodištěm.

(6) Okraje výkopů musí být volné nejméně 0,5 m od hrany výkopu.

§ 149

Zemní práce prováděné stroji

(1) Během činnosti strojů se nesmí vstupovat do pracovního dosahu strojů, do nebezpečných prostorů u horních okrajů výkopu ani pod jeho stěny.

(2) Uvedení stroje do chodu musí být oznámeno zvukovým znamením. Stroje na kolovém podvozku musí být před zahájením práce zajištěny výsuvnými podpěrami.

(3) Při souběžné ruční a strojní práci nesmějí být pracovníci konající ruční práci blíže než 2 m od dosahu pracovní části strojů.

§ 150

Zabezpečení stěn výkopů a odstraňování pažení

(1) U svahů vyšších než 8 m nebo při nepříznivých vlastnostech zemín (nesoudržnost apod.) musí být stabilita svahů a jejich sklon prokázány výpočtem.

(2) Svislé stěny výkopů vyšší než 1,3 m v zastavěném a 1,5 m v nezastavěném prostoru musí být zabezpečeny proti sesutí. V zeminách nesoudržných, zvodnělých nebo jinak náchylných k sesutí musí být zabezpečeny i při menších výškách stěn nebo zároveň s rozpojováním zemin.

(3) V blízkosti komunikací a obuažených základů sousedních staveb musí být pažení předem navrženo a staticky posouzeno.

(4) Při pracích ve výkopu spojených s vývinem plynů škodlivin nebo prachu musí být zajištěno účinné větrání pracovních prostorů.

(5) Zařízení, která by otřesy nebo cvením mohla ohrozit pevnost a stabilitu roubení, se musí postavit na samostatných konstrukcích.

(6) Při ručním rozebírání a odstraňování roubení se musí postupovat zdola nahoru za současného zasypávání odpaženého výkopu. Než se při odstraňování pažení nebo přepažování vyloučí nebezpečí sesutí stěny výkopu nebo poškození blízko stojících konstrukcí, musí být pažení v potřebné výšce ponecháno ve výkopu.

§ 151

Zemní práce v zastavěném území a na veřejných prostranstvích

(1) Přes rýhy v zastavěném území a na veřejných prostranstvích musí být položeny pevné lávky pro chodce o šířce nejméně 1,5 m s oboustranným zábradlím; lávky nesmějí být od sebe vzdáleny více než 50 m a přes rýhy v chodnicích musí být položeny u každého vstupu do stavebního objektu.

(2) Přes výkopy, jestliže křížují vjezdy do objektů nebo veřejné komunikace, musí být zřízeny přejezdy s oboustranným dvoutýčovým zábradlím s viditelně označenou dovolenou únosností a rychlostí.

(3) Strojní vykopávky smějí být prováděny nejvýše do vzdálností 1 m od vytýčených podzemních vedení.

(4) Výkopy stavebních jam podél komunikací, staveb a dvorů smějí být prováděny jen po částech v délkách do 4 m a stěny musí být ihned zajišťovány.

(5) Skládky zemin a hornin a trasy pro pohyb strojů musí být zřizovány v bezpečné vzdálenosti od okrajů výkopů.

(6) Zásypy výkopů na veřejně přístupných místech musí být dostatečně zhutněny a upraveny.

§ 152

Rozpojování zemin hydromechanizací

(1) Území, kde se bude provádět hydromechanizace, musí být ohrazeno a opatřeno bezpečnostním označením.

(2) Vodní tryska musí být snadno odpojitelná od přívodu tlakové vody ze stanoviště obsluhy.

(3) Před zahájením práce s vodní tryskou (hydromonitorem) se musí pracovníci vzdálit z dosahu vodního proudu.

§ 153.

Beranění

(1) Při beranění se nesmějí v okruhu odpovídajícímu výšce věže provádět žádné práce, kromě prací s beranidlem. Pod zavěšené piloty se nesmí vstupovat.

(2) V době, kdy se beranidel neužívá, musí být kladivo zajištěno v dolní části vodících ramen. Beranidlo vyšší než 10 m musí být zajištěno (zakotveno) proti převržení.

(3) Přípravu pilot musí pracovníci provádět ve vzdálenosti alespoň dvojnásobku délky nejdelšího ramene beranidel. Dlouhé a těžké piloty, které se mají zatloukat, musí být zajištěny proti překlopení, nejsou-li zabezpečeny čepcem a beranidlem.

(4) Ruční manipulace při navádění piloty je zakázána. Rovněž je zakázáno přitahovat štetovníce šikmým nebo bočním tahem.

(5) Při spojování ocelových pilot ve vodě musí být zřízeny pracovní plošiny.

Čtvrtý oddíl

§ 154

Potápěčské práce

(1) Před začátkem potápěčských prací musí

být v bezprostřední blízkosti pracoviště vytvořen uzavřený prostor určený pro odpočinek a ohřátí potápěčů.

(2) Pro práce v hloubce větší než 13 m musí být v bezprostřední blízkosti pracoviště instalována přetlaková komora s příslušenstvím, která musí mít rozměry odpovídající počtu potápěčů pracujících na pracovišti pod vodou.

(3) Potápěčské přístroje a jejich příslušenství musí být přezkoušeny před každým použitím a po každém použití a dále ve lhůtách stanovených podle zvláštních předpisů.

(4) Před začátkem prací pod vodou s použitím jeřábu musí vedoucí potápěčských prací stanovit pracovní postup, seznámit s ním zúčastněné pracovníky a určit dorozumívací znamení.

(5) Při potápěčských pracích konaných s použitím jeřábu nesmí potápěč vstoupit do vody, dokud zavěšené břemeno nebo prázdný hák zdvihacího zařízení není spuštěn na určené pracoviště pod vodou. Zvedání zavěšeného břemena nebo háku zdvihadla nesmí začít dříve, dokud potápěč nedojde na bezpečné místo a nedá určené znamení.

(6) Po celou dobu manipulace jeřábu s břemenem nebo s jeřábovým hákem pod vodou musí být potápěč spojen telefonem s obsluhou jeřábu; je zakázáno dorozumívání s pracovištěm nad hladinou pomocí signálního lana.

Pátý oddíl

Práce ve výškách

§ 155

Společná ustanovení

(1) Za práci ve výšce se považuje práce, při níž jsou pracovníci ohroženi pádem z větší výše než 1,5 m.

(2) Pracovníci musí být při práci ve výšce zajištěni ochrannými nebo záchytnými konstrukcemi nebo předepsanými osobními ochrannými pracovními prostředky. Ochranné a záchytné konstrukce musí být dostatečně pevné a odolné vůči vnějším silám a nepříznivým vlivům a kotvené (upevněné) tak, aby bezpečně snesly namáhání, které se na ně přenáší.

(3) Při postupu prací do výše musí být pracovní stanoviště zvyšováno pomocí lešení nebo pracovních plošin tak, aby pracovníci mohli pracovat bezpečně a vzájemně se neohrožovali.

(4) Při pracích ve výšce musí být předem určena místa pro bezpečné upevnění osobního zajištění pracovníků. Bezpečnostní lano musí být takové, aby pracovník byl při pádu zachycen v hloubce nejvýše 1,5 m pod pracovním stanovištěm.

(5) Pokud je nezbytné, aby se pod místy práce ve výšce zdržovaly osoby, musí být tyto

osoby chráněny vhodným bezpečnostním opatřením a ohrožené prostory ohraničeny zábradlím.

(6) K místům, kde se nepracuje a jejichž volné okraje nejsou zajištěny proti pádu z výšky, musí být zamezen přístup.

(7) Lešení nebo jiné konstrukce pro práce ve výšce, pokud zasahují do veřejné komunikace, musí být zřetelně označeny a za snížené viditelnosti a v noci osvětleny výstražným světlem.

§ 156

Lešení

(1) Lešení musí být zhotoveno z takových materiálů a tak dimenzováno a postaveno, aby bylo dostatečně stabilní a bezpečně sneslo předpokládané zatížení a namáhání. Přesahuje-li volná mezera mezi vnitřním okrajem podlahy lešení a lícem objektu (přílehlé stěny) 0,25 m, musí být okraj podlahy zabezpečen proti pádu osob.

(2) Výstupy na podlahy lešení musí být pevné a bezpečné. Výstupy do jednotlivých pater nesmějí být nad sebou ani nesmějí vést průběžně přes dvě patra nebo více pater. Přistavených žebříků smějí pracovníci používat jen u lešení, která nejsou vyšší než 5 m.

(3) Montáž a demontáž lešení musí pracovníci provádět postupně po jednotlivých patrech a tak, aby ve všech fázích montáže a demontáže byla zajištěna prostorová tuhost a stabilita konstrukce. Při montáži musí být každé patro zároveň vybavováno podlahami, výstupy a zábradlím.

§ 157

Práce na střeších

Pro pohyb pracovníků a pro dopravu a skladování materiálů musí organizace na lehkých střešních pláštích zřídit roznášecí lávky a podlahy. Na ploše střechy smějí pracovníci ukládat materiál v bezpečné vzdálenosti od volných okrajů střechy a jen v takovém množství, aby jeho hmotnost nepřesáhla nosnost střešního pláště. Skladovaný materiál musí být zabezpečen proti shoení.

§ 158

Stavba vysokých komínů

(1) Nepohyblivé vnitřní lešení musí být bezpečně zakotveno ve stěně komínu. Nejbližší spodní podlaha pod pracovní podlahou lešení musí být dimenzována jako záchytná konstrukce.

(2) Používá-li se posuvných zavěšených vnitřních lešení, musí být

- a) zdvihací zařízení zajištěno proti posuvu,
- b) pracovní podlaha lešení i záchytná podlaha pod ní trvale připevněny ke zdvihacímu zařízení,
- c) nad vstupem do komínů a nad průchody a pracovišti, kde by pracovníci mohli být ohro-

ženi padajícími předměty, zřízeny záchytné stříšky.

(3) Pod vnějším visutým lešením musí být ve vhodné vzdálenosti instalována záchytná konstrukce nebo musí pracovníci používat osobní ochranné zajištění.

(4) Používají-li pracovníci ochranných pásů v některých fázích montáže vysokých komínů, musí bezpečnostní lana upevnit jinde než v místech upevnění konzol visutého lešení.

(5) Pro výstup na vysoké komíny musí být zřízeno pomocné schodiště, žebříky nebo výtah pro dopravu osob. Používají-li pracovníci pro výstup a sestup vnějších stupadel, musí být na vrcholu komínu zajištěn bezpečný přechod ze stupadel na podlahu lešení.

(8) Krakorce pro kladky vrátků a zdvihacích zařízení musí být pevně zakotveny do komínové zdi.

(7) Dopravuje-li se materiál na stavbu komínu jeho vnitřkem, musí se zřídit záchytná konstrukce s otvorem v podlaží, který musí být opatřen bezpečným uzávěrem.

Šestý oddíl

Betonářské a zednické práce

§ 159

Bednění a podpěrné konstrukce

(1) Bednění musí být těsné, pevné, únosné a tuhé a musí být zajištěna jeho stabilita jako celku i v jeho jednotlivých částech.

(2) Podpěry a podpěrné konstrukce bednění musí být zajištěny tak, aby se stojiny nezatláčovaly do terénu a aby je bylo možno postupně bezpečně odstraňovat.

(3) Postavení a rozebírání posuvného bednění musí být prováděno podle předem stanoveného postupu a za přímého dozoru určeného pracovníka.

(4) Při používání nafukovacího bednění se musí kontrolovat stanovený vnitřní tlak.

(5) Odbedňování ze žebříku je zakázáno.

§ 160

Příprava betonářské výztuže

Při rovnání betonářské oceli na strojích smějí se vkládat konce prutů do stroje jen za jeho klidu. Pruty musí být ohýbány vždy ve směru od pracovníka.

§ 161

Zpracování a ukládání betonové směsi

(1) V prostorech zpracovávání betonové směsi (vypouštění ze zásobníků, rozmísťování, zhutňování) musí být zajištěna bezpečná místa pro pracovníky.

(2) Potrubí na čerpání betonu musí být bezpečně zakotveno, nahoře opatřeno odvětrávacími záklopkami a spolehlivě napojeno na nástavec čerpadla.

(3) Postup a způsob ukládání betonové směsi musí být předem stanoven.

(4) Při výrobě železobetonových prvků a prefabrikátů vyráběných v bateriích se smějí pracovníci pohybovat jen po obvodových obslužných lávkách opatřených zábradlím; při vstupu na horní hrany stěn baterie musí se používat přenosné lávky široké nejméně 0,3 m.

(5) V době propařování se nesmí provádět žádná činnost v propařovacích tunelech a autoklávech.

(6) U polomechanizovaných a mechanizovaných výrobních linek se v prostoru tváření během zvedání nebo odsunu do lisovací desky a rámu formy nesmí provádět žádná činnost.

(7) U překlápěcího zařízení se nesmí vstupovat do prostoru překlápění; před překlopením se musí forma s výrobkem řádně zajistit.

(8) Prvky stěnových panelů se smějí zavěšovat jen z pevné nebo přenosné manipulační lávky.

(9) S betonovými dílci se smí manipulovat až po jejich zatvrdnutí; betonové dílce smějí být uchopeny, zavěšeny nebo podepřeny jen na určených místech a stanoveným způsobem.

Sedmý oddíl

§ 162

Montážní práce

(1) Během zvedání dílců musí být pracovníci v bezpečné vzdálenosti; teprve po ustálení dílce nad místem montáže se smí dílec osadit a zabezpečit proti vychýlení. Dílec se ze závěsu zdvihacího zařízení smí uvolnit až po zabezpečení jeho stability.

(2) Před zvednutím vodorovných a obloukových dílců (konstrukcí) musí být zajištěno, aby byly na dosud postavené konstrukci připevněny montážní plošiny nebo použita ochranná zařízení.

Osmý oddíl

Bourání

§ 163

Společná ustanovení

- (1) Při bourání stavebních objektů se musí
- postupovat podle předem stanoveného pracovního postupu,
 - určit odborný pracovník pro dozor nad bouracími pracemi,
 - vymezit ohrožený prostor a zajistit jej proti vstupu nepovolaných osob,

d) zajistit, aby provozní a únikové cesty zůstaly volné.

(2) Strhávání vnějších zdí a jiných svistých konstrukcí se musí provádět vždy z vnější strany objektu a tahem od objektu. Rozhoupávat strhávané zdívo je zakázáno.

§ 164

Přípravné práce

(1) Elektrické, plynovodní, vodní, tepelné a jiné sítě instalované v bouraných objektech se musí před započatím vyklizování objektů odpojit.

(2) Vstupy do bouraných objektů a výstupy z nich musí být po celou dobu bouracích prací bezpečně zajištěny.

§ 165

Strojní bourání

(1) Strhávání střešní konstrukce nebo krovů lany a tažnými stroji je zakázáno.

(2) U vícepodlažních objektů se musí vnitřní zdi strhávat a rozbíjet strojem jen z vnější strany objektu a jen po takových částech, aby nebyla ohrožena únosnost podlah.

(3) Bourané části uvnitř objektu se musí strhávat stále na jednu stranu. Únosnost podlah, na které se materiál strhává, se musí podle potřeby zesilovat podpěrami; materiál z podlah se musí stále odklízet.

(4) Vodorovné části uložené v nosných zdech se nesmějí uvolňovat strojním bouráním. Jestliže se podlahy prolomí nebo propadnou, musí být práce přerušeny a podlahy spolehlivě zajištěny nebo zcela odklizeny.

(5) Ruční strhávání stěn lany, pákami a zdviháky je při současném použití strojů zakázáno.

(6) Stropní části se musí před uvázáním na zvedací mechanismus uvolnit od ostatní konstrukce. Bourat klenbu uvolněním částí konstrukce, která ji zajišťuje, se smí jen při strojním bourání.

§ 166

Ruční bourání

(1) Pracovat pod bouranými částmi objektů, jejichž stabilita je ohrožena zatížením konstrukčních částí nad nimi (samostatné schody, balkóny, arkýře apod.), je zakázáno.

(2) Bourání střech se musí provádět tak, aby se nenarušila tuhost ostatních zbývajících částí konstrukce.

(3) Přičky a vnitřní konstrukce pod vodorovnými částmi objektů se smějí bourat teprve tehdy, když je prokázáno, že nemají nosnou funkci.

[4] Klesne-li výška bourané zdi na volných okrajích pod 0,6 m nad podlahou, ze které se bourací práce provádějí, musí se zřídit ochranné nebo zachytné konstrukce.

§ 167

Bourání speciálními metodami

(1) Při bourání výbušinami se musí příložné nálože umísťovat z pracovních podlah.

(2) Výbušinami se nesmějí strhávat plechové krytiny a krytiny položené na plném bednění.

(3) Termické rozpojování ve výškách se musí provádět pouze z pracovních podlah při zajištění pracovníků proti obrožení rozpálenou hmotou.

SEDMÁ ČÁST TLAKOVÁ ZAŘÍZENÍ

První oddíl

Kotle a kotelny

§ 168

Společná ustanovení

(1) Kotle na plynná a kapalná paliva musí být zajištěny tak, aby došlo k samočinnému přerušení přívodu paliva do hořáků při nedovolené změně provozního tlaku paliva a spalovacího vzduchu.

(2) Kotle vytápěné plynem, kapalným palivem nebo uhlíným práškem a opatřené umělým tahem musí být opatřeny bezpečnostním zařízením, které při nedovolené změně nebo při přerušení tahu spalín samočinně zastaví i přívod paliva do hořáků.

(3) Hořáky kotlů pro spalování plynu nebo kapalného paliva musí být opatřeny hlídačem plamene a kotle s hořáky pro spalování uhlího prášku speciálním zařízením pro zabezpečení stabilního hoření.

(4) Dvířka topeniště a nahlížecích otvorů do topeniště musí být za provozu kotle zajištěna proti otevření způsobenému přetlakem ve spalovacím prostoru.

(5) Přívod napájecí vody musí být proveden tak, aby nezpůsobil rychlé ochlazování stěn tlakového celku.

(6) Kotle s mechanickými rošty nebo s práškovým topením musí být opatřeny bezprašným odpopílkovacím zařízením.

(7) Odpopelňovací zařízení se smí opravovat, jen je-li mimo provoz a je-li bezpečnost opravy zajišťována dalším pracovníkem.

(8) Popelna musí být vybavena přívodem vody ke škvárovým a popelovým výsypkám, dostatečným větráním a těsnými uzavěry na škváro-

vých a popelových výsypkách s bezpečným ovládním.

(9) Kontrolní dvířka u odpopílkovačů se nesmějí otvírat, pokud není uzavřen uzávěr ve svodkách.

§ 169

Parní kotle

(1) Parní kotle musí být opatřeny

- alespoň jedním tlakoměrem s vyznačením nejvyššího dovoleného přetlaku, vodní smyčkou a trojcestným kohoutem nebo ventilem,
- alespoň jedním přímým vodoznakem s označením nejnižší přípustné hladiny vody v kotli (mimo průtočné kotle),
- přetlakovým pojistným zařízením,
- plnicí a vypouštěcí armaturou,
- napájecím zařízením,
- odvzdušňovací armaturou.

(2) Zařízením uvedeným v odstavci 1 písm. b) a d) nemusí být vybaveny kotle na plynná a kapalná paliva, které mají trvalou kapalinovou náplň vzduchotěsně uzavřenou v kotlovém tělese.

§ 170

Kapalinové kotle

(1) Kapalinové kotle musí být opatřeny

- otevřenou expanzní nádobou nebo jiným pojistným zařízením,
- plnicí a vypouštěcí armaturou,
- u kotlů se jmenovitým výkonem nad 50 kW i teploměrem a tlakoměrem.

(2) Kotel musí být opatřen zařízením, které samočinně vyloučí překročení nejvyšší přípustné teploty kapaliny; kotle s ručním přikládáním musí být pro tento účel vybaveny signalizací nebo musí mít stálou obsluhu.

(3) Odvzdušňovací a přepadové potrubí expanzní nádoby nesmějí vyúsťovat do venkovního prostoru.

(4) Uzávěr mezi kotlem a expanzní nádobou musí být za provozu kotle zajištěn v otevřené poloze.

§ 171

Práce uvnitř kotlů

(1) Před vstupem pracovníků do kotle musí být kotel bezpečně odpojen od sousedních kotlů a odběrného potrubí; ostatní potrubí ústící do kotle musí být uzavřena a zajištěna.

(2) Při prohlídce a při práci v kotli nebo v topeništi musí být zajištěn dozor alespoň jedním pracovníkem vně kotle. Před uzavřením vík, drážek apod. a před uvedením do provozu je nutno se přesvědčit, zda v kotli nikdo není.

(3) Před vstupem do tlakového celku kotle nebo topeniště se musí prověřit, zda jsou tyto prostory dobře provětrány a vyprázdněny a zda v topeništi nehrozí pád struskových nebo popelových nánosů, popřípadě zdiva.

(4) Na částech kotelního zařízení, ve kterých se pracuje, se musí umístit bezpečnostní označení.

§ 172

Kotelny

(1) Do kotelny musí být zajištěn dostatečný přívod vzduchu pro spalování a větrání.

(2) Dveře do kotelny musí být z nehořlavého materiálu, otevíratelné směrem z kotelny a opatřeny bezpečnostním označením.

(3) Kotelny s půdorysnou plochou větší než 150 m² musí mít dvě únikové cesty, z nichž jedna musí vést přímo do volného prostoru.

(4) Kotle umístěné mimo kotelny musí být zabezpečeny proti manipulaci nepovolanými osobami.

Druhý oddíl

Tlakové nádoby

§ 173

Tlakové nádoby stabilní

(1) Nádoby musí být opatřeny

- a) uzavírací a vypouštěcí armaturou,
- b) tlakoměrem,
- c) pojistným zařízením,
- d) odvětrávacím uzávěrem.

(2) Vyhavení tlakoměrem a pojistným zařízením není třeba, je-li nejvyšší pracovní přetlak nádoby vyšší než dosažitelný přetlak zdroje tlaku a je-li zároveň vyloučeno zvýšení přetlaku v nádobě.

(3) Nádoba ohřívána spalínami, u níž by snížení hladiny kapaliny pod stanovenou mez mohlo způsobit přehřátí stěn, musí mít alespoň jeden stavoznak a nádoba pracující s přehřátými parami nebo s kapalinami o teplotě vyšší než 50 °C musí mít teploměr.

(4) Otevíratelná nádoba musí mít zařízení, které umožňuje před jejím otevřením snížit pracovní přetlak na tlak atmosférický, popřípadě ochladit vnitřní obsah na bezpečnou teplotu.

(5) Nádoba s rychlouzávěrem, popřípadě s ústředním uzávěrem, musí být opatřena zařízením, které znemožní otevření nádoby před snížením pracovního přetlaku na tlak atmosférický a vpuštění pracovní látky do nádoby, pokud není nádoba spolehlivě uzavřena.

(6) Otevíratelné zdravotnické a sterilizační přístroje musí být opatřeny zařízením, kterým je možno se přesvědčit nezávisle na údajích tlakoměru, zda je tlakový prostor bez přetlaku.

(7) Pokud se používá sestav stabilních tlakových nádob (baterií), musí se označit ovládací ventily k jednotlivým nádobám.

(8) Nádoby na zkapalněné plyny musí být opatřeny zařízením na kontrolu výšky hladiny kapaliny

(9) Pojistné ventily (s výjimkou plynotěsných ventilů) musí být takové, aby bylo možno snadno a bezpečně ověřit jejich průchodnost; ventily i výfukové potrubí musí být umístěny a upraveny tak, aby při jejich činnosti nemohlo dojít k ohrožení obsluhy nebo jiných osob. Výfukové potrubí pojistného ventilu nesmí vytvořit smyčku.

(10) Nádoby umístěné na volném prostranství musí být zajištěny proti manipulaci nepovolanými osobami a povětrnostním vlivům.

§ 174

Tlakové nádoby k dopravě plynů

(1) Nádoba musí být opatřena alespoň jedním uzavíracím ventilem, pokud není stanoveno jinak.

(2) Na každé nádobě musí být trvale vyznačeny základní technické údaje, popřípadě i základní provozní podmínky

(3) Při dopravě několika nádob, které jsou spojeny sběrnou trubicí v jednom voze, musí nádoby obsahovat pouze stejný plyn.

(4) Nádoby s plynem se nesmějí přepravovat společně se žravinami v rozbitelných obalech, ani s látkami, které tvoří s přepravovanými plyny nebezpečnou směs, ani s látkami, které jsou zdrojem ionizujícího záření.

(5) Pojistná zařízení nádob musí být neuzavíratelně spojena s tlakovým prostorem a zajištěna tak, aby manipulace s nimi byla nepovolená osobám znemožněna; pojistky musí být provedeny tak, aby při průtoku plynu pojistkou nedošlo k rotaci nádob.

(6) Nádoby s obsahem plynů, které spolu vytvářejí nebezpečnou směs, nesmějí být skladovány ve společném prostoru. Láhve s plynem musí být zajištěny proti převržení.

(7) Vyprázdněné láhve na nebezpečné plyny musí být skladovány stejným způsobem jako plné láhve.

(8) Nádoby na dopravu plnů musí být barevně označeny a nádoby na nebezpečné plyny musí být opatřeny též bezpečnostním označením. Vyznačeny musí být i prostory k umístění nádob.

(9) Silniční cisterny na přepravu chlóru musí být chráněny před přímým účinkem slunečních paprsků, a to tak, aby teplota jejich obsahu nepřekročila 40 °C.

(10) Uzávěry cisteren musí být zabezpečeny proti manipulaci nepovolanými osobami.

(11) Silniční cisterny musí být opatřeny alespoň dvěma uzavíracími ventily zapojenými v sérii; cisterny na přepravu chlóru musí být opatřeny na víku průlezu dvěma ventily na kapalný a jedním ventilem na plynný chlór se slepými přírubami na pero a drážku.

(12) Cisterny musí být opatřeny zemnicím zařízením.

(13) Při používání polních cisteren na čpavek v zemědělství

- a) smí se zaplombovaný uzávěr nahradit armaturami se zvláštním klíčem,
- b) smí se zapojit na jakýkoliv přívěs při přepravě jen jedna přívěsná cisterna,
- c) při čpavkování se musí zajistit přívod čistého vzduchu do dýchací zóny traktoristy.

(14) Při práci s kapalným čpavkem se nesmí jst, pít, kouřit ani manipulovat s otevřeným ohněm.

OSMÁ ČÁST

STLAČOVÁNÍ PLYNŮ A CHLAZENÍ

§ 175

Kompresorové stanice a kompresory

(1) Kompresorové stanice musí být umístěny v samostatných budovách nebo ve stavebně oddělených prostorech, případně v ohrazených volných prostranstvích.

(2) V kompresorové stanici pro hořlavé plyny s nebezpečím výbuchu musí být vyznačeny stupně nebezpečí a všechny prostory kompresorové stanice včetně místností pro obsluhu musí být účinně větrány; umělé, nucené nebo havarijní větrání musí být ovladatelné z místa obsluhy i zvenku.

(3) Kompresorové stanice musí být opatřeny zařízením oznamujícím známé vlastnosti pracovního prostředí, jež jsou důležité pro bezpečnost obsluhy a provozu.

(4) Mezi kompresorem a prvním uzavíracím zařízením musí být instalován pojistný ventil.

(5) Mezi jednotlivými tlakovými stupni kompresoru nesmí být uzavírací zařízení.

(6) U uzavíracích zařízení musí být poloha otevření a uzavření zřejmá.

(7) Plynové kompresory musí být opatřeny zařízením, které zajišťuje, že nebude překročen

nejvyšší tlak na straně výtlačné a že bude dodržen nejnižší tlak na straně vstupní.

(8) Elektromotory plynových kompresorů na nebezpečné plyny musí být dálkově ovládány.

(9) Pro průběžné sledování tlaku vzduchu a vzduchových kompresorů musí být v každém stupni na vhodném místě umístěn tlakoměr a za každým stupněm pojistný ventil.

(10) Turbokompresory musí být opatřeny automatickou přepouštěcí regulací a zařízením, které zastaví pohon při překročení osového posuvu rotoru.

(11) Ustanovení tohoto paragrafu se nevztahují na kompresory a kompresorové stanice instalované v chladicích zařízeních, v kyslíkárnách a výrobnách acetylénu, na plavidlech a drážních vozidlech.

§ 176

Chladicí zařízení

(1) Potrubí chladicích zařízení musí být označeno podle druhu látek v nich dopravovaných v místech uzávěrů a v nepřehledných trasách a nesmí být vedeno šachtami výtahů, chodbami ani schodištěm a nesmí být volně přístupné nepovolaným osobám.

(2) Průlezné kanály určené výhradně pro potrubí s chladivem, v nichž je nutno provádět dozor nebo údržbu, musí být vybaveny větráním zabezpečujícím dostatečnou výměnu vzduchu.

(3) Kompresorová chladicí zařízení musí být opatřena nejméně jedním ventilem na sacím i výtlačném hrdle kompresoru nebo na vstupním hrdle do kondenzátoru a na výstupním hrdle ze sběrače kapalně chladicí látky nebo z kondenzátoru, není-li u chladicího zařízení instalován sběrač.

(4) Aparát nebo skupina aparátů musí být opatřena ventily, které umožňují uzavřít aparáty z obou stran; není-li na některé nádoby instalováno pojistné zařízení, musí být uzavírací ventil na jedné straně trvale zaplombován v otevřené poloze.

(5) Chladicí zařízení musí být opatřeno uzavírací armaturou, pojistným zařízením, tlakoměrem, stavoznakem a štítkem se základními technickými údaji.

(6) Po celou dobu přítomnosti pracovníků v kanále, ve kterém je vedeno potrubí s chladivem, musí být v činnosti větrací zařízení.

(7) Pojistné ventily a membránové pojistky musí být opatřeny výfukovou trubicí řešenou tak, aby nemohlo dojít k jejímu zamrznutí, a vedenou do prostoru, kde nemůže být nikdo ohrožen.

§ 177

Strojovny

(1) Strojovny musí byť opatreny dvermi z nehoľavých hmôt.

(2) Strojovny musí mať alespoň jeden únikový východ vedúci do voľného priestoru; únikové dvere nesmú mať práh a musejú byť otvratelné vo smere úniku.

(3) Vnúť strojovny poblíž únikového východu musí byť umiestnen nouzový vypínač pro vyřazení chladicího zařízení z provozu; je-li strojovna umístěna v jiném podlaží budovy, musí být druhý nouzový vypínač umístěn v přízemí objektu.

(4) Všechna potrubí procházející stěnami, stropem a podlahou strojovny musí být v průchodech utěsněna.

(5) Strojovny musí být řádně větrány; kromě přirozeného větrání pro běžný provoz musí v nich být zřízeno předepsané havarijní větrání.

§ 178

Chlazené místnosti

(1) V chlazených místnostech s teplotou nižší než 0 °C

- a) nesmí pracovat osamocený pracovník bez kontroly déle než hodinu,
- b) musí být umístěn vypínač elektrického osvětlení, jehož rozsvícení musí být signalizováno vně místnosti.

(2) Po skončení pracovní směny musí být chlazené místnosti s teplotou nižší než 0 °C zkontrolovány, zda v nich nejsou osoby, a spolehlivě uzavřeny.

(3) Únikové cesty a cesty k hlásičům provozních nehod a poruch musí být stále volné a opatřeny nouzovým osvětlením.

(4) Aby pracovníci pracující v chlazených místnostech mohli tyto prostory v kterémkoliv okamžiku opustit, musí být splněny nejméně dvě z těchto podmínek:

- a) uzávěry dveří jsou ovladatelné zevnitř i zvenčí;
- b) v uzavratelné chlazené místnosti je v blízkosti dveří vhodné nářadí umožňující jejich násilné otevření;
- c) v chlazené místnosti je umístěn telefon nebo spolehlivé signalizační zařízení umožňující spojení s pracovním stanovištěm stále obsluhy;
- d) v chlazené místnosti je zřízen samostatný trvale přístupný nouzový východ uzavratelný zevnitř;
- e) chlazená místnost je opatřena zřetelně označenou a snadno vyjímatelnou výplní dveří nebo stěny do chodby umožňující únik.

DEVÁTÁ ČÁST

PLYNOVÁ ZAŘÍZENÍ

§ 179

Společná ustanovení

(1) Materiály použité při konstrukci a stavbě plynových zařízení musí odpovídat provozním podmínkám a vlastnostem plynů. Materiály nesmí s plynem vytvářet nebezpečné sloučeniny.

(2) Konstrukci zařízení musí být zajištěna jeho těsnost a pevnost.

(3) Jednotlivé části strojního zařízení musí být vodivě spojeny.

(4) V budovách musí být zajištěno dokonalé větrání s přihlédnutím k vlastnostem a množství vyráběných a upravovaných plynů.

(5) Rozmrazování zařízení otevřeným ohněm je zakázáno.

(6) Pro provoz plynového zařízení musí být vypracován místní provozní řád.

(7) U zařízení, kde se pracuje s nebezpečnými plyny, musí být pro pracovníky zabezpečena dýchací a oživovací technika.

§ 180

Zařízení pro výrobu a úpravu plynů

(1) V budovách, kde se vyrábějí a upravují hořlavé a hoření podporující plyny, je zakázána manipulace s otevřeným ohněm.

(2) V provozech, kde se vyrábějí a upravují nebezpečné plyny, musí být zajištěna bezpečná likvidace jejich úniku.

§ 181

Zařízení pro skladování plynů

(1) Zařízení pro skladování plynů musí být opatřeno měřidly tlaku a množství plynu.

(2) Dodržování technických hodnot, jejichž překročení by mohlo mít za následek havárii nebo poruchu zařízení, musí být spolehlivě zajištěno.

(3) Zařízení musí být spolehlivě zajištěno proti účinkům atmosférické elektřiny.

(4) Při skladování plynů se musí stanovit a dodržovat ochranná pásma, ve kterých je zakázána jakákoliv manipulace s otevřeným ohněm a uskladňování jakýchkoli látek. Ochranné pásmo musí být zřetelně označeno.

(5) Pro skladování plynů těžších než vzduch nesmí být v ochranném pásmu vstupy do podzemních prostor.

(6) Zařízení pro skladování plynů je zakázáno zřizovat v nedostatečně větraných prostorách.

§ 182

Zařízení pro plnění nádob plynů a tlakové stanice

(1) Plinírny plynů musí být umístěny v samostatných přízemních budovách bez podstřešních prostorů; plinírny plynů těžších vzduchu nesmějí být podsklepeny.

(2) Plinírny plynů (kromě plnění plynů inertních) musí být od sebe odděleny. Kompresní stanice pro nebezpečné plyny musí být odděleny od plnění.

(3) Plnicí zařízení musí být opatřeno zařízením pro odvětrání a pro vypouštění zbytkového přetlaku; přitom musí být zajištěno, aby plyn neohrožoval bezpečnost pracovníků.

(4) Je zakázáno plnit nádoby,

- a) u nichž prošla lhůta periodické zkoušky,
- b) které nemají předepsané značení,
- c) které mají poškozený povrch, patky, ventily, výstroj nebo izolaci,
- d) jejichž používání nebylo v ČSSR povoleno,
- e) které nemají předepsanou výstroj,
- f) které jsou určeny pro acetylen, jestliže nemají označení porézní hmoty, nebo u nichž poklesl obsah látky, ve které je acetylen rozpouštěn pod stanovenou mez,
- g) u nichž nelze zjistit zbytkový plyn a které jsou tvrditě znečištěny.

(5) Při plnění nádob nebezpečnými plyny a při manipulaci s těmito nádobami musí být vždy přítomni nejméně dva pracovníci a musí být trvale k dispozici alespoň dva izolační dýchací přístroje.

(6) Plnicí potrubí musí mít za kompresory umístěny zpětné ventily a musí být zajištěno tak, aby plyn z plněných nádob nemohl proudit zpět do kompresorů nebo čerpadel, a musí být zajištěno proti možnosti přepínání nádob.

(7) Nádoby na plyn musí být při plnění bezpečně zajištěny proti převržení. Připojení nádoby na plnicí zařízení musí být provedeno tak, aby byla zaručena těsnost spojení mezi připojovacím potrubím a uzavíracím ventilem nádoby.

(8) Na vysokotlakém sběrném potrubí tlakové stanice musí být instalovány uzavírací, redukční a pojistovací armatury a měřicí a kontrolní přístroje.

(9) Při provozu nádob nesmí dojít k jejich ohřátí nad povolenou teplotu.

(10) Odřuk plynů z pojistných armatur a podobných zařízení musí být vyveden mimo objekt.

§ 183

Zařízení pro zkapařování a odpařování plynů

(1) Zkapařovat a odpařovat se mohou jen plyny, které jsou pro tento účel upraveny.

(2) Na potrubí pro vypouštění zkapařovaných plynů do ovzduší musí být zdvojeny armatury a při vypouštění musí být pracovníci chráněni proti účinkům plynů a nízkých teplot.

§ 184

Zařízení pro zvyšování a snižování tlaku plynů

(1) U zařízení s trvalou obsluhou musí mít objekt zvláštní místnost pro obsluhu.

(2) Jednotlivé stupně zařízení musí být zajištěny proti nedovolenému stoupnutí nebo poklesu tlaku a u kompresorů musí být zajištěna kontrola chladicího média.

(3) Zařízení musí být od vstupního a výstupního plynovodu odděleno izolačními spoji.

(4) Hlavní uzávěr na přívodu plynu do zařízení musí být umístěn před objektem.

§ 185

Zařízení pro rozvod plynů

(1) Jednotlivé úseky rozvodů plynů musí být uzavíratelné a každý úsek musí mít možnost odvětrání a odplynění.

(2) Rozvody plynů musí být chráněny proti korozi a v případech jejich vedení nad zemí též proti účinkům atmosférické elektřiny.

(3) Pokud rozvody plynů křížují komunikace nebo prostory, které by mohly být naplněny unikajícím plynem, musí být uloženy do ochranné trubky, ve které nesmí být rozabíratelné spoje.

(4) Rozvody plynů uložené v zemi nesmějí být kladeny jako průchozí pod objekty.

(5) Při rozmrazování plynovodu nebo při hledání netěsnosti na plynovodu, který je v provozu, nesmí být použito plamene.

§ 186

Zařízení pro rozvod plynů

(1) Zařízení musí být vybaveno hlavním uzávěrem.

(2) Přívod plynu do zařízení musí být vybaven regulačním, měřicím a zabezpečovacím zařízením podle povahy zařízení, podle vlastností a množství plynu.

(3) Před zapálením plynu v zařízení musí být spalovací prostor zbaven větráním výbušné směsi.

[4] Zařízení musí být umístěno jen v prostorech s dostatečnou výměnou vzduchu k zajištění dokonalého spalování.

[5] Zplodiny spalování musí být odvedeny tak, aby neohrožovaly bezpečnost pracovníků.

DESÁTÁ ČÁST PRŮMYSLOVÉ PECE

§ 187

Vysoké pece

[1] Vysoké pece musí být odpojitelne bezpečnými uzávěry od plynovodní sítě a vzduchového potrubí. Okružní větrovody a rozvodná potrubí pro vysokopeční plyn musí být opatřeny průlezy a čistícími otvory s pevně zajištěnými kryty. Pojistné ventily (klapky) proti výbuchu musí být umístěny na komínkách potrubí pro odvod plynu nebo na sazebně. Vstup na sazebnu a plošinu kolem šachty musí být opatřen uzamykatelnou zábranou.

[2] Chlazení pláště a forem vysoké pece musí být provedeno tak, aby nemohlo dojít k přerušení dodávky chladicí vody.

[3] Železové a struskové žlaby musí mít dostatečný sklon a musí být dostatečně hluboké. Při používání výkyvného žlabu musí být se zřetelem na bezpečnost práce zajištěn náhradní žlab. Přecházející konce žlabů mimo plošinu musí být opatřeny plošinkou se zábradlím a ochrannou lištou.

[4] Ohříváče větru s příslušenstvím musí být plynotěsné a musí být opatřeny registračním zařízením a měřicími přístroji.

[5] Při otevírání nebo uzavírání odpichového otvoru musí být před ním umístěny zástěny, které brání rozstříku železa na přilehlá pracoviště.

[6] Vysoké pece musí být opatřeny spojovacím nebo signálním zařízením mezi jednotlivými pracovišti.

[7] Na sazebnu a plošiny kolem šachty musí vstupovat vždy současně alespoň dva pracovníci vybavení izolačními dýchacími přístroji a přístrojem na zjišťování kyslíčnicku uhlíkatého v ovzduší.

[8] V provozu vysokých pecí musí být zřízena stanice protiplynové služby.

[9] Pomocná zařízení a nářadí používaná při práci s tekutým kovem nebo struskou nesmějí být vlhká ani studená.

§ 188

Společná ustanovení pro ocelářské pece

[1] Sázečí koryta ocelářských pecí musí mít ve dně otvory. Uložení sázečích koryt na korytkové stojany musí být provedeno tak, aby mohla být sázečím strojem bezpečně převážena. Stanoviště

obsluhy sázečího stroje musí být zabezpečeno proti působení škodlivých vlivů.

[2] U pecí vytápěných olejem musí být udržována dokonalá těsnost zařízení pro olej.

[3] Přefazování topného média a vzduchu musí být prováděno jen při zavřených otvorech (dveřích) pece.

[4] Nikdo se nesmí zdržovat pod pecí v prostoru přehřívacích komor a reverzačního zařízení.

[5] Do pece, na žlab nebo do pánve nesmí být sázen mokrý materiál.

[6] Odpich pece musí být oznámen zvukovým signálem.

[7] Při opravě půdy nistěje pece musí být pracovníci před odpichovým otvorem upozorněni na nebezpečí rozstříku strusky nebo tekutého kovu; pro zmenšení rozstříku musí být odpichový otvor zakryt plechovou zástěnou.

[8] Pomocná zařízení a nářadí používaná při práci s tekutým kovem nebo struskou nesmějí být vlhká ani studená.

§ 189

Konvertory

[1] Ovládací části sklápěcího zařízení konvertorů musí být opatřeny blokováním nebo uspořádány tak, aby se předešlo náhodným pohybům konvertorů při provozu, prohlídkách nebo opravách. Přívody kyslíku nebo vzduchu do konvertoru musí být zajištěny před přívodem nebo nasádkou hořlavého nebo výbušného plynu do potrubí.

[2] Pro vsazování přísad musí být zajištěny násypné žlaby nebo jinak zabráněno padání těchto materiálů pod konvertor.

[3] Obsluha konvertoru musí být upozorněna na jeho pohyby zvukovými a světelnými signály; před litem strusky nebo oceli musí být upozorněni i pracovníci zdržující se pod plošinou konvertoru.

[4] V době provozu nebo při opravách konvertoru je zakázán vstup nepovolaným osobám pod konvertor; při oklepávání trysky nebo odtahové šachty musí být všem pracovníkům zabráněn vstup pod konvertor.

§ 190

Oblokové elektrické pece

[1] Práce na klenbě oblokové elektrické pece (nastavování elektrod, oprava klenby, chlazení apod.) smí být prováděna až po vypnutí elektrického proudu.

[2] Při práci na klenbě musí pracovníci stát na kovové konstrukci nebo na zvlášť zřízené pracovní plošině.

(3) Při nasazení pevné vsázky se smí s pecí otáčet jen při zdvižených elektrodách a po vypnutí elektrického proudu.

§ 191

Indukční elektrická pece

(1) Při provozu indukční elektrické pece musí být kontrolována teplota chladicí vody a průchod chladicího vzduchu.

(2) Jakékoliv manipulace v peci (rovnání vsázky sochorem, měření teploty tavby apod.) smějí být prováděny jen po vypnutí elektrického proudu, není-li bezpečnost pracovníka zajištěna jiným způsobem.

§ 192

Kupolové pece

(1). Výpusti strusky a kovu musí být vybaveny zástěnkami zaoraujícími rozstřiku strusky nebo kovu do okolí.

(2) Potrubí pro přívod větru (vzduchu) musí být poblíž pece opatřeno šoupátky nebo hradítky, která se automaticky uzavírají, dojde-li k přerušení dodávky větru (vzduchu).

(3) Při vypouštění strusky nebo tekutého kovu se nesmí nikdo zdržovat proti vypouštěcímu žlábků.

(4). Při opravách uvnitř pece musí být pracovníci zajištěni ochranným krytem nebo musí být zavěšací dveře uzavřeny a zajištěny proti otevření.

(5) Při čištění dna pece musí být okolí pece suché a v blízkosti pece se nesmějí zdržovat nepovolané osoby.

(6) Stav vyzdívky musí být pravidelně a prokazatelně kontrolován.

§ 193

Hlubinné pece

(1) Koruna hlubinné pece musí být stále přikryta příklopem (víkem), který se smí otvírat jen při sázení nebo vyprazdňování pece. Prostory pod hlubinnými pecemi musí být větrány.

(2) Do prostoru pod hlubinné pece musí vstupovat vždy alespoň dva pracovníci vybavení detektorem pro zjišťování koncentrace nebezpečného plynu (například CO).

(3) Při opravách vyzdívek uvnitř pecí musí být prostor pece řádně odvětrán a hlavní úzavěr plynu bezpečně zajištěn (například zasklepením).

(4) Vchod do prostoru pod hlubinné pece musí mít bezpečnostní označení.

JEDENÁCTÁ ČÁST ELEKTRICKÁ ZAŘÍZENÍ

§ 194

Společná ustanovení.

(1) Elektrická zařízení musí být před uvedením do provozu odborně prověřena a vyzkoušena.

(2) Elektrická zařízení se smějí používat (provozovat) jen za provozních a pracovních podmínek, pro které byla konstruována a vyrobena.

(3) Všechny části elektrického zařízení musí být mechanicky pevné, spolehlivě upevněné a nesmějí ovlivňovat nepříznivě jiná zařízení; musí být dostatečně dimenzovány a chráněny proti účinkům zkratových proudů a přetížení.

(4) Části elektrických zařízení musí být provedeny tak, aby na místech, jimiž protéká elektrický proud, nemohlo za obvyklých podmínek dojít k nebezpečnému ohřátí vodičů.

(5) Elektrická zařízení musí být upravena tak, aby je bylo možno podle potřeby vypnout.

(6) Elektrická zařízení uváděná do provozu po částech musí mít nehotové části zařízení spolehlivě odpojeny a zabezpečeny proti nežádoucímu zapojení, popřípadě musí být jinak zajištěny, aby ve stavu pod napětím nedošlo k ohrožení osob.

(7) Elektrická zařízení, u kterých se zjistí, že ohrožují život nebo zdraví osob, musí být ihned odpojena a zajištěna.

§ 195

Elektrická vedení.

(1) Elektrická vedení musí být uložena a provedena tak, aby byla přehledná, co nejkratší a aby se křížovala jen v odůvodněných případech.

(2) Průchody elektrických vedení stěnami a konstrukcemi musí být provedeny tak, aby nebylo ohrožováno elektrické vedení, podklady, ani okolní prostory.

(3) Vzdálenosti vodičů a kabelů navzájem, od částí budov, od nosných a jiných konstrukcí, musí být voleny podle druhu izolace a způsobu jejich uložení.

(4) Spoje, jimiž se izolovaná elektrická vedení spojují nebo připojují, nesmějí snižovat stupeň izolace elektrického vedení. V trubkách a podobném úložném materiálu nesmějí být vodiče spojovány.

§ 196

Pohyblivá a poddajná elektrická vedení

(1) Pohyblivá a poddajná přívody musí být kladeny a používány tak, aby nemohly být poškozeny a aby byly zajištěny proti posunutí a vytržení ze svorek a zabezpečeny proti zkroutení žil.

(2) Při používání rozpojitelných spojů nesmí být v rozpojeném stavu napětí na kontaktech vidlice.

(3) Elektrická zařízení, která se napojují pohyblivým přívodem, musí být při přemísťování odpojena od elektrické sítě, pokud nejsou upravena tak, že jimi lze pohybovat pod napětím.

§ 197

Prozatímní (dočasná) elektrická zařízení

(1) Prozatímní elektrická zařízení nebo jejich části musí být v době, kdy nejsou používány, vypnuty, pokud jejich vypnutí neohrozí bezpečnost osob a technických zařízení.

(2) Hlavní vypínač musí být trvale přístupný a viditelně označen.

(3) Prozatímní elektrická zařízení se nesmějí zřizovat v prostředí s nebezpečím výbuchu.

§ 198

Elektrická zařízení na pracovních strojích

(1) Stroje, zařízení nebo jejich části musí být zabezpečeny proti samovolnému spuštění po přechodné ztrátě napětí v síti; to se netýká případů, u nichž samovolné spuštění není spojeno s nebezpečím úrazu, poruchy nebo provozní nehody.

(2) K samovolnému spuštění stroje nebo zařízení nesmí dojít ani v případech náhodných zkratů nebo zemních spojení v řídicích obvodech. Porucha v řídicích obvodech nesmí znemožnit ani nouzové nebo havarijní zastavení stroje.

§ 199

Ochranná opatření

Elektrická zařízení musí být ve všech svých částech konstruována, vyrobena, montována a provozována s přihlédnutím k provoznímu napětí tak, aby nebyla při obvyklém používání zdrojem úrazu, požáru nebo výbuchu.

Zejména se musí učinit opatření

- a) proti dotyku nebo přiblížení k částem s nebezpečným napětím (živým částem),
- b) proti nebezpečnému dotykovému napětí na přístupných vodivých neživých částech (například obalech, pouzdrech, krytech a konstrukcích),
- c) proti škodlivým účinkům atmosférických výbojů,
- d) proti nebezpečí vyplývajícímu z nábojů statické elektřiny,
- e) proti nebezpečným účinkům elektrického oblouku,
- f) proti škodlivému působení prostředí na bezpečnost elektrického zařízení.

DVANÁCTÁ ČÁST

NÁŘADÍ A PRACOVNÍ POMŮCKY

§ 200

Ruční nářadí

(1) Rukojeti, násady a jiná místa, kde je třeba nářadí uchopit, musí být hladce opracována a vhodně tvarována. Násady a rukojeti musí být zajištěny proti uvolnění.

(2) Ůderné plochy a hroty nářadí nesmějí mít ořep nebo trhliny.

(3) V prostředí a na pracovištích, kde je nebezpečí výbuchu, musí být používáno nářadí z neislařického materiálu.

(4) Kladiva, sekáče, tužliky (temováky) a obdobné nářadí určené pro práci s kaleným nebo jinak tepelně zpracovaným materiálem nesmějí být zhotoveny z materiálu, který se odštěpuje.

(5) Kleště, kterých se užívá k uchopení nebo přidržování materiálu při kování, musí mít tvar odpovídající tvaru kovaného materiálu.

§ 201

Mechanické ruční nářadí

(1) Mechanické ruční nářadí musí být provedeno tak, aby zajišťovalo bezpečné upínání nástroje a aby nepřipouštělo styk obsluhy s pohyblivými se částmi mechanického ústrojí, popřípadě nástroje.

(2) Spouštěcí a zastavovací ovládače musí být snadno a rychle ovladatelné a nesmí umožňovat náhodné spuštění mechanického ručního nářadí nebo zaseknutí příslušného ovládače, pokud je nářadí v chodu.

(3) Části sloužící k uchopení a držení musí být tvarovány tak, aby nedocházelo u pracovníků k nadměrné únavě a deformacím rukou.

(4) Dvoučelisťová sklíčidla nesmějí být používána k upínání nástrojů s rotačním pohybem.

(5) Seřizování, čištění, mazání a opravy mechanického nářadí smějí být prováděny, jen je-li nářadí v klidu.

(6) Při používání mechanického nářadí se musí chránit pohyblivé přívody elektrického proudu, stlačeného vzduchu a jiné energie vhodným způsobem proti poškození.

(7) Mechanické ruční nářadí se smí odkládat, přenášet nebo opouštět, jen když je v klidu.

§ 202

Pneumatické nářadí

(1) Rychlospojky s poškozeným bajonetovým uzávěrem nebo těsněním se nesmějí používat.

(2) Odbočka potrubí pro upevnění pryžové hadice musí být opatřena vzduchovým kohoutem nebo samouzavíracím ventilem.

(3) Při používání pneumatického nářadí nesmí tlak vzduchu překročit stanovené hodnoty.

(4) Pneumatické nástroje nesmějí být po použití uvolňovány vysčelováním.

(5) Hadice musí být před připojením k pneumatickému nářadí profouknuty stlačeným vzduchem.

(6) Průtok vzduchu nesmí být bráněn ohýbáním hadic.

(7) Hadice musí být na nátrubku zajištěna sponou proti sesmeknutí.

(8) Před prováděním jakýchkoliv úprav nebo oprav musí být u pneumatického nářadí uzavřen přívod vzduchu a z hadice musí být vypuštěn tlakový vzduch.

§ 203

Nářadí se spalovacím motorem

(1) K pohonu nářadí se spalovacím motorem nesmí být používáno benzín s nebezpečnými látkami jako přísadami.

(2) Pohonné hmoty smějí být doplňovány jen při zastaveném motoru.

(3) Při startování musí být nářadí se spalovacím motorem postaveno spolehlivě na pevném podkladě a přidržováno rukou. Startovací šňůra nesmí být při startování omotávána okolo ruky.

§ 204

Vstřelovací přístroje

(1) Vstřelovací přístroje musí být opatřeny

- a) ochranou obsluhy před odraženými hřebíky, úlomky, střepinami a podobnými pevnými částicemi,
- b) zařízením zajišťujícím, že nedojde k odpálení, nebude-li závěr úplně uzavřen a hlaveň přístroje přitlačena k nastřelované ploše,
- c) zařízením zabráňujícím samovolnému odpálení při nabíjení vstřelovacího přístroje nebo při pádu nabitého přístroje.

(2) Vstřelovací přístroje nesmějí být skladovány nabitě.

(3) Vstřelovací přístroje musí být v době, kdy nejsou používány, v uzamykatelném obalu.

(4) Přenášet a přepravovat vstřelovací přístroje se smí, jen když nejsou nabitě.

(5) Ze stanoviště, které nezaručuje vstřelovací dobrou stabilitu, je vstřelování zakázáno.

§ 205

Opěrné, dvojité a závěsné žebříky

(1) Žebříky musí být zhotoveny z takových materiálů, aby bezpečně šlesly požadované zatížení.

(2) Žebříky musí mít jednotnou vzdálenost příčů nejvíce 0,33 m; příče se nesmějí v hočnicích otáčet.

(3) Dvojitě žebříky musí být opatřeny zajišťovacími řetízky, táhly a kováním.

§ 206

Výsuvné pojízdné žebříky

(1) Žebříky musí být opatřeny samočinně působící brzdou, sklonoměrem, vodováhou a podpěrami a musí na nich být označena jejich nosnost.

(2) Při používání žebříků musí být jejich kola zabrzděna nebo založena a zajišťovací patky vysunuty.

(3) Při dopravě žebříků musí být vysouvací část zasunula a zajištěna proti samovolnému vysunutí.

TRINÁCTÁ ČÁST

ZDVIHACÍ ZAŘÍZENÍ; MANIPULACE S MATERIÁLEM A SE ZVÍŘATY; SKLADOVÁNÍ

První oddíl

Výtahy

§ 207

Společná ustanovení

(1) Do provozu smějí být uváděny jen výtahy, jejichž bezpečnost byla prokazatelně ověřena.

(2) Do prostoru, v němž se pohybuje klec (plošina apod.), musí být zamezen vstup osobám a vjezd dopravním prostředkům.

(3) Na výtahu musí být označena jeho nosnost.

§ 208

Stálíni výtahy

(1) Strojovny výtahů nesmějí být umístovány v bezprostředním sousedství obytných místností a musí být ve zvláštním, uzamykatelném, osvětleném a dostatečně větraném prostoru. Ve strojovně nesmí být žádné zařízení, které neslouží provozu výtahu.

(2) Na stranách nástupišť a nákladišť musí být čelní stěna výtahové šachty ohrazena alespoň v šířce vstupu do klece po celé výšce zdvihu nebo musí být dveře klece bezpečně zajištěny proti otevření v naohrazených místech. Výtahy musí být opatřeny zařízením, které zabrání otevření dveří ve stanicích, kterými klec jen projíždí.

(3) Šachetní uzávěry musí úplně uzavírat

otvor šachty a musí byť upravený tak, aby sa dali otvoriť len tehdy, je-li klec v zastavovacom pásme stanice, a musí byť opatrený zariadením, ktoré zabráni odjazdu klece (plošiny) ze zastavovacieho pásma, nejsou-li všechny šachetní uzávěry uzavřeny a zajištěny. V šachtě výtahu nesmí být žádné zařízení ani rozvody, které neslouží provozu výtahu.

(4) Klec musí být na všech stranách kromě vstupních nebo nakládacích otvorů ohrazena. Klec opatřená dveřmi musí mít zajištění znemožňující provoz při otevřených dveřích, s výjimkou otevíracího pásma a jízdy prázdné klece. Každý výtah řízený z klece musí být opatřen nouzovou signálizací. Klec i závaží musí být vedeny po své dráze vodičky.

(5) Klec zavěšená na laněch nebo na řetězech, do níž mohou vstupovat osoby, musí mít zachycovače nebo stavítka, která musí být automaticky uvedena v činnost, uvolní-li se nosné prostředky nebo překročí-li rychlost směrem dolů přípustnou hodnotu; při zachycení klece se musí automaticky vypnout řídicí obvod. Zachycovače musí zastavit klec dovoleným snížením její rychlosti.

(6) Uzavřené klec pro dopravu osob musí být větrány a klec se musí samočinně osvětlit při otevření šachetních dveří a po dobu přítomnosti v ní.

§ 209

Oběžné výtahy

(1) Přední část podlahy kabiny oběžného výtahu i podlaha každého nástupiště pro jízdu směrem nahoru musí mít po celé šířce kabiny do hloubky alespoň 0,2 m odklopné můstky s protiskluzovou úpravou. Kabina a nástupiště musí mít po obou stranách pevná držadla. Při zastavení kabiny se musí samočinně zapnout zvuková signalizace.

(2) Mezi přední hranou podlahy kabiny a stěnou šachty smí být mezera nejvýše 25 mm. Prostor mezi dvěma za sebou jedoucími kabinami musí být uzavřen dvěma stěnami, a to pevnou stěnou umístěnou pod podlahou kabiny a pohyblivou (sklopnou) stěnou upevněnou na odklopné části stropu kabiny. Odklopením pohyblivé stěny se musí výtah zastavit. V nástupišti pro jízdu nahoru musí být zřízena posuvná stěna, která zastaví výtah při nárazu zespodu; vypnutí příslušného spínače musí být nucené.

§ 210

Výtahový stroj

(1) Výtahový stroj musí být opatřen automaticky působící provozní nesamosvornou brzdou. Výtahový stroj s motorickým pohonem se musí dát pohánět ručně diskovým kolem; na výtahovém

výtahu musí být zřetelně vyznačen směr otáčení kola.

(2) Stroje musí zajišťovat rovnoměrný pohyb klece stanovenou rychlostí a její bezpečné zastavení.

§ 211

Nosné prostředky výtahu

(1) Jako nosné prostředky výtahu nesmějí být použita nastavovaná ocelová lana ani svařované článkové řetězy.

(2) Výtah musí mít zařízení, které vypne řídicí obvod a zastaví stroj při nadměrném prodloužení, uvolnění nebo přetržení kteréhokoli nosného prostředku.

(3) U všech výtahů kromě výtahů, do jejichž klece nesmějí vstupovat osoby, musí být klec zavěšena alespoň na dvou nosných prostředcích samostatně upevněných v závěsu klece a závaží.

§ 212

Elektrické zařízení výtahu

(1) Výtah musí mít pro každou stanici provozní elektrické zastavovací zařízení a v koncových stanicích nouzové zastavovací zařízení. V nástupišťích oběžných výtahů musí být umístěno stop tlačítko zajištěné krytem z tenkého skla; na toto tlačítko nemá být možno dosáhnout z kabin.

(2) Oběžný výtah musí být opatřen zařízením, které dovolí jeho chod jen ve zvoleném směru.

(3) Napájení řídicího obvodu musí odbočovat za koncovým vypínačem. U spínačů bezpečnostních obvodů smí být použito jen systému nuceného vypínání.

(4) Výtah bez pákového ovládače, který se po přerušení působení obsluhujícího pracovníka na ovládač ihned nezastaví, musí mít stopovládač umístěný buď v kleci, nebo v místech, odkud se výtah ovládá.

§ 213

Nákladní stavební výtahy

(1) Výtahová plošina musí být opatřena zařízením k jejímu bezpečnému zajištění v určené poloze a musí být na bočních stranách ohrazena. Nakládací a vykládací otvory musí být opatřeny uzávěry, kterými se tyto otvory spolehlivě uzavírají po dobu, kdy je výtahová klec nebo plošina mimo nakládací a vykládací úroveň. Výtah musí být opatřen nouzovým koncovým vypínačem.

(2) Výtahový stroj musí být opatřen elektricky ovládanou automatickou brzdou, která musí umožňovat nouzové odbrzdění. Nákladní klec nebo plošina musí být spojeny se stanoviš-

tém obsluhy výtahového stroje signalizačním zařízením.

Druhý oddíl

§ 214

Pohyblivé schody a chodníky

(1) Do provozu smějí být uváděny jen pohyblivé schody a chodníky, jejichž bezpečnost byla prokazatelně ověřena.

(2) Přívod elektrického proudu ke stroji musí být opatřen hlavním vypínačem umístěným u vstupu do strojovny; tento vypínač musí být zřetelně označen. Zařízení musí být opatřeno nouzovým stoptlačítkem.

(3) Pohyblivé schody musí být opatřeny provozní brzdou a bezpečnostními vypínači, které vypnou pohon při

- a) přetržení tažného řetězu pásma nebo pohyblivého madla,
- b) přetržení pohonného řetězu nebo klínového řemenu u převodovky nebo při jejich nadměrném prodloužení,
- c) nebezpečném zvýšení rychlosti,
- d) uvedení provozní nebo havarijní brzdy do činnosti.

Třetí oddíl

Jeřáby a jiná zdvihadla

§ 215

Společná ustanovení

(1) Do provozu smějí být uváděny jen jeřáby, jejichž bezpečnost byla prokazatelně ověřena.

(2) Zdvihačí zařízení musí být opatřena účinnou a spolehlivou brzdou:

(3) Na zdvihačím zařízení musí být označena jeho nosnost; na jeřábech s nosností měnitelnou v závislosti na vyložení musí být uvedena nejmenší a největší nosnost s příslušným vyložением.

(4) Zdvihačí zařízení s ručním pohonem musí být opatřena zdrží proti zpětnému chodu při zdvihání a samočinnou brzdou při spouštění; u zdvihačích zařízení s motorickým pohonem musí být brzdy motorického pohonu upraveny tak, aby při zastavení chodu motoru současně automaticky zabrzdily.

(5) Otáčecí zařízení musí být opatřena automatickou brzdou, není-li jejich převod samosvorný. Omezení drah jednotlivých pohybů musí být zabezpečeno vhodným zařízením nebo každá krajní poloha z bezpečné vzdálenosti spolehlivě signalizována na stanoviště obsluhy.

(6) Příčnický zdvihačích zařízení, jejichž spodní hrana je výše než 20 mm nad temenem kolejnice, musí být opatřeny bezpečnostními stoličkami.

(7) Na zdvihačích zařízeních řízených z koše nebo z kabiny musí být instalováno signální zařízení ovládané obsluhujícím pracovníkem.

(8) Zdvihačí zařízení, která pracují na skloněném terénu, musí být opatřena zařízením pro kontrolu sklonu.

(9) Je-li jeřábová dráha v úrovni terénu, musí být podvozek jeřábu opatřen stěračem kolejí nebo odsunovadly.

(10) Do pracovního prostoru zdvihačích zařízení musí být zakázán vstup nepovolaným osobám a vjezd dopravním prostředkům, jejichž činnost nesouvisí s prováděnými manipulacemi.

(11) Břemena, jejichž hmotnost není známá, musí být označena.

(12) Břemena nesmějí být dopravována nad pracovníky nebo v jejich nebezpečné blízkosti.

(13) Zdvihačí zařízení vystavené účinkům větru musí být vybaveno přístrojem na měření rychlosti větru nebo musí být rychlost větru zjišťována jiným způsobem.

(14) Ustanovení tohoto paragrafu se nevztahují na výtahy, vysokozdvižné vozíky, transportéry, výklopníky a mostové vykládače.

§ 216

Mostové jeřáby

(1) Dráha mostového jeřábu řízeného z koše nebo z řídicí kabiny musí mít alespoň na jedné větvi po celé délce průchozí lávku. Na druhé větvi musí být v místě stanoviště jeřábu umístěna obsluhovací lávka. Z průchozí lávky musí být bezpečný přestup na lávku jeřábu a na stanoviště obsluhy.

(2) Pro výstup na stanoviště obsluhy smějí být instalovány žebříky jen tehdy, nelze-li z konstrukčních důvodů instalovat schody.

§ 217

Portálové a poloportálové jeřáby

(1) Boční vůle na obou stranách portálů jeřábů po celé délce jejich dráhy musí být nejméně 0,6 m až do výšky nejméně 2,1 m.

(2) Je-li dráha instalována v úrovni terénu, musí být po celé její délce trvalá průchozí lávka nebo ulička pro přístup na jeřáb v kterékoliv jeho poloze.

(3) Vstup do řídicí kabiny s jeřábovou kočkou musí být zajištěn v kterékoliv poloze řídicí kabiny na portálu.

(4) Pojezdová zařízení jeřábů pojezdžících na pneumatikách v terénu musí být opatřena dvěma na sobě nezávislými brzdovými systémy.

§ 218

Stohovací jeřáby

(1) Vstup do řidičské kabiny stohovacího jeřábu, která se pohybuje svisle, musí být opatřen bezpečnostním zařízením, které nedovolí vystoupení z ní mimo výstupní prostor kromě nouzového sestupu.

(2) Je-li jeřáb opatřen dvěma řidičskými kabinami, musí být zajištěno dorozumívání mezi jeřábíkem a jeho pomocníkem.

§ 219

Věžové jeřáby

(1) Věžové jeřáby musí být opatřeny zařízením proti přetížení. Zátěž a protizávaží musí být provedeny tak, aby nemohlo dojít ke změně jejich hmotnosti působením povětrnostních vlivů. Pojezd jeřábu musí být zajištěn proti jeho posunutí tlakem větru, a to i tehdy, není-li jeřáb v provozu.

(2) Hmotnosti zátěže a protizávaží musí být na jeřábu trvale vyznačeny.

(3) Na věžovém jeřábu umístěném na volném prostranství musí být jeho nejvyšší místo opatřeno leteckým výstražným návěstidlem.

§ 220

Silniční jeřáby

(1) Vstup do jeřábové kabiny jeřábů s otočnou nebo pojezdnou kabinou musí být bezpečný alespoň při jedné poloze kabiny a nouzový výstup musí být zajištěn při kterékoliv poloze kabiny.

(2) Pro přepravu jeřábu musí být jeho otočná část pevně zajištělná a pojezd jeřábu opatřen kromě provozní brzdy též ruční brzdou.

(3) Jeřáb musí být opatřen zařízením proti přetížení, které při překročení dovolené nosnosti vypne všechny pohyby kromě spouštění břemene a pohybů zmenšujících klopné účinky.

§ 221

Regálové zakládače

(1) Stanoviště obsluhy, které se pohybuje svisle, musí být opatřeno zachycovacím ústrojem. Při zachycení kabiny na zachycovačích musí být přerušen elektrický pohon.

(2) Obě svislé krajní polohy vozíku musí být opatřeny zastavovacími vypínači a horní poloha kromě toho zajištěna koncovým vypínačem.

(3) Při vysunutí teleskopického stolu ze střední polohy musí být blokováno pojezdění zakládače a zvedání kabiny.

§ 222

Vrátky a navijáky

(1) U poháněcí kliky musí být vyloučen zpětný chod; smysl pohybu ruční kliky musí být stejný při všech převodech.

(2) Zařízení pro změnu rychlosti ozubenými převody musí být zajištělné v zařazené poloze proti samovolnému vysunutí.

(3) Stanoviště obsluhy nesmí být umístěno v prostoru ohroženém břemenem nebo zdvihovým lanem. Nemůže-li obsluhující pracovník bezpečně přehlédnout celý pracovní rozsah zdvihu, musí být použito zařízení, které mu přesně označí dojezd břemene na určené místo.

(4) Vrátky s motorickým pohonem musí být opatřeny na zdvihu samočinnou brzdou a koncovým vypínačem. Pohyb břemene při spuštění musí být závislý na chodu motoru.

§ 223

Přenosné ruční zvedáky

(1) Přenosné ruční zvedáky musí být opatřeny bezpečnostním zařízením, které při odlehčení ovládací síly spolehlivě udrží břemeno v libovolné výši.

(2) Hřebemové a šroubové zvedáky musí mít zařízení zabráňující plnému vysunutí vřetena.

(3) Opěrná plocha hlav zvedáků musí mít tvar, který znemožňuje sklouznutí břemene.

§ 224

Pohyblivé pracovní plošiny

(1) Zdvihové, výsuvné, závěsné, sklopné, otočné nebo jiné zařízení musí mít učený pohon.

(2) Pracovní plošiny musí být opatřeny zábradlím.

(3) Je-li plošina vyhovena zachycovači, musí být u ní instalován bezpečnostní vypínač, který vypne řidičský okruh a zastaví pohon.

(4) Pracovní plošiny musí být opatřeny zařízením proti pádu; pracovní plošiny s motorickým pohonem musí být opatřeny automatickou brzdou, plošiny s ručním pohonem musí mít zařízení k zamezení zpětného pohybu.

Čtvrtý oddíl**Prostředky pro vázání, zavěšení a uchopení břemena**

§ 225

(1) Prostředky pro vázání, zavěšení a uchopení břemen používané v provozu musí být označeny nosností a pravidelně kontrolovány.

(2) Má-li závěsný prostředek tři nebo více závěsů v jednom směru bez použití vahadel, považují se jen dva za nosné.

[3] Vázací lano musí být z jednoho kusu; vyskytne-li se na některém jeho místě výrazné poškození nebo deformace přesahující přípustnou mez, musí se lano vyřadit.

[4] Konopná lana se nesmějí používat v mokřem prostředí a v prostředí s látkami narušujícími jejich pevnost.

[5] Ke zhotovení vázacích prostředků se smí použít jen vyzkoušených řetězů; po každém tepelném zpracování nebo po výměně vadného článku se musí provést zatěžovací zkouška.

Pátý oddíl

Transportní zařízení a motorové vozíky

§ 228

Společná ustanovení

[1] Do provozu smějí být uváděna jen transportní zařízení a motorové vozíky, jejichž bezpečnost byla prokazatelně ověřena.

[2] Pokud nejsou transportní zařízení součástí technických zařízení, musí být umístěna tak, aby u nich byly dostatečně volné prostory pro jejich obsluhu, kontrolu, čištění, údržbu a opravy.

[3] Transportní zařízení, které nelze celé přehlédnout z ovládacího stanoviště, musí být opatřeno bezpečnostním vypínačem, který umožní jeho zastavení z kteréhokoli místa po celé jeho délce, a vhodnou signalizací pro upozornění na jeho uvádění do pohybu.

[4] Pro případ poruchy některého z provozně vzájemně navazujících transportních zařízení musí být zavedena samočinná signalizace nebo zajištěno vypnutí celého technického zařízení.

[5] Napínací závaží musí být zajištěno proti pádu. Napínání vozíkem musí být řešeno tak, aby byl zamezen přístup k napínacímu vozíku, jeho dráze i k napínacímu lanu. Vzájemné spojení jednotlivých strojů musí být provedeno tak, aby k spouštění strojního zařízení docházelo postupně proti směru pohybu materiálu a k zastavování postupně ve směru jeho pohybu.

[6] Uzavřená transportní zařízení, kterých se užívá k dopravě hořlavých nebo výbušných látek, musí být opatřena bezpečnostními odtahovými trubkami vyvedenými do volného prostoru. U zařízení, u nichž přepravovaný materiál nemá unikát, musí být výstupní otvor bezpečnostního odtažového (výfukového) potrubí opatřen pojistnými klapkami.

[7] Při obsluze transportního zařízení se nesmí vystupovat na zařízení, přelézati je a pocházet za chodu mimo určené přechody a podchody.

§ 227

Dopravníky

[1] Drátěné dopravní pásy, na kterých se provádějí ruční pracovní úkony, nesmějí mít otvory větší než 8 mm.

[2] Při použití shazovacího vozu s vlastním pohonem k vyprazdňování pásových dopravníků musí být na konci jeho jízdní dráhy koncové vypínače.

[3] Pojezd pásového dopravníku musí být ohrazen. Nelze-li pojízdný pás opatřit ohrazením, musí být na všechna kola v obou směrech jízdy, jakož i na oba konce spodních rámů připevněny stírače kolejí provedené tak, aby spolehlivě odsunuly ohroženou část těla obsluhujícího pracovníka.

[4] Zařízení pro zvedání a spouštění vykládacího konce pojízdného dopravníku musí být samosvorné.

[5] Koračkové a obdobné elevátory musí být uzavřeny ze všech přístupných stran po celé výšce kromě míst potřebných k jejich obsluze. U svislých elevátorů s otevřenými nádobami musí být zřízen ochranný přístřešek pro obsluhující pracovníky, průchozí otvory v podlahách pro kapsové a pytlivé elevátory musí být zajištěny samočinnými uzavíracími klapkami.

[6] Na sklonech dráhy podvěsných dopravníků, na nichž může dojít k sjetí materiálů, jezdců nebo řetězu při přetržení tažné části, musí být umístěna ochranná zařízení, která samočinně vypnou pohon dopravníku.

[7] Vísuté drážky s ručním posunem vozíku smějí být instalovány jen ve vodorovné poloze; výhybky vísutých drážek musí být opatřeny zařízeními, které zabrání vypadnutí vozíku z drážky.

§ 228

Motorové vozíky

[1] Není-li stanoviště řidiče vysokozdvížného vozíku chráněno konstrukcí vozíku, musí být chráněno bočním nebo čelním ochranným zábradlím. Akumulátorové vysokozdvížné vozíky musí být vybaveny samočinným zařízením, které zabráňuje rychlému zařazení nejvyššího rychlostního stupně.

[2] Čelní vysokozdvížné vozíky při stohování do výšky větší než 1,5 m nad sedadlo řidiče musí mít ochranný rám; při stohování do výšky větší než 4 m musí být vybaveny kromě ochranného rámu i opěrnou mříží a plnopryžovými koly.

[3] Vozíky musí mít zařízení pro provozní nouzové a parkovací brzdění; u vozíků se stojícím řidičem a u vozíků ručně vedených dostačuje jen jedno brzdící zařízení.

[4] Vozíky musí být opatřeny pojistným zařízením, které brání jejich použití nepovolenými

osobami. Závěsné zařízení vozíků (tahačů) musí být opatřeno pojistkou proti samovolnému rozpojení a sklápěcí částí vozíku zařízením zabráňujícím samovolnému sklopení.

(5) Vozíky musí být opatřeny údaji o jejich nosnosti popřípadě o tažné síle na háku, výso-kozdvižné vozíky kromě toho po obou stranách výstražnými nápisy zakazujícími zdržovat se pod břemenem.

Šestý oddíl

Manipulace s břemeny

§ 229

Společná ustanovení

(1) Při ruční manipulaci s břemeny musí být používány takové pracovní postupy, aby se předcházelo úrazům, zejména přitražením břemene nebo vysmeknutím z rukou, zraněním rukou nebo jiných částí těla o povrch břemene, uklouznutím nebo zakopnutím při vadném povrchu nebo nevhodném druhu podlah na komunikacích, sesutím břemene v důsledku vadného upevnění, naražením nebo pádem břemene při zdvihání, přenášení, spouštění nebo nárazem pracovníka na dopravní prostředek, na uložené předměty apod.

(2) Při balení předmětů musí být zajištěno, aby tvar a povrch předmětu, pevnost obalu a označení úchopových míst poskytovaly možnost bezpečné manipulace.

§ 230

Ruční manipulace s nebezpečnými látkami

(1) Před začátkem ruční manipulace s nebezpečnými látkami musí být zkontrolován stav držadel, uzavření nádob a pevnost obalů.

(2) Nebezpečné látky skladované v demižónech, kovových koších a podobných nádobách nesmějí být přenášeny na zádech nebo v náručí, ani taženy nebo tlačeny po podlaze nebo na skluzkách.

Šedý oddíl

§ 231

Manipulace se zvířaty

(1) Při ošetřování a manipulaci se zvířaty musí být zajištěny a používány příslušné pracovní pomůcky a ochranná zařízení.

(2) Zvířata, která by mohla ohrozit bezpečnost osob (zvířata se zlovyky), musí být po zjištění těchto vlastností a jejich potvrzení příslušným orgánem státní veterinární správy (u hospodářských zvířat též plemenářskou organizací) odstraněna, pokud nejde o mimořádně cenná zvířata (včetně plemenářsky cenných). V takovém případě musí být stanoveny individuální pokyny pro jejich ošetřování.

Osmý oddíl

Sklady a skladování

§ 232

Sklady a regály

(1) Sklady musí svým provedením, vybavením a uspořádáním odpovídat druhu skladovaných materiálů.

(2) Regály musí být trvale označeny štítky s uvedením největší nosnosti buňky a s počtem buněk ve sloupci.

(3) Šířka uliček mezi regály a stohy musí odpovídat způsobu ukládání materiálu a být širší nejméně 0,8 m; šířka uličky pro průjezd dopravních vozíků musí být alespoň o 0,4 m větší než největší šířka vozíků nebo nákladů.

(4) Materiál, popřípadě předměty musí být skladovány tak, aby se při odebrání nebo při delším skladování nemohly sesunout a aby nevyvíjely tlak na příčky, podpěry, zdívu ani na jiné části budov, pokud tyto části nejsou k tomu přizpůsobeny.

§ 233

Stohování

(1) Stohy (kromě stohů zemědělských plodin), hranice a stohové hromady se smějí zakládat jen na pevné, únosné, rovné a nekluzké vodorovné podlaze a smějí být do nich ukládány jen stejné předměty neměnného tvaru; předměty měnného tvaru (jako jsou pytle, žoky, vaky, balíky apod.), se smějí ukládat do stohovaných hromad, jsou-li vytvořeny dostatečně šikmé nebo stupňovité stěny.

(2) Stohy a hranice musí být stabilní; hrozí-li nebezpečí jejich sesunutí nebo zřícení, musí být bezpečně zajištěny nebo rozebrány.

(3) Na stohované hromady se smí vystupovat, jen jsou-li okraje hromad dostatečně pevné; k výstupu se musí používat bezpečné prostředky; odebrat předměty ze stohované hromady se smí jen z bezpečného stanoviště sbora, stupňovité nebo alespoň s dodržením dostatečného bočního sklonu hromady.

(4) Sláma musí být odebrána ze stohu jen z jedné strany a stoh se nesmí při tom podebírat.

§ 234

Zásobníky

(1) Vstupy do zásobníků a přístupné otvory musí být zajištěny proti nežádoucímu vstupu pracovníků uzamykatelným zařízením; pokud to není z technologických důvodů možné, musí být chráněny zábradlím.

(2) Uzávěry výpustí zásobníků umístěných v provozech, v nichž by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti pracovníků, musí být opatřeny pojistným zařízením pro uzavření výpusť.

(3) Zásobníky, v nichž nejsou všechna funkční a manipulační místa přímo viditelná, musí mít vhodnou signalizaci.

(4) U zásobníků musí být umožněno sledování výšky náplně.

(5) Uvolňování materiálu vypouštěním otvorem ručním rozrušováním je zakázáno.

§ 235

Skládky

(1) Povrch místa pro skládku se musí upravit s ohledem na charakter skladovaného materiálu.

(2) K ohrazení hromad uhlí, koksu nebo briket se nesmí používat železného nebo dřevěného hrazení. Podkladem skládky nesmí být železitá škvára nebo cihelná drt.

(3) Vkládání větracích trubek a průduchů do hromad je zakázáno.

§ 236

Močůvkové jímky

Přejízdné močůvkové jímky musí mít poklopy, které jsou zajištěny proti posunu nebo převážení krycích desek, a je-li jejich kryt součástí komunikace, musí mít stejnou únosnost jako komunikace; nepřejízdné a nepřechodné jímky musí být ohrazeny zábradlím. Otvory přejížděných jímek musí být překryty poklopy o stejné únosnosti jako kryty.

ČTRNÁCTÁ ČÁST NEBEZPEČNÉ LÁTKY A NEBEZPEČNÉ ZÁŘENÍ

§ 237

Nebezpečné látky

(1) Při výrobě nebezpečných látek musí být zabráněno úniku těchto látek do prostoru pracoviště.

(2) Nádrže a provozní zařízení obsahující nebezpečné látky, u nichž může dojít vlivem účinků starické elektřiny k ohrožení stability jejich obsahu, musí být uzemněny.

(3) Zařízení, jeho součásti a prostory obsahující nebezpečné látky musí být označeny bezpečnostním označením.

(4) Pracoviště s výskytem nebezpečných látek musí být opatřena dostatečným množstvím asanačních prostředků.

(5) Pracovníci, kteří přicházejí do styku s nebezpečnými látkami, musí být organizací v potřebném rozsahu seznámeni s účinky těchto látek, se způsoby, jak s nimi zacházet, s ochrannými opatřeními, se zásadami první pomoci, s požeo-

nými asanačními postupy a s postupy při likvidaci poruch a havárií.

§ 238

Skladování nebezpečných látek

(1) Nebezpečné látky smějí být skladovány jen na místech k tomu určených, v předepsaném množství a v bezpečných obalech; na obalech musí být vyznačen jejich obsah a bezpečnostní označení. Společně skladovat se smějí jen ty nebezpečné látky (jejich směsi), které spolu nebezpečně nereagují.

(2) Zásobníky pro skladování nebezpečných látek musí být opatřeny bezpečnostním zařízením odpovídajícím druhu skladovaného materiálu, jalovou výpustí pro vyprazdňování, pokud není vyprazdňování zajištěno jinak, a zařízením na měření teploty uvnitř zásobníku.

(3) Armatury cisteren a nádrží musí být po dobu skladování opatřeny spolehlivými uzamykatelnými kryty.

§ 239

Žiraviny

(1) Při vyprazdňování nádob se žiravinami musí být použito vhodné vyklápěcí zařízení.

(2) Asanače obalů, strojů, zařízení, ploch apod. kontaminovaných žiravinami se musí provést okamžitě. Použitý asanační materiál se nesmí skladovat.

§ 240

Záření

(1) Zdroje intenzivního infračerveného a ultrafialového záření musí být stíněny v bezprostřední blízkosti zdroje.

(2) V prostorech, v nichž se používá osobních ochranných pracovních prostředků na ochranu zraku před škodlivými účinky infračerveného záření, musí být zajištěno přiměřené osvětlení vyrovňávající úbytek světla vyvolaný předepsanou ochranou zraku před infračerveným zářením.

(3) Laserové přístroje musí být vybaveny optickou nebo akustickou signalizací chodu a zajištěny proti náhodnému úniku záření při poruše přístroje. Barva optického signálu musí být volena tak, aby signál byl viditelný při použití individuálních ochranných filtrů.

(4) Ochranný plášť zdroje musí být zajištěn tak, aby jej bylo možno sejmout jen při vypnutém proudu a vybitých kondenzátorech.

(5) Pozorovací a seřizovací systémy umožňující pohled do dráhy paprsku musí být opatřeny ochranným zařízením, které znemožňuje ohrožení zdraví působením paprsků.

(6) Pracovní prostory, ve kterých se pracuje s laserovými paprsky, musí být označeny; vchod

do miestnosti musí byť zajištěn tak, aby při otevření dveří nebyli pracovníci vně místnosti ohroženi zářením.

[7] V místnosti, kde se pracuje s laserovými paprsky, nesmějí být uloženy výbušné nebo hořlavé látky, pokud nejsou potřebné k provozu laseru. Používá-li se jako chladicího média kapalných plynů, musí být zajištěno nucené větrání místnosti.

[8] Laserový přístroj pracující v neviditelné oblasti spektra nesmí být ponechán v činnosti bez dozoru.

[9] Pracovníci zaměstnaní v prostoru působení laserových paprsků musí být poučeni o ochranných opatřeních.

PATNÁCTÁ ČÁST ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 241

Společná ustanovení

[1] Ustanovení předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,³⁾ pokud upravují podrobněji požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení, zůstávají nedotčena.

[2] Od ustanovení této vyhlášky se lze odchýlit

- a) při plnění výzkumných, vývojových nebo zkušebních úkolů, pokud organizace vytvoří takové podmínky, kterými bude jinak zajištěna bezpečnost při práci,
- b) na nezbytnou dobu v případech, kdy hrozí nebezpečí z prodlení při záchraně lidí nebo při likvidaci havárií, pokud jsou učiněna nejnutnější bezpečnostní opatření.

[3] Mimo případy uvedené v odstavci 2 se může organizace od ustanovení této vyhlášky odchýlit za podmínek stanovených Českým úřadem bezpečnosti práce na návrh ústředního orgánu doložený doporučením příslušného orgánu společenské kontroly jen v mimořádných případech a za předpokladu, že bude jinak zajištěna bezpečnost práce a technických zařízení.

§ 242

Zrušovací ustanovení

Zrušují se tyto předpisy:

- 2. nařízení č. 8/1885, vydané ministeriem vnitřních a obchodu dne 17. ledna 1885, jímž na ochranu osob při výrobě zápalného zboží fosforových zaměstnaných vydávají se předpisy o zařízeních a opatřeních, jichž v provozovacích závodech třeba šetřit;

- 2. nařízení c. k. místodržitele pro Čechy ode dne 30. května č. 10103 č. 28/1892 Zákoníku zemského království Českého, jež se týče opatření bezpečnostních k ochraně dělníků zaměstnaných na věžích, střeších, ve studních atd.;
- 3. nařízení c. k. místodržitele pro království České ze dne 12. března 1907 č. 33/1907 č. 1982 praes. — Zákoníku zemského království Českého, o opatřeních k zabránění úrazům při hospodářských strojích ve znění vyhlášení č. 23/1908 Zákoníku zemského království Českého;
- 4. nařízení c. k. místodržitele na Moravě ze dne 28. prosince 1910 č. 2/1911 Zákonů a Nařízení zemských pro Markrabství Moravské, o ochraně proti úrazům při hospodářských strojích;
- 5. nařízení c. k. zemského presidenta ve Slezsku ze dne 2. března 1911, čís. X-118/2, č. 13/1911 Zákonů a nařízení pro vojvodství Horní a dolní Slezsko, jež se týče zamezení nehod při používání hospodářských strojů;
- 6. nařízení ministeria obchodu v dohodě s ministeriem vnitra ze dne 23. srpna 1911 č. 169/1911 ř. z., jímž se vydávají zvláštní předpisy na ochranu života a zdraví dělníků v živnostenských závodech, ve kterých se konají knihtiskařské a kamenotiskařské, jakož i písmolítecké práce;
- 7. nařízení ministeria obchodu v dohodě s ministeriem vnitra ze dne 22. srpna 1911 č. 172/1911 ř. z., jímž se vydávají předpisy na ochranu života a zdraví dělníků při cukrovarnictví zaměstnaných;
- 8. nařízení ministeria obchodu v dohodě s ministeriem vnitra a ministeriem veřejných prací ze dne 25. září 1911 č. 199/1911 ř. z., jímž se vydávají předpisy na ochranu života a zdraví dělníků při výrobě papíru zaměstnaných;
- 9. nařízení ministeria veřejných prací v dohodě s ministeriem železnic ze dne 9. ledna 1912 č. 11/1912 ř. z., jímž se mění ustanovení o zkoušení lokomotivních kotlů;
- 10. výnos ministerstva sociální péče z října 1924 čj. 3952 (G-24) Ochrana zdraví dělníků pracujících s pneumatickými nástroji;
- 11. vyhláška ministra hospodářství a práce č. 730/1944 Ů. l. o nejvyšším přípustném přetlaku plnění metanu a svítlplynu;
- 12. výnos ministerstva hospodářství a práce z 12. 3. 1945 čj. AIII.2-4130-7/3-1945 — Směrnice na ochranu života a zdraví dělníků, zaměstnaných pracemi natěračskými a to postřikem, namáčením a natěrem.

³⁾ § 272 odst. 1 a 2 zákoníku práce.

13. vyhláška ministerstva techniky č. 3534/1948
Ú. l. o používání trubkového lešení při pozemních stavbách;
14. vyhláška ministerstev těžkého průmyslu a vnitra č. 75/1951 Ú. l. o zákazu pínění a o některých opatřeních, týkajících se nevyužitých přenosných lahví;
15. vyhláška ministerstva stavebního průmyslu č. 90/1952 Ú. l. o používání lanového lešení a lanových výtahů na stavbách;
16. vyhláška ministerstva stavebnictví č. 35/1956 Ú. l., kterou se vydávají předpisy o bezpečnosti při práci na stavbě zděných továrních komínů;
17. vyhláška ministerstev zemědělství a lesního hospodářství č. 135/1956 Ú. l. o bezpečnosti při práci v provozních objektech a zařízeních zemědělských závodů;
18. vyhláška ÚRO č. 253/1956 Ú. l. o bezpečnosti při práci na mechanických lisech.
- Platnosti pozbývá
- Směrnice ministerstva práce a sociální péče k provádění všeobecných předpisů na ochranu života a zdraví při práci v textilní výrobě, uveřejněná ve Sbírce oběžníků pro KNV poř. č. 1355/50, Zn. I/4-4120-14/12-50.
- § 243
- Účinnost**
- Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 1982.

Předseda:

Dr. Bartík v. r.

Bezpečnostně technické pojmy

Bezpečnostně technické pojmy vyjadřují název a charakteristiku předmětů, činností, opatření nebo požadavků, týkajících se zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení

bezpečná vzdálenost	vzdálenost od nebezpečného místa; kterou je nutno dodržovat, aby se předešlo ohrožení pracovníků, popřípadě jiných osob
bezpečnost práce (bezpečnost při práci)	stav pracovních podmínek zabraňující působení nebezpečných a škodlivých činitelů pracovního procesu na osoby
bezpečnostní technika	systém organizačních a technických opatření a prostředků, které zabraňují působení nebezpečných činitelů pracovního procesu na pracovníky
bezpečnostní zařízení	technické nebo jiné zařízení (součást stroje, strojního nebo jiného zařízení), které je určeno k zajištění nebo zvýšení bezpečnosti při práci
blokovací zařízení	soubor technických opatření, jimiž se funkce stroje, zařízení nebo jeho částí učiní závislá na splnění určitých předem stanovených podmínek
nebezpečná látka	látka výbušná, podporující hoření, lehce vznětlivá, hořlavá, jedovatá, žíravá nebo dráždivá
nebezpečné místo	místo na stroji, zařízení nebo pracovišti, kde vzniká bezprostřední ohrožení osob
nebezpečný prostor	pracoviště nebo jiná část pracovního prostoru v blízkosti nebezpečného místa stroje nebo zařízení, kde je zvýšené nebezpečí při práci
ohrožení	soubor podmínek vytvořených člověkem nebo za jeho spolupůsobení přírodními vlivy nebo technickým zařízením, z něhož vyplývá možnost úrazu osob
ochranné pásmo	vymezená část prostoru kolem objektů a míst, které mají být chráněny; rozsah ochranného pásma je dán povahou chráněného zájmu tak, aby ochranné pásmo mohlo plnit účely, pro které bylo zřízeno
ochranné zařízení	technické nebo jiné zařízení k zabránění úrazům, provozním nehodám nebo poruchám technických zařízení
osobní ochranné pracovní prostředky	prostředky určené k individuální ochraně osob, jejichž použití zabraňuje nebo oslabuje působení nebezpečných a škodlivých činitelů pracovního procesu
požadavky bezpečnosti práce a technických zařízení	soubor technických a jiných požadavků stanovených na základě nových poznatků vědy a techniky, jejichž realizace v projekci, konstrukci, provedení, umístění, provozu technických zařízení a při pracovní činnosti zajišťuje bezpečnost práce a technických zařízení
pracovní pomůcka	předmět, který usnadňuje práci, popřípadě snižuje její nebezpečnost (např. podávací laťka, pinzeta, vypínací tyč)
pracovní prostředí	soubor materiálních podmínek (fyzikálních, chemických, prostorových), za kterých je vykonávána práce; stav pracovního prostředí je určován zejména stavebním, objemovým a dispozičním řešením objektů a pracovišť, bezpečnostní úrovní technologií, strojů a zařízení, akustickými, světelnými a mikroklimatickými podmínkami
pracovní úraz	jakékoli poškození zdraví nebo smrt, které byly pracovníkovi způsobeny nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením vnějších vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s nimi
pravezní nehoda (havárie)	událost, kterou byly vážně ohroženy životy a zdraví osob, nebo provoz, popřípadě rozvoj organizace, nebo kterou byla na majetku organizace způsobena škoda zřejmě převyšující 100 000 Kčs.

OBSAH

	strana		strana
PRVNÍ ČÁST		Pátý oddíl	
VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ		§ 25 Pracoviště	134
První oddíl		Šestý oddíl	
§ 1 Rozsah platnosti	131	§ 28 Zábradlí	135
Druhý oddíl		Sedmý oddíl	
§ 2 Bezpečnostně technické pojmy	131	§ 27 Průmyslové rozvody a vedení	135
Třetí oddíl		Osmý oddíl	
Všeobecné požadavky bezpečnosti práce		Pracovní prostředí	
§ 3	131	§ 28 Společná ustanovení	135
§ 4	131	§ 29 Osvětlení	135
§ 5	131	§ 30 Větrání	135
§ 6	131	§ 31 Vytápění	136
§ 7	131	§ 32 Odstraňování odpadních látek	136
§ 8	131		
DRUHÁ ČÁST		TŘETÍ ČÁST	
PRACOVNÍ A PROVOZNÍ OBJEKTY A PROSTORY		STROJE A STROJNÍ ZAŘÍZENÍ	
První oddíl		První oddíl	
§ 9 Dokumentace staveb	132	Společná ustanovení	
Druhý oddíl		§ 33	136
Výroba a provozní budovy		§ 34	136
§ 10	132	§ 35	136
§ 11 Podlahy	132	§ 36	136
§ 12 Stěny a dělicí přčky	132	§ 37	136
§ 13 Stropy a střechy	132	§ 38	137
§ 14 Otvory v podlahách, ve střepech	132	§ 39	137
a zdech	132	§ 40	137
§ 15 Vrata budov	132	§ 41	137
Třetí oddíl		Druhý oddíl	
Komunikace ve výrobních a provozních budovách		Spouštění a zastavování strojů	
§ 16 Společná ustanovení	133	§ 42	137
§ 17 Hlavní a vedlejší schodiště	133	§ 43	137
§ 18 Pomocná schodiště a žebříkové schody	133		
§ 19 Pevné žebříky	134	Třetí oddíl	
Čtvrtý oddíl		Samojízdné stroje a traktory	
Komunikace mezi výrobními a provozními budovami		§ 44	137
§ 20 Komunikace pro vozidla	134	§ 45	137
§ 21 Průjezdy	134	Čtvrtý oddíl	
§ 22 Podchody a průchody	134	§ 46 Ochranná zařízení u strojů	138
§ 23 Lávky pro pěší	134	Pátý oddíl	
§ 24 Nakládací a vykládací rampy	134	§ 47 Přeprava, opravy a údržba strojů	138

strana

strana

Šestý oddíl

Pracovní stanoviště a zařízení

§ 48	Společná ustanovení	138
§ 49	Pracovní sedadla	138
§ 50	Pracovní stůl	138

Sedmý oddíl

Sdělovače a ovládače

§ 51	Společná ustanovení	138
§ 52	Sdělovače	138
§ 53	Ovládače	139

ČTVRTÁ ČÁST

ÚPRAVA A ZPRACOVÁNÍ MATERIÁLŮ

První oddíl

Obrábění kovů

§ 54	Společná ustanovení	139
§ 55	Soustruby	139
§ 56	Frézky	139
§ 57	Vrtačky	139
§ 58	Hoblovky a obrážky	140
§ 59	Pily	140
§ 60	Brusky	140
§ 61	Brousicí nástroje z umělých brusiv	140
§ 62	Rychlostní broušení	140

Druhý oddíl

Obrábění dřeva

§ 63	Společná ustanovení	140
§ 64	Rámové pily	141
§ 65	Pásové pily	141
§ 66	Kotoučové pily	141
§ 67	Ruční řetězové pily	142
§ 68	Srovnávačky	142
§ 69	Tloušťovačky	142
§ 70	Svislé spodní frézky	142

Třetí oddíl

Lisování a stříhání

§ 71	Společná ustanovení	142
§ 72	Společná ustanovení pro lisy	142
§ 73	Mechanické tažné lisy	143
§ 74	Ohraňovací lisy	143
§ 75	Vřetenové třecí lisy	143
§ 76	Hydraulické lisy	143
§ 77	Etážové hydraulické lisy	143
§ 78	Paketovací hydraulické lisy	143
§ 79	Hydraulické lisy na zpracování hmot teplem netvrditelných	144
§ 80	Vulkanizační lisy na pneumatiky a vzdušnice	144
§ 81	Rotační bubnové vulkanizační lisy	144
§ 82	Přiklopové tiskářské, ohybací a drážkovací lisy	144
§ 83	Společná ustanovení pro nůžky	144
§ 84	Strojní tabulové nůžky	144
§ 85	Okružní a křivkové nůžky	144

Čtvrtý oddíl

Zakružování a rovnání materiálů

§ 86	Zakružovačky	145
§ 87	Rovnačky	145

Pátý oddíl

Kování bucharem

§ 88	Společná ustanovení pro buchary	145
§ 89	Parní, vzduchové a pružinové buchary	145
§ 90	Hydraulické padací buchary	145
§ 91	Zápustky	145

Šestý oddíl

Válcování materiálů

§ 92	Válcovací stolice	145
§ 93	Papírenské stroje	146

Sedmý oddíl

Potiskování materiálů

§ 94		146
------	--	-----

Osmý oddíl

Formování materiálů

§ 95	Formovací stroje	146
§ 96	Vstřelovací a foukací stroje	146
§ 97	Pískomety	146
§ 98	Ohracovací stroje	146

Devátý oddíl

Slévání

§ 99	Společná ustanovení	146
§ 100	Pánve na tekutý kov a strusku	147
§ 101	Pánve pro lití spodem	147
§ 102	Bubnové pánve	147
§ 103	Licí stroje pro vysoké pece	147
§ 104	Odlévací vozy	147
§ 105	Licí zařízení	147
§ 106	Tlakové licí stroje	147

Desátý oddíl

Uvolňování a čištění odlitků

§ 107	Uvolňování odlitků	147
§ 108	Čištění odlitků v omílacích bubnech	148
§ 109	Čištění odlitků tryskáním	148

Jedenáctý oddíl

Svařování a termické řezání

§ 110	Společná ustanovení	148
§ 111	Svařování a řezání plamenem	148
§ 112	Svařování elektrickým obloukem	149
§ 113	Svařování a řezání plazmou	149
§ 114	Svařování a řezání pod vodou	149
§ 115	Aluminotermické svařování	149
§ 116	Svařování a řezání laserovým paprskem	149
§ 117	Svařování elektronovým paprskem	149

		strana			strana
Dvanáctý oddíl			ŠESTÁ ČÁST		
Tepelné zpracování a moření kovů			STAVEBNÍ A MONTÁŽNÍ PRÁCE		
§ 118	Kalení a popouštění	150	První oddíl		
§ 119	Tepelné zpracování lehkých kovů	150			
§ 120	Moření materiálu	150	§ 146	Staveniště	154
Třináctý oddíl			Druhý oddíl		
Úpravy nátěrovými hmotami					
§ 121	Lakovny	150	§ 147	Skládání zeminy	155
§ 122	Natírání a stříkání	150	Třetí oddíl		
§ 123	Máčení a polévání	150	Zemní práce		
§ 124	Elektrostatické a elektroforetické nanášení	150	§ 148	Společná ustanovení	155
§ 125	Sušení a vypalování	151	§ 149	Zemní práce prováděné stroji	155
§ 126	Úpravny nátěrových hmot	151	§ 150	Zabezpečení stěn výkopů a odstraňování pažení	155
§ 127	Chemické a elektrochemické povrchové úpravy	151	§ 151	Zemní práce v zastavěném území a na veřejných prostranstvích	155
§ 128	Metalizace	151	§ 152	Rozpojování zemín hydromechanizací	156
Čtenáctý oddíl			§ 153	Beranění	156
Drcení, mletí, rozbíjení a mísení			Čtvrtý oddíl		
§ 129	Společná ustanovení	151			
§ 130	Druče	152			
§ 131	Mlýny	152	§ 154	Potápěčské práce	156
§ 132	Zařízení na přípravu uhlénohého prášku	152	Pátý oddíl		
§ 133	Zařízení na rozbíjení kovového šrotu	152	Práce ve výškách		
§ 134	Míchačky	152	§ 155	Společná ustanovení	156
Patnáctý oddíl			§ 156	Lešení	157
§ 135	Odstředování	153	§ 157	Práce na střechách	157
Šestnáctý oddíl			§ 158	Stavba vysokých komínů	157
Řezání			Šestý oddíl		
§ 136	Společná ustanovení	153	Betonářské a zednické práce		
§ 137	Rezačky a kutry	153	§ 159	Bednění a podpěrné konstrukce	157
Sedmnáctý oddíl			§ 160	Příprava betonářské výztuže	157
Máčení, napařování a vaření			§ 161	Zpracování a ukládání betonové směsi	157
§ 138	Společná ustanovení	153	Sedmý oddíl		
§ 139	Máčeací nádrže, pánve a kádě	153	Montážní práce		
§ 140	Pařicí a varné jámy, pařicí komory	153	§ 162		158
§ 141	Varné kotle	154	Osmý oddíl		
Osmnáctý oddíl			Bourání		
§ 142	Prací stroje a sušicí bubny	154	§ 163	Společná ustanovení	158
PÁTÁ ČÁST			§ 164	Přípravné práce	158
TEŽBA A SOUSTŘEDOVÁNÍ DŘÍVÍ			§ 165	Strojní bourání	158
§ 143	Težba dříví ručním nářadím a motorovou pilou	154	§ 166	Ruční bourání	158
§ 144	Soustředování dříví traktory	154	§ 167	Bourání speciálními metodami	159
§ 145	Soustředování dříví lanovým dopravním zařízením	154			

strana

strana

SEDMÁ ČÁST TLAKOVÁ ZAŘÍZENÍ

První oddíl

Kotle a kotelny

§ 168	Společná ustanovení	159
§ 169	Parní kotle	159
§ 170	Kapalinové kotle	159
§ 171	Práce uvnitř kotlů	159
§ 172	Kotelny	160

Druhý oddíl

Tlakové nádoby

§ 173	Tlakové nádoby stabilní	160
§ 174	Tlakové nádoby k dopravě plynů	160

OSMÁ ČÁST

STLAČOVÁNÍ PLYNŮ A CHLAZENÍ

§ 175	Kompresorové stanice a kompresory	161
§ 176	Chladicí zařízení	161
§ 177	Strojovny	162
§ 178	Chlazené místnosti	162

DEVÁTÁ ČÁST PLYNOVÁ ZAŘÍZENÍ

§ 179	Společná ustanovení	162
§ 180	Zařízení pro výrobu a úpravu plynů	162
§ 181	Zařízení pro skladování plynů	162
§ 182	Zařízení pro plnění nádob plyny a tlakové stanice	163
§ 183	Zařízení pro zkapalňování a odpařování plynů	163
§ 184	Zařízení pro zvyšování a snižování tlaku plynů	163
§ 185	Zařízení pro rozvod plynů	163
§ 186	Zařízení pro spalování plynů	163

DESÁTÁ ČÁST PRŮMYSLOVÉ PECE

§ 187	Vysoké pece	164
§ 188	Společná ustanovení pro ocelářské pece	164
§ 189	Konvertory	164
§ 190	Obloukové elektrické pece	164
§ 191	Indukční elektrické pece	165
§ 192	Kupolové pece	165
§ 193	Hlubinné pece	165

JEDENÁCTÁ ČÁST ELEKTRICKÁ ZAŘÍZENÍ

§ 194	Společná ustanovení	165
§ 195	Elektrická vedení	165
§ 196	Pohyblivá a poddajná elektrická vedení	165
§ 197	Prozatímní (dočasná) elektrická zařízení	166
§ 198	Elektrická zařízení na pracovních strojích	166
§ 199	Ochranná opatření	166

DVANÁCTÁ ČÁST

NÁŘADÍ A PRACOVNÍ POMŮCKY

§ 200	Ruční nářadí	166
§ 201	Mechanické ruční nářadí	166
§ 202	Pneumatické nářadí	166
§ 203	Nářadí se spalovacím motorem	167
§ 204	Vstřelovací přístroje	167
§ 205	Opěrné dvojité a závěsné žebříky	167
§ 206	Výsuvné pojezdové žebříky	167

TŘINÁCTÁ ČÁST

ZDVIHACÍ ZAŘÍZENÍ;

MANIPULACE S MATERIÁLEM A SE ZVÍŘATY; SKLADOVÁNÍ

První oddíl

Výtahy

§ 207	Společná ustanovení	167
§ 208	Stabilní výtahy	167
§ 209	Oběžné výtahy	168
§ 210	Výťahový stroj	168
§ 211	Nosné prostředky výtahu	168
§ 212	Elektrické zařízení výtahu	168
§ 213	Nákladní stavební výtahy	168

Druhý oddíl

§ 214	Pohyblivé schody a chodníky	169
-------	-----------------------------	-----

Třetí oddíl

Jeřáby a jiná zdvihadla

§ 215	Společná ustanovení	169
§ 216	Mostové jeřáby	169
§ 217	Portálové a poloportálové jeřáby	169
§ 218	Stohovací jeřáby	170
§ 219	Věžové jeřáby	170
§ 220	Silniční jeřáby	170
§ 221	Regálové zakládače	170
§ 222	Vrátky a navijáky	170
§ 223	Přenosné ruční zvedáky	170
§ 224	Pohyblivé pracovní plošiny	170

	strana		strana
Čtvrtý oddíl		§ 233 Stohování	172
Prostředky pro vázání, zavěšení a uchopení břemen		§ 234 Zásobníky	172
§ 225	170	§ 235 Sklárky	173
		§ 236 Močůvkové jímky	173
Pátý oddíl			
Transportní zařízení a motorové vozíky		ČTRNÁCTÁ ČÁST	
§ 226 Společná ustanovení	171	NEBEZPEČNÉ LÁTKY A NEBEZPEČNÉ ZAŘENÍ	
§ 227 Dopravníky	171	§ 237 Nebezpečné látky	173
§ 228 Motorové vozíky	171	§ 238 Skladování nebezpečných látek	173
		§ 239 Žiravíny	173
Šestý oddíl		§ 240 Záření	173
Manipulace s břemeny			
§ 229 Společná ustanovení	172	PATNÁCTÁ ČÁST	
§ 230 Ruční manipulace s nebezpečnými látkami	172	ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	
		§ 241 Společná ustanovení	174
Šedmý oddíl		§ 242 Zrušovací ustanovení	174
§ 231 Manipulace se zvířaty	172	§ 243 Účinnost	175
Osmý oddíl			
Sklady a skladování			
§ 232 Sklady a regály	172	Příloha — Bezpečnostné technické pojmy	176

OZNÁMENIE

O VYDANÍ VŠEOBECNE ZÁVÄZNÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Federálne ministerstvo dopravy

vydalo podľa § 29 zákona č. 51/1964 Zb. o dráhach a podľa § 16 ods. 1 písm. b) vládneho nariadenia č. 54/1953 Zb. o premávke na cestách v znení zákonného opatrenia Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 13/1958 Zb. po dohode so zúčastnenými orgánmi úpravu z 12. februára 1982 č. 7129/1982-025, ktorou sa mení úprava o skúšobnom poriadku pre vodičov, sprievodcov, dispečerov, výpravcov a pracovníkov prepravnej kontroly mestskej hromadnej dopravy č. 26 049/78 z 29. 12. 1976, registrovaná v číastke 8/1977 Zb.

Úprava nadobudla účinnosť 1. aprílom 1982 a je uverejnená vo Vestníku dopravy č. 5/1982.

Federálne ministerstvo národnej obrany

vydalo v súlade s vyhláškou Federálneho ministerstva financií, Ministerstva financií Českej socialistickej republiky a Ministerstva financií Slovenskej socialistickej republiky č. 122/1980 Zb. o jednorazovom príspevku na obstaranie náhradného bývania občanom, ktorí uvoľnia byt v objekte spravovanom štátnou socialistickou organizáciou a so súhlasom Federálneho ministerstva financií č. 11/1196/81 „smernice pre výplatu jednorazového príspevku na obstaranie náhradného bývania občanom, ktorí uvoľnia vojenský byt“.

Smernice ustanovujú podmienky pre priznanie príspevku, jeho výšku a vyplácanie a okruh osôb, na ktoré sa vzťahuje.

Smernice nadobudli účinnosť 1. januárom 1982 s tým, že pokiaľ bol od 1. 4. 1981 uvoľnený vojenský byt a občan spĺňa podmienky priznania príspevku podľa týchto smerníc, môže požiadať o dodatočné priznanie príspevku.

Smernice boli uverejnené v Nariadení náčelníka generálneho štábu ČSEA/1. ZMNO č. 10/1981; možno do nich nazrieť na krajských vojenských stavebných a ubytovacích správach.

Ministerstvo kultury České socialistické republiky

vydalo výnos ze dne 29. prosince 1981 čj. 17 332/81 o zřízení chráněné krajinné oblasti Blaník k ochraně všech hodnot krajiny, jejího vzhledu a typických znaků, přírodních zdrojů a vyváženého životního prostředí.

Výnos spolu s vymezením oblasti a mapou jsou uloženy u Okresního národního výboru v Benešově, u Středočeského krajského národního výboru, u Střediska státní památkové péče a ochrany přírody Středočeského kraje v Praze a ve Státním ústavu památkové péče a ochrany přírody v Praze.

Výnos je uveřejněn ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury ČSR, sešit č. 3/1982.

Ministerstvo obchodu České socialistické republiky

vydalo

1. dne 5. ledna 1982 podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, a podle § 95 zákoníku práce, v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí, ministerstvem práce a sociálních věcí ČSR a českým výborem Odborového svazu pracovníků obchodu výnos o odměňování technickohospodářských pracovníků.

Výnos se vztahuje na technickohospodářské pracovníky v organizacích v působnosti ministerstva obchodu ČSR a v obchodních organizacích řízených národními výbory a na tyto organizace.

Pro pracovníky, na které se vztahuje tento výnos, pozbývají platnosti:

- a) výnos ministerstva obchodu České socialistické republiky ze dne 31. března 1976 č. 5/1976 Věstníku MO ČSR (reg. v částce 9/1977 Sb.), o úpravě platových poměrů technickohospodářských pracovníků v organizacích státního obchodu, s výjimkou přílohy č. 1 — Kvalifikační katalog technickohospodářských pracovníků, která nadále platí ve znění změn a doplňků uvedených v příloze č. 5 tohoto výnosu a přílohy č. 4 — Poskytování příplatků za znalost a používání cizích jazyků;
- b) výnosy ministerstva obchodu České socialistické republiky
 - ba) ze dne 1. října 1976 č. 15/1976 Věstníku MO ČSR (reg. v částce 9/1977 Sb.),
 - bb) ze dne 5. srpna 1977 č. 12/1977 Věstníku MO ČSR (reg. v částce 5/1978 Sb.),
 - bc) ze dne 29. srpna 1977 č. 18/1977 Věstníku MO ČSR (reg. v částce 5/1978 Sb.),
 - bd) ze dne 10. listopadu 1978 č. 9/1978 Věstníku MO ČSR (reg. v částce 3/1979 Sb.),
 - be) ze dne 25. září 1979 č. 14/1979 Věstníku MO ČSR (reg. v částce 25/1979 Sb.),
 - bf) ze dne 16. září 1980 č. 8/1980 Věstníku MO ČSR (reg. v částce 2/1981 Sb.),kterými se mění výnos č. 5/1976 Věstníku MO ČSR o úpravě platových poměrů technickohospodářských pracovníků v organizacích státního obchodu;
- c) příloha č. 5 k výnosu ministerstva vnitřního obchodu ze dne 10. 5. 1966 čj. 50 092/66 o odměňování pracovníků strojné početní stanic.

Výnos nabyl účinnosti dne 1. dubna 1982 a byl uveřejněn v částce 1/1982 Věstníku MO ČSR pod poř. č. 1;

2. dne 5. ledna 1982 podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, a podle § 95 zákoníku práce, v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí, ministerstvem práce a sociálních věcí ČSR a českým výborem Odborového svazu pracovníků obchodu **výnos o odměňování obchodně provozních pracovníků.**

Tento výnos se vztahuje na

- a) obchodně provozní pracovníky včetně pracovníků zařazených v převzatých povoláních uvedených v kvalifikačním katalogu obchodně provozních funkcí,
- b) manipulační dělníky, pokud pracují ve skladech provozních jednotek,
- c) truhláře, dělníky v truhlářské výrobě (při montážích nábytku) a architekty v prodejnách (prodejních odděleních) nábytku,
- d) pekaře ve výrobnách,
- e) vedoucí expedice, samostatné expedienty a expedienty, vedoucí příjmu zboží, samostatné příjemce materiálu a zboží, příjemce materiálu a zboží, příjemce a výdejce oprav, technické kontrolory, samostatné technické vstupní kontrolory a referenty provozu, pokud pracují v provozních jednotkách v kolektivu s obchodně provozními pracovníky

v organizacích v působnosti ministerstva obchodu České socialistické republiky a v obchodních organizacích řízených národními výbory a na tyto organizace.

Pro pracovníky na které se vztahuje tento výnos, pozbývá platnost výnos ministerstva obchodu České socialistické republiky ze dne 31. března 1976 č. 8/1976 Věstníku MO ČSR (reg. v částce 3/1977 Sb.) o odměňování obchodně provozních pracovníků v organizacích státního obchodu, ve znění výnosů č. 13/1977 Věstníku MO ČSR (reg. v částce 5/1978 Sb.), č. 3/1978 Věstníku MO ČSR (reg. v částce 15/1978 Sb.) a č. 12/1980 Věstníku MO ČSR (reg. v částce 3/1981 Sb.), s výjimkou přílohy č. 1.

Výnos nabyl účinnosti dnem 1. dubna 1982 a byl uveřejněn v částce 1/1982 Věstníku MO ČSR pod poř. č. 2;

3. dne 5. ledna 1982 podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, a podle § 95 zákoníku práce, v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí, ministerstvem práce a sociálních věcí ČSR a českým výborem Odborového svazu pracovníků obchodu **výnos o odměňování dělníků.**

Výnos se vztahuje na pracovníky dělnických povolání v organizacích v působnosti ministerstva obchodu ČSR a v organizacích státního obchodu řízených národními výbory a na tyto organizace.

Pro pracovníky, na které se vztahuje tento výnos, pozbývá platnost výnos ministerstva obchodu České socialistické republiky ze dne 31. března 1976 č. 7/1976 Věstníku MO ČSR (reg.

v častke 9/1977 Sb.) o odměňování dělníků v organizacích státního obchodu, ve znění výnosu ministerstva obchodu České socialistické republiky ze dne 8. prosince 1979 č. 16/1979 Věstníku MO ČSR (reg. v častce 4/1980 Sb.).

Výnos nabyl účinnosti dnem 1. dubna 1982 a byl uveřejněn v častce 1/1982 Věstníku MO ČSR pod poř. č. 3;

4. dne 12. února 1982 podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí, ministerstvem práce a sociálních věcí ČSR a českým výborem Odborového svazu pracovníků obchodu výnos o výjimkách při uplatňování mzdových forem.

Výnosem se pro uplatňování mzdových forem u provozních pracovníků v obchodních organizacích v oboru působnosti ministerstva obchodu České socialistické republiky a řízených národními výbory stanoví výjimky ve smyslu čl. 11 odst. 8 Směrnice federálního ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 30. ledna 1981 čj. 313-1874/80-7210 pro uplatňování mzdových forem.

Výnosem se ruší:

- a) výnos č. 8/1976 Věstníku MO ČSR o odměňování pracovníků podílovou mzdou (reg. v častce 9/1977 Sb.),
- b) opatření č. 4/1976 Věstníku MO ČSR k použití zásad pro uplatňování mzdových forem,
- c) opatření č. 2/1978 Věstníku MO ČSR, kterým se stanoví zásady hmotné zainteresovanosti vedoucích vnitropodnikových útvarů,
- d) závazné pokyny č. 3/1980 Věstníku MO ČSR pro uplatňování mzdových forem v organizacích státního obchodu řízených ministerstvem.

Výnos nabyl účinnosti dnem 1. dubna 1982 a byl uveřejněn v častce 2/1982 Věstníku MO ČSR pod poř. č. 5.

Ministerstvo priemyslu Slovenskej socialistickej republiky

vydalo po dohode s Federálnym ministerstvom práce a sociálnych věcí a Ministerstvom práce a sociálnych věcí Slovenskej socialistickej republiky podľa § 12 ods. 3 zákona č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení úpravu č. 5/1981-E z 31. decembra 1981, ktorou sa mení a dopĺňa úprava č. 1/1979-E z 1. februára 1979 o zaradení zamestnaní na účely dôchodkového zabezpečenia do I. a II. pracovnej kategórie, registrovaná v častke 30/1979 Zb. v znení úpravy č. 3/1980-E z 20. februára 1980 registrovanej v častke 1/1982 Zb.

Úpravou sa dopĺňa príloha rezortného zoznamu o ďalšie zamestnania zaradené do I. a II. kategórie.

Úprava nadobúda účinnosť dňom uverejnenia oznámenia o jej vydaní v Zbierke zákonov.

Do úpravy možno nahladiť na Ministerstve priemyslu Slovenskej socialistickej republiky a na útvaroch ekonomiky práce a miezd organizácií rezortu.